

A close-up, artistic photograph of the American and British flags. The American flag's stars and stripes are visible on the left, while the Union Jack's red, white, and blue patterns are on the right. The flags are draped and overlapping, creating a sense of depth and texture.

Verenigde Staten
en
Groot-Brittannië
in Bijbelse Profetieën

Twée naties die de wereld veranderden

“Zie, volken zijn geacht als een druppel aan een emmer en als een stofje aan een weegschaal; zie, eilanden zijn als fijn stof, dat uitgestrooid wordt . . . Met wie dan wilt gij God vergelijken en welke vergelijking op Hem toepassen?” (Jesaja 40:15, 18).

De ongekende opkomst van de Engelstalige volken tot hun overheersende positie van macht en invloed in de moderne wereld vormt een opzienbarend verhaal.

De geschiedenis laat zien dat hun opkomst begon tijdens de onrust van de protestantse Reformatie. Toen Engeland had gebroken met Rome en werd geconfronteerd met de gecombineerde vijandigheid van zowel de continentale kerk als het keizerlijke Spanje, destijds het machtigste land in de wereld, begon het voor zijn veiligheid en handel uit te zien naar overzeese gebieden.

Gedurende de regering van koningin Elizabeth I (1558-1603) werden ontdekkingsreizigers naar alle werelddelen uitgezonden. Dit leidde tot de vestiging van koloniën die zich later ontwikkelden tot de Verenigde Staten van Amerika en het Britse Gemenebest.

Waarom is de geschiedenis voor Groot-Brittannië en de Verenigde Staten zo zegenrijk en economisch genereus geweest? Waarom zijn zij meer gezegend dan de naties die hen voorgingen? Het antwoord schuilt in het begrijpen van de bijbelse profetieën.

Hoe verrassend het ook mag klinken, maar beide waren er volgens de bijbelse profetieën toe bestemd supermachten te worden.

Beide zouden op hun eigen tijd de internationale aangelegenheden domineren. Bovenal zouden zij voor de Engelstalige naties democratie en godsdienstvrijheid mogelijk maken.

In twee wereldoorlogen bevrijdden het Britse Gemenebest en de Verenigde Staten nagenoeg de gehele beschaafde

wereld van machten die op wereldheerschappij uit waren.

Zonder hen zou onze wereld er in veel opzichten totaal anders uitzien. Na de Tweede Wereldoorlog hielpen de economische welvaart en vrijgevigheid van Amerika – door middel van het Marshallplan – Europa en Japan er weer bovenop.

De beroemde Big Ben in Londen en het Vrijheidsbeeld in New York staan voor de macht van Groot-Brittannië en de Verenigde Staten en hun bijdragen aan de beschaving.

Tegenwoordig laat het verval van Groot-Brittannië na 1945 in de hele wereld een vacuüm achter. De ontbinding van het Britse Rijk heeft reeds etnische conflicten aan de oppervlakte gebracht die door het kolonialisme in bedwang werden gehouden.

Oorlogen in het Midden-Oosten en elders zijn vaak het rechtstreekse gevolg van de dekolonisatie en hebben de wereld ingewikkelder en onstabiel gemaakt.

Hoewel zij zich lange tijd in de voorhoede van de vooruitgang bevonden, worden Groot-Brittannië en de Verenigde Staten in toenemende mate geconfronteerd met ingewikkelde en schijnbaar onoplos-

bare problemen, zowel binnenlands als buitenlands. Ondertussen oefenen andere machten in Oost en West hun spieren als voorbereiding om Amerika's status van supermacht uit te dagen. Ruim 400 jaar hebben Engeland en de naties die het heeft voortgebracht een doorslaggevende rol in de wereld gespeeld. Samen hebben Engeland en de Verenigde Staten twee eeuwen

lang het wereldtoneel beheerst in een periode waarin belangrijke bijbelse profetieën over de eindtijd voor onze ogen worden vervuld.

Waarom zijn economische zegeningen – en democratische idealen – zo evident in de Engelstalige naties?

Wie zijn de Britten en de Amerikanen? Wat is de plaats van deze twee grote mogendheden – de Verenigde Staten en de naties die het grootste deel van het voormalige Britse Rijk uitmaakten – in de bijbelse profetieën? Of worden de Britse en Amerikaanse volken in de Bijbel genegeerd, terwijl minder machtige landen vaak en met name worden genoemd? Of kan het zijn dat veel mensen die de Bijbel bestuderen er niet in zijn

geslaagd de profetieën te begrijpen die de opkomst van deze naties en wat hen in de eindtijd zal overkomen nauwkeurig voorspelden?

Door deze publicatie te lezen zult u een fantastische reis maken door de oude en de moderne geschiedenis. U zult volken ontmoeten waarvan u misschien nooit hebt gehoord en landen bezoeken die u nooit hebt gezien. Deze kennis vormt een belangrijke sleutel tot begrip van onze wereld en onze tijd. Deze reis zal u er tevens aan herinneren dat de grote God, voor wie de volken “als een druppel aan een emmer” en “als een stofje aan een weegschaal” zijn (Jesaja 40:15), altijd trouw is aan Zijn beloften.

Hoofdstuk 1:

Gods toezegging aan Abraham en zijn nazaten

“... en met u zullen alle geslachten des aardbodems gezegend worden” (Genesis 12:3).

Ten einde enkele van de meest verbazingwekkende en inspirerende profetieën van de Bijbel te begrijpen moeten wij een studie ondernemen die begint met de tijd van 4000 jaar geleden – toen God begon te werken met een zekere Abraham. Abraham leefde in Mesopotamië, de wieg van de beschaving, in de stad Ur, een van de oudste steden waarvan archeologen resten hebben gevonden.

Abraham was een opmerkelijke figuur. God deed hem verbazingwekkende beloften die nog steeds van invloed zijn op niet alleen zijn afstammelingen, maar op de hele wereld. Het verhaal van zijn nakomelingschap is eveneens zeer opmerkelijk. Het beslaat een groot deel van wat wij kennen als het Oude Testament. Het is een verhaal van de opkomst en ondergang van zowel grote mannen en vrouwen als van koninkrijken en wereldrijken.

De boeken van het Oude Testament beschrijven hoe Abrahams nakomelingschap zich zou ontwikkelen tot een machtige natie – het koninkrijk Israël – en een bijzonder verbond zou aangaan met God. Israël, dat uit 12 stammen of familiegroepen bestond, was gedurende enige tijd inderdaad een zeer machtig land.

Het duurde echter niet lang of de Israëlieten raakten verdeeld in twee wedijverende koninkrijken. Toen het grotere van de twee, dat de naam Israël behield (bestaande uit 10 van de 12 stammen), zijn verbond met God verwierp, zette het een van de grootste mysteries van de geschiedenis in werking, toen de mensen werden gedwongen in ballingschap te gaan.

Het kleinere, zuidelijke koninkrijk Juda – in hoofdzaak bestaande uit de twee resterende stammen – leerde niet de les van hun noordelijke verwanten. Ook de Judeërs verwierpen God en werden eveneens in ballingschap gevoerd. Voor het grootste deel echter behielden zij hun identiteit en zijn door de geschiedenis heen zichtbaar gebleven als het kleine en

vaak vervolgd Joodse volk. Maar wat is er gebeurd met de 10 stammen van Israël?

In 732 v.C. werden zij door het Assyrische Rijk veroverd en uit hun land verdreven. In de gangbare geschiedenisboeken van vandaag worden zij echter niet vermeld. De wereld herinnert zich hen slechts als de 10 verloren stammen van Israël.

God is echter met alle 12 stammen van Israël een verbond aangegaan. Hij heeft beloofd dat zij altijd Zijn volk zouden blijven en dat Hij altijd hun God zou zijn. Kunnen wij Hem op Zijn woord geloven? Hoe is dat mogelijk als, zoals men aanneemt, de 10 verloren stammen zijn uitgestorven?

Om het raadsel te vergroten zegt de Bijbel herhaaldelijk dat deze naar verluidt verloren Israëlieten bestemd zijn weer in een prominente rol op het wereldtoneel te verschijnen onmiddellijk na Jezus' terugkeer – na hun redding uit een “tijd van verdrukking” die hun eerdere lijdensweg kan doen verbleken. De oude profeten spreken er zelfs over dat zij na die tijd van problemen zullen worden teruggevoerd in hun oorspronkelijke land onder de heerschappij van de Messias.

Let op deze belofte van Jezus aan Zijn apostelen: “Voorwaar, Ik zeg u, gij, die Mij gevolgd zijt, zult in de wedergeboorte, wanneer de Zoon des mensen op de troon zijner heerlijkheid zal zitten, ook op twaalf tronen zitten om de twaalf stammen van Israël te richten” (Mattheüs 19:28).

Meende Jezus werkelijk wat Hij zei? Als deze nakomelingen van Israël bestemd zijn in de toekomst een rol te spelen die God voor de wereld heeft geprofeeteerd, waar bevinden zij zich dan nu? Hoe kunnen wij hen onder de volken van de hedendaagse wereld identificeren?

En waarom is deze kennis van belang voor ons?

Naarmate we met deze onthullende studie verder komen, zult u zien hoezeer God is betrokken bij het vormgeven van be-

langrijke aspecten van onze wereld. U kunt zich niet veroorloven van deze kennis niet op de hoogte te zijn.

Als deze informatie over de verloren stammen alleen historische of archeologische waarde had, zou het alleen van waarde zijn voor hen die zich voor geschiedenis interesseren. Maar ze is veel belangrijker. Het is een hoofdsleutel tot het begrijpen van alle bijbelse profetieën. Het verklaart waarom zo veel profetieën spreken over een komend herstel van alle stammen van Israël tot één herenigd koninkrijk en het belang van profetieën in de Bijbel.

Door dit ongelooflijke verhaal te begrijpen kunt u veel leren over wat God verwacht van allen die Hem willen dienen. Moge God u het geestelijke inzicht geven dit verbazende verhaal te begrijpen en de lessen die u zult ontdekken in acht te nemen.

Relaties en overeenkomsten

Ons verhaal begint met een serie opmerkelijke beloften die God duizenden jaren geleden gaf aan een zekere Abram: “De Here nu zeide tot Abram: Ga uit uw land en uit uw maagschap en uit uws vaders huis naar het land, dat Ik u wijzen zal; Ik zal u tot een groot volk maken, en u zegenen, en uw naam groot maken, en gij zult tot een zegen zijn. Ik zal zegenen wie u zegenen, en wie u vervloekt zal Ik vervloeken, en met u zullen alle geslachten des aardbodems gezegend worden” (Genesis 12:1-3).

Zoals we zullen zien is God altijd trouw aan zijn beloften. Voorbereidingen voor Zijn relatie met het oude Israël begonnen eeuwen voordat het een natie werd. Hij begon Zijn plannen voor Israël als een groep stammen – ofwel grote families – toen Hij een relatie met Abram aanging. Later veranderde Hij de naam Abram, dat “verheven vader” betekent, in Abraham, dat “vader van een menigte volken” betekent (Genesis 17:5).

Let nogmaals op Gods belofte aan hem: “Ik zal zegenen wie u zegenen, en wie u vervloekt zal Ik vervloeken, en met u zullen alle geslachten des aardbodems gezegend worden” (Genesis 12:3). Een fantastische toezegging! Met deze beloften stelde God een ontzagwekkend plan in werking met de bedoeling “alle geslachten des aardbodems” te zegenen! De geschiedenis en de profetieën van deze van Abraham afstammende natie zijn belangrijk niet alleen voor zijn eigen volk, maar voor alle volken.

Later gaf God deze beloften door aan Abrahams zoon Isaak, zijn kleinzoon Jakob en vervolgens aan Jakobs 12 zonen – uit wie de 12 stammen van Israël voortkwamen. God verschafte latere generaties meer details over Zijn doel met Israël en over hoe Hij Zijn grote plan met hen wil verwezenlijken.

Deze toezegging van de Schepper van de mensheid is de rode draad die door de verschillende onderdelen van de Bijbel loopt. Ze vergroot de betekenis van en geeft structuur aan de Bijbel. Zelfs de opdracht van Christus is een voortzetting van deze belofte.

Ongeveer 800 jaar nadat Israël als natie verdween, beschreef de apostel Paulus de heidenen (niet-Israëlieten) die “zonder Christus” zijn als “uitgesloten van het burgerrecht Israëls en vreemd aan de verbonden

der belofte, zonder hoop en zonder God in de wereld” (Efeziërs 2:12).

Dit is krachtige taal, maar het onderstreept het belang van Gods verplichting aan Abraham en bevestigt dat Paulus wist dat Israël, met inbegrip van de 10 verloren stammen, nog steeds bestond. Als Paulus uitsluitend over de Joden, de stam die het zuidelijke koninkrijk uitmaakte, gesproken had, dan zou hij hebben gesproken over Juda, niet over Israël (zie “Zijn alle Israëlieten Joden?”, pag. 33).

Paulus legde vervolgens Gods bedoeling uit: “[Het geheimenis van Christus,] dat ten tijde van vroegere geslachten niet bekend is geworden aan de kinderen der mensen, zoals het nu door de Geest openbaar is aan de heiligen, Zijn apostelen en profeten: dit geheimenis, dat de heidenen mede-erfgenamen zijn, medeleden en medegenoten van de belofte in Christus Jezus door het evangelie” (Efeziërs 3:5-6).

Hoe kunnen alle mensen deel hebben aan de beloften die God aan Abraham deed door Jezus?

Paulus verklaart: “Indien gij nu van Christus zijt, dan zijt gij zaad van Abraham, en naar de belofte erfgenamen” (Galaten 3:29).

Dit betekent dat God allen die zijn dienstknechten worden moet enten in de familie van Abraham en dat God zich er

door een reeks verbonden toe heeft verplicht dit te doen (Romeinen 11:13-27). (Zie “Wat is een bijbels verbond?”, pag. 4.)

Gods belofte aan Abraham was niet beperkt tot een klein volk uit het oude Midden-Oosten. De belofte reikt ver in de toekomst en is niet tot nationale grenzen beperkt. Vanaf het begin vormde God deze belofte om aan alle volken zegeningen te brengen. Dat is Zijn doel. Dat zal Hij ook verwezenlijken.

Waarom Abraham

Waarom koos God Abraham uit om zijn dienstknecht te zijn en door hem het oude Israël als natie op te richten? Wat stond God voor ogen en waarom riep Hij Abraham tot Zijn dienst in die bepaalde periode van de geschiedenis? Na de Zondvloed ten tijde van Noach keerden de mensen God eens te meer de rug toe. In Abrahams tijd waren alle volken opnieuw corrupt geworden. God stelde toen een belangrijk aspect in werking van zijn plan om de mensheid behoud te bieden. Het uitkiezen van Abraham was een belangrijke stap in Gods langetermijnplan om alle volken tot Hem te doen terugkeren om met Zich te verzoenen.

U herinnert zich misschien dat God kort voor de Zondvloed de aarde zag “en

Wat is een verbond in de Bijbel?

In het Oude Testament is het woord “verbond” een vertaling van het hebreeuwse woord berit. Dit betekent: “‘verbond’, ‘bondgenootschap’, ‘statenbond’. Het woord is waarschijnlijk afgeleid van een Akkadische wortel die ‘binden’ betekent. Er zijn equivalenten in het Hettitisch, Egyptisch, Assyrisch en Armees. Berit wordt in alle delen van het Oude Testament genoemd, in totaal ruim 280 maal” (W.E. Vine, *Vine’s Complete Expository Dictionary of Old and New Testament Words*, 1985, “Covenant”).

Gods verbonden bevatten twee bijzonder belangrijke componenten: voorwaarden en duur. Hoewel mensen verbonden of andere overeenkomsten kunnen sluiten met hun eigen instrumenten, zijn Gods verbonden met mensen gewoonlijk unilateraal. Alleen Hij bepaalt de voorwaarden; mensen kiezen of ze die aanvaarden of niet. Nadat God bijvoorbeeld aspecten van het verbond dat Hij met het volk Israël maakte duidelijk had omschreven, met inbegrip van de zegeningen voor het nakomen en de gevolgen voor het negeren ervan (Leviticus 26; Deuteronomium 28-30), werd het door beide partijen – God en het volk Israël – aanvaard.

Door dit proces traden God en Israël in een verbondsrelatie, een verbintenis waarbij zij hun respectieve rollen moesten nakomen en vervullen. Een tweede belangrijk concept betreffende Gods verbond met Israël dat wij moeten begrijpen is het belang ervan dat tot in onze tijd voortduurt. In het herbe-

vestigen van het verbond met de generatie Israëlieten die op het punt stond het Beloofde Land in te gaan, verklaarde Mozes dat zij dat deden: “opdat [God] u heden als zijn volk bevestigde en u tot een God zij, zoals Hij u toegezegd heeft, en uw vaders, Abraham, Isaak en Jakob, gezworen heeft. Niet met u alleen sluit Ik dit verbond en dit met een vervloeking bekrachtigd verdrag; maar zowel met ieder, die zich hier bij ons bevindt en heden staat voor het aangezicht van de Here, onze God, als met ieder, die heden hier niet bij ons is” (Deuteronomium 29:13-15). Het verbond was duidelijk ook van toepassing op Israëls afstammelingen. Met zijn begrip van de duurzame aard van het verbond schreef koning David bij de aankomst van de Ark des Verbonds in Jeruzalem: “Looft de Here, roept zijn naam aan, maakt onder de volken zijn daden bekend; zingt Hem, psalmzingt Hem, gewaagt van al zijn wonderen . . . Hij, de Here, is onze God, zijn oordelen gaan over de ganse aarde; Gedenkt voor immer aan zijn verbond, – het woord, dat Hij gebood aan duizend geslachten – dat Hij met Abraham sloot, en aan zijn eed aan Isaak; ook stelde Hij het voor Jakob tot een inzetting, voor Israël tot een eeuwig verbond” (1 Kronieken 16:8-9, 14-17). Verbonden zijn eenvoudigweg bindende overeenkomsten tussen twee of meer partijen. God zelf ontwierp het verbond dat Hij sloot met Abraham en zijn nakomelingen. Als God een verbond sluit, zal Hij altijd uitvoeren waartoe Hij zich heeft verplicht.

zie, zij was verdorven, want al wat leeft had zijn weg op de aarde verdorven. Toen zeide God tot Noach: Het einde van al wat leeft is door Mij besloten, want door hun schuld is de aarde vol geweldenaar, en zie, Ik ga hen met de aarde verdelgen” (Genesis 6:12-13). God spaarde alleen Noach, zijn vrouw, drie zonen en hun vrouwen.

Kort na de Zondvloed, begon de mensheid zich opnieuw tegen God te verzetten met de Toren van Babel als het symbool van haar opstandigheid (Genesis 11:1-9). In het verband van deze opstandigheid en

Hoewel de Israëlieten een uitverkoren volk waren, waren zij op geen enkele wijze superieur, niet in de Oudheid en niet nu. De apostel Petrus verklaarde later “dat er bij God geen aanneming des persoons is, maar onder elk volk is wie Hem vereert en gerechtigheid werkt, Hem welgevallig” (Handelingen 10:34-35). Dit is altijd zo geweest.

Sommige mensen nemen aan dat God besloot met Abraham en zijn nakomelingen te werken omdat zij op een of andere wijze sterker of beter van inborst waren

rechtigheid gerekend” (Romeinen 4:3; vgl. Genesis 15:6).

Abraham’s uitgebreide familie groeide uit tot een nog grotere menigte, de nakomelingen van de 12 zonen van Jakob. God maakte de nakomelingen van Jakob tot een natie en ging een verbondsrelatie met hen aan. Gezamenlijk werden zij bekend als “Israël”, “de zonen van Israël” of “de kinderen Israëls”.

Israël was een andere naam voor Jakob. Toen God rechtstreeks met Jakob begon te werken, noemde Hij hem Israël, wat betekent “hij die overwint met God” of “een vorst met God” (Genesis 32:24-30).

Israëls afstammelingen werden ook bekend als “het zaad van Abraham”, het “Huis van Isaak”, het “Huis van Jakob”, of eenvoudig “Jakob” – en ook bij hun individuele stamnamen: Ruben, Simeon, Levi, Juda, Zebulon, Issachar, Dan, Gad, Aser, Naphtali, Benjamin en Jozef.

De patriarch Jakob adopteerde later Efraïm en Manasse, zijn kleinzoons door zijn zoon Jozef, als zijn eigen zoons met betrekking tot zijn erfenis. Bijgevolg is er historisch gezegd dat het volk Israël uit ofwel 12 ofwel 13 stammen bestond, afhankelijk van of de afstammelingen van Jozef als één stam (Jozef) of als twee stammen (Efraïm en Manasse) werden geteld.

Scènes uit het dagelijks leven in Ur op een elegant ingelegde kist. God riep Abraham op Ur te verlaten en in een nieuw land een nieuw leven te beginnen.

het oprichten van autoritaire stadstaten, begon God een nieuwe fase in Zijn plan om alle volken ertoe te leiden Hem te eren. Hij besloot één getrouwe man uit te kiezen en diens afstammelingen te ontwikkelen tot een groep invloedrijke naties die werd gekozen met het uitdrukkelijke doel Zijn waarden en levenswijze te onderwijzen en te illustreren.

Een deel van dat plan behelst Gods wens dat alle volken het grote verschil zullen erkennen tussen die twee tegengestelde levenswijzen. Hij wil dat iedere persoon leert dat alleen Gods wegen duurzame zegeningen aan alle volken kunnen brengen.

Gekozen om te dienen

God schiep alle mensen op aarde “uit één enkele [persoon]” (Handelingen 17:26). Het verhaal van de Israëlieten is het verhaal van een enkele familie die door de Schepper-God uit alle volken op aarde werd uitgekozen om zijn dienst uit te voeren.

dan andere volken. Dat is eenvoudig niet het geval. God besloot opzettelijk te werken met een klein groepje mensen dat geen internationale betekenis had.

Zie wat God tot het oude Israël zei: “Niet, omdat gij talrijker waart dan enig ander volk, heeft de Here Zich aan u verbonden en u uitverkoren; veeleer zijt gij het kleinste van alle volken. Maar, omdat de Here u liefhad en de eed hield, die Hij uw vaders gezworen had ... opdat gij zoudt weten, dat de Here, uw God, de enige God is, de trouwe God, die het verbond en de goedertierenheid houdt jegens wie Hem liefhebben en zijn geboden onderhouden” (Deuteronomium 7:7-9; vgl. 1 Korinthiërs 1:26-29).

God koos Abraham voor een bepaalde taak. Maar Hij stelde Abraham ook op de proef om te zien of hij trouw aan Hem zou zijn. Abraham doorstond die testen. God begon hem toen te gebruiken omdat hij zijn Schepper geloofde en vertrouwde. “Want wat zegt het schriftwoord? Abraham geloofde God en het werd hem tot ge-

Beloften van historisch belang

Terwijl God met Abraham werkte, verruimde Hij de reeks verbondsverplichtingen tussen hen.

Deze verplichtingen werden gebaseerd op de belangrijkste en meest ver reikende serie beloften en profetieën die ooit door God aan een mens zijn gegeven. De latere profeten van Israël, Jezus’ apostelen en Jezus zelf beschouwden deze beloften als het fundament van hun werk (Handelingen 3:13, 25).

Lees nog eens wat God aan aartsvader Abraham zei: “Ik zal u tot een groot volk maken, en u zegenen, en uw naam groot maken, en gij zult tot een zegen zijn. Ik zal zegenen wie u zegenen, en wie u vervloekt zal Ik vervloeken, en met u zullen alle geslachten des aardbodems gezegend worden” (Genesis 12:2-3; zie ook Genesis 18:18; 22:18; 26:4; 28:14).

De belangrijkste zegen die door Abrahams “zaad” ooit ter beschikking werd gesteld aan alle volken is, horen we later van de apostelen, de zegen van eeuwig leven door Jezus Christus (Handelingen 3:25-26; Galaten 3:7-8, 16, 29). Door zijn

moeder Maria werd Jezus geboren als Jood, van de stam Juda, een afstammeling van Abraham (Hebreeën 7:14). Zijn offer opent de deur voor de mensen van alle volken tot een relatie met de God van Abraham.

Wanneer mensen van wat voor ras of achtergrond ook in een verbondsrelatie met Christus komen, worden ook zij Abrahams zaad. Zoals Paulus schreef in Galaten 3:28-29: “Hierbij is geen sprake van Jood of Griek, van slaaf of vrije, van mannelijk en vrouwelijk: gij allen zijt immers één in Christus Jezus. Indien gij nu van Christus zijt, dan zijt gij zaad van Abraham, en naar de belofte erfgenamen.”

Aldus is het vanaf het begin van Gods contact met Abraham in toenemende mate duidelijk dat Gods doel is behoud ter beschikking te stellen aan alle mensen. De rest van de Bijbel openbaart veel meer details van hoe God dit plan ten uitvoer zal brengen. De grondslag ervan vinden we evenwel in het boek Genesis in de beloften die God aan Abraham gaf.

De Bijbel openbaart vele aspecten van Gods grote plan voor het behoud van de mensheid. De geestelijke dimensie van zijn belofte aan Abraham is slechts één deel van het verhaal. Als stoffelijke wezens functioneren we in een stoffelijke wereld. Daarom bereikt God zijn geestelijke doeleinden vaak door middel van stoffelijke middelen zoals het geven of terugnemen van stoffelijke zegeningen – volgens het principe van beloningen voor goed gedrag en bestraffing voor zonde.

Wij moeten bijvoorbeeld bezien waarom God beloofde Abraham tot een “groot volk” te maken (Genesis 12:2). Veel bijbelonderzoekers begrijpen het belang van deze grote stoffelijke belofte niet. Critici van de Bijbel spotten er eenvoudig mee, omdat zij denken dat het volk Israël nooit is gestegen tot meer dan een paar onbelangrijke koninkrijkes aan het oostelijke uiteinde van de Middellandse Zee. Maar zij vergissen zich.

God liegt niet (Titus 1:2). Hij houdt Zijn beloften. Wij zullen spoedig zien

waarom en hoe God deze bijzondere belofte van nationale grootheid aan Abraham heeft vervuld.

Grote nationale en materiële zegeningen beloofd

Van Genesis 12 tot en met 22 worden de beloften die God aan Abraham gaf in zeven passages beschreven en herbevestigd. In het eerste verslag (Genesis 12:1-3) zegt God tot Abraham zijn huis en familie te verlaten. Dit was de eerste voorwaarde waaraan Abraham moest voldoen alvorens hij de beloften kon ontvangen.

Toen Abraham bereidwillig gehoorzaamde, beloofde God hem te zegenen en zijn naam groot te maken. Zijn nageslacht zou ook groot worden. (Zoals we zullen zien zouden de resultaten van deze belofte onder ‘s werelds belangrijkste historische ontwikkelingen vallen.) Enkele verzen later verscheen God aan Abraham en beloofde het land Kanaän aan zijn afstammelingen (vers 7). Gods beloften omvatten onmiskenbaar materiële aspecten: land en bezittingen.

Genesis 13 verschaft meer details over de beloften. Na het verslag van Abrahams bereidheid de vruchtbare vlakte langs de Jordaan aan zijn neef Lot te geven (vers 5-13), beloofde God op zijn beurt het hele land Kanaän voor altijd aan Abraham (vers 14-17), waaruit blijkt dat het tijdelijke en het eeuwige aspect van zijn beloften nauw samenhangen.

Hoewel Abraham nog steeds kinderloos was, beloofde God ook dat zijn afstammelingen “als het stof der aarde” zouden zijn, “zodat, indien iemand het stof der aarde zou kunnen tellen, ook uw nageslacht te tellen zou zijn” (vers 16). De onmetelijke reikwijdte van deze belofte – de bijna onbegrensde uitbreiding van Abrahams nakomelingschap – moet niet licht worden opgevat. Zoals we zullen zien, heeft deze enorme implicaties.

Ongeveer een decennium later verscheen God opnieuw aan Abraham in een visioen. Ofschoon hij nog altijd geen na-

komeling had, beloofde God hem opnieuw een erfgenaam – en deze erfgenaam, zei God, zou zijn “lijfelijke zoon” zijn (Genesis 15:4).

Een ongelooflijke menigte mensen zou uit die erfgenaam, Isaak, voortkomen. “Toen leidde Hij hem [Abraham] naar buiten, en zeide: Zie toch op naar de hemel en tel de sterren, indien gij ze tellen kunt; en Hij zeide tot hem: Zo zal uw nageslacht zijn” (vers 5). Hoe reageerde Abraham? “En hij geloofde in de Here, en Hij rekende het hem toe als gerechtigheid” (vers 6).

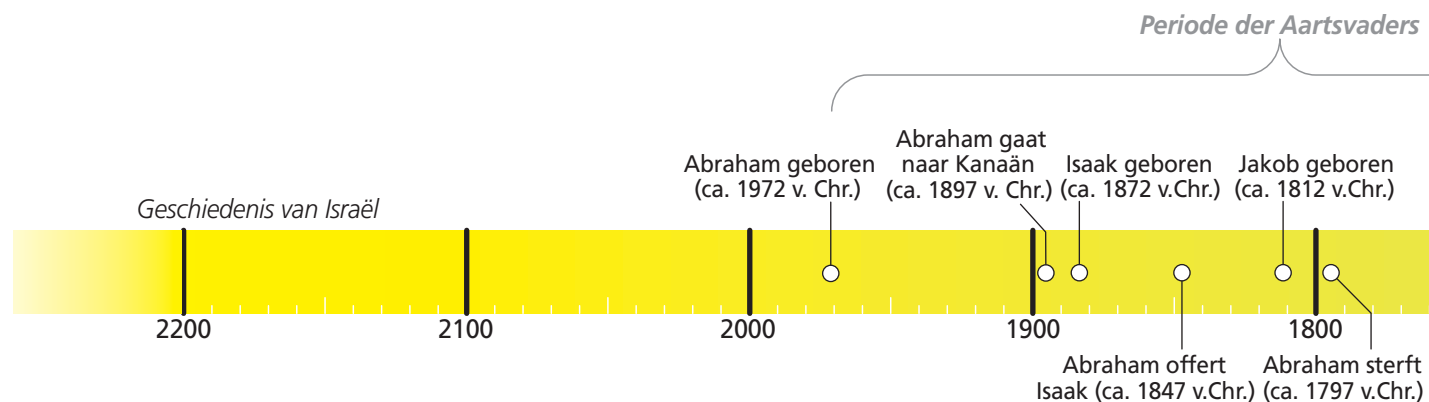
Abrahams overtuiging dat hij erop kon vertrouwen dat God Zijn woord zou houden – ook al was het ver in de toekomst – was een van de redenen dat God Abraham liefhad. God koos hem om niet alleen de vader van verscheidene machtige naties te worden, maar de vader van alle gelovigen (Romeinen 4:11).

Enkele verzen later beloofde God hem niet alleen een niet te tellen aantal nakomelingen, maar het hele gebied “van de rivier van Egypte tot de grote rivier, de rivier de Eufraat” (Genesis 15:18). Dit uitgestrekte gebied besloeg meer land dan het land dat God in zijn oorspronkelijke belofte van het land Kanaän had inbegrepen (Genesis 12:6-7; 17:8; 24:7).

God breidt zijn beloften uit

Toen Abraham zijn geloof verder beees, vergrootte God de reikwijdte van zijn beloften aan hem. Het meest gedetailleerde verslag van Gods geweldige beloften aan Abraham staat in Genesis 17:

“Toen Abram 99 jaar oud was, verscheen de Here aan Abram en zeide tot hem: Ik ben God, de Almachtige, wandel voor mijn aangezicht, en wees onberispelijk; Ik zal mijn verbond tussen Mij en u stellen, en u uitermate talrijk maken ... Wat Mij aangaat, zie, Mijn verbond is met u, en gij zult de vader van een menigte volken worden; en gij zult niet meer Abram genoemd worden, maar uw naam zal zijn Abraham, omdat Ik u tot een vader

Hoe God Israëls toekomst vormt

Veel mensen kennen nog wel het verhaal van hoe God op wonderbaarlijke wijze het volk Israël uit de Egyptische slavernij bevrijdde en hen tot een natie maakte. Hij verrichtte daartoe veel wonderen. Minder bekend zijn de andere wonderen die laten zien dat God persoonlijk toezag op de vervulling van de beloften die Hij aan Abraham had gedaan.

De wonderbaarlijke geboorten van Isaak en Jakob, Abrahams zoon en kleinzoon, zijn ook belangrijke mijlpalen. Het was door hen dat God de 12 stammen van Israël de beloften gaf die Hij aan Abraham had gedaan.

Laten we eens kijken naar de geboorte van Abrahams zoon Isaak. Sara, de vrouw van Abraham, bleef tientallen jaren van hun huwelijk kinderloos. Maar God gaf op wonderbaarlijke wijze Abraham en Sara een zoon toen zij ver over de leeftijd om kinderen te krijgen was. Twintig jaar na Isaaks huwelijk met Rebekka had hij ook nog steeds geen kinderen. Toen Isaak ongeveer 60 was, bad hij voor zijn vrouw. Rebekka werd op wonderbaarlijke manier zwanger en bracht een tweeling ter wereld: Ezau en Jakob (Genesis 25:21, 26).

Welke belangrijke les kunnen wij uit deze wonderen trekken? God liet de nakomelingen van Abraham zien dat zij de roeping en opdracht die Hij hun gaf tot een succes konden brengen indien zij op goddelijke hulp vertrouwden.

Dit is voor mensen altijd moeilijk. Deze les staat geschreven in de successen en tragedies van het volk Israël.

De schrijvers van de Bijbel hebben er veel van opgeschreven zodat alle mensen van Israëls voorbeeld kunnen leren. Uit Abraham vormde God op wonderbaarlijke wijze een natie om aan elke andere natie te tonen wat de zegeningen zijn die komen als Hij wordt gehoorzaamd en de tragedies die van ongehoorzaamheid aan Hem het gevolg zijn. Israël is een voorbeeld van beide. Zijn aandeel in Gods grote plan is nog lang niet voltooid. Israëls beste tijd ligt nog in het verschiet.

van een menigte volken gesteld heb. Ik zal u uitermate vruchtbaar maken en u tot volken stellen, en koningen zullen uit u voortkomen.

Ik zal mijn verbond oprichten tussen Mij en u en uw nageslacht in hun geslachten, tot een eeuwig verbond, om u en uw nageslacht tot een God te zijn. Ik zal aan u en uw nageslacht het land, waarin gij als vreemdeling vertoeft, het ganse land Kanaän, tot een altoosdurende bezitting geven, en Ik zal hun tot een God zijn” (vers 1-8).

Evenals met vroegere uitspraken van deze belofte was Gods zegen nog altijd voorwaardelijk en gebaseerd op Abrahams gehoorzaamheid en toewijding aan geestelijke groei. Hier herinnerde God hem er weer aan door te zeggen: “Ik ben God, de Almachtige, wandel voor mijn

aangezicht, en wees onberispelijk” (vers 1; vgl. Mattheüs 5:48).

Een groot volk en vele volken

Een belangrijk deel van Gods belofte was, zoals we eerder zagen, dat Abrahams afstammelingen zich sterk zouden vermenigvuldigen. Hier benadrukt God deze toekomstige realiteit door de patriarch een andere naam te geven. Tot nu toe heette hij Abram. God zei nu tegen hem: “Gij zult niet meer Abram genoemd worden, maar uw naam zal zijn Abraham, omdat Ik u tot een vader van een menigte volken gesteld heb” (Genesis 17:5). Eerder zeiden we dat Abram “verheven vader” betekent, maar Abraham betekent “vader van een menigte”.

God ging dieper op dit aspect van Zijn belofte in: “Ik zal u uitermate vruchtbaar

maken en u tot volken stellen, en koningen zullen uit u voortkomen” (vers 6; zie ook vers 15-16).

God vervolgde: “Ik zal aan u en uw nageslacht het land, waarin gij als vreemdeling vertoeft, *het ganse land Kanaän, tot een altoosdurende bezitting* geven, en Ik zal hun tot een God zijn ... gij zult Mijn verbond houden, gij en uw nageslacht, in hun geslachten” (vers 8-9).

Het verslag in Genesis 17 bevestigt Gods verplichting aan Abraham van “*een eeuwig verbond*” (vers 7, 13, 19), een bindende overeenkomst die God verplicht het land Kanaän voor altijd aan de afstammelingen van de patriarch te geven (vers 8). Gods verplichting jegens Abraham was gewichtig en ver strekkend.

Het zesde verslag van Gods belofte aan Abraham staat in Genesis 18 in een kader dat onmiddellijk voorafgaat aan de verwoesting van Sodom en Gomorra. Abrahams gasten – engelen met het nieuws van de goddelijke straf die de twee steden zouden ondergaan – herbevestigden aan Abraham en zijn vrouw, Sara, de ophanden zijnde geboorte van een zoon (vers 10-14).

Met Gods belofte dat Hij zijn bedoelingen voor Abraham niet zou verbergen (Genesis 18:17; zie ook Amos 3:7), bevestigden de engelen die de bejaarde patriarch bezochten de vroegere beloften dat Abraham een grote en machtige natie zou worden – een fysieke, materiële en nationale verplichting van onmetelijke reikwijdte. Zij herbevestigden tevens de messiaanse belofte dat met hem alle volken der aarde zullen gezegend worden (Genesis 18:18).

De belofte werd indrukwekkend vervuld toen ongeveer een jaar later Sara beviel van Isaak (Genesis 21:1-3). Eerst had Abraham zich trouw aan God bewezen. Nu bewees God op wonderbaarlijke wijze zijn trouw aan zijn verplichting jegens Abraham.

De ultieme beproeving

De climax van deze zeven verslagen van Gods beloften staat in Genesis 22.

Israël in Egypte

Tijd van de richteren

Jozef geboren (ca. 1721 v.Chr.)
Isaak sterft (ca. 1692 v.Chr.)
Jakob en familie arriveren in Egypte (ca. 1682 v.Chr.)
Jakob sterft (ca. 1665 v.Chr.)
Jozef sterft (ca. 1611 v.Chr.)

Moses geboren (ca. 1523 v.Chr.)

Moses sterft, Israël gaat Belofde Land binnen (ca. 1403 v.Chr.)

De Exodus: Israëlieten verlaten Egypte (ca. 1443 v.Chr.)

Hier vinden we één van de belangrijkste gebeurtenissen in de Bijbel. Dit is Gods laatste uiteenzetting van zijn belofte aan Abraham. In dit verslag is Abrahams bereidheid zijn zoon Isaak te offeren een voorafschaduwing van de fundamentele gebeurtenis van Gods plan alle mensen behoud aan te bieden: Gods bereidheid Zijn enige zoon, Jezus Christus, te offeren (Johannes 3:16-17).

Eerder merkten we op dat Gods beloften afhankelijk waren van Abrahams voortdurende gehoorzaamheid (Genesis 12:1; 17:9). Maar na de gebeurtenissen van Genesis 22 veranderde God zijn verbond met Abraham door het op een hoger niveau te brengen – en met reden.

God zei Abraham Isaak, de zoon van de belofte (Romeinen 9:9), te nemen en hem op de berg Moria als een brandoffer te offeren (Genesis 22:2). De ultieme beproeving van Abrahams geloof was aan gebroken.

Abraham had inmiddels geleerd God onvoorwaardelijk te vertrouwen. Lange tijd had hij Gods wijsheid, waarachtigheid en getrouwheid ervaren. Hij deed zoals hem was opgedragen om pas op wonderbaarlijke wijze te worden tegengehouden op precies het moment dat hij zijn zoon zou hebben gedood (vers 9-11).

Uit dit voorval kunnen wij enkele diepzinnige lessen trekken. In de eerste plaats, dat God nooit – in de oudheid noch in de moderne tijd – heeft gewenst dat Hij zou worden geëerd met een mensenoffer.

Ten tweede, God verbood Israël de heidense praktijk eerstgeboren kinderen te offeren aan afgoden. Mensenoffers waren een onderdeel van de Mesopotamische maatschappij waaruit Abraham werd geroepen. Ook de landen om hem heen kenden mensenoffers. God was niet echt van plan zijn trouwe dienstknecht daadwerkelijk zijn zoon te laten slachten, hoewel Abraham niet van tevoren wist wat God van plan was. God is geen voorstander van mensenoffers.

In het volgende vers openbaren Gods woorden wat Hij werkelijk over Abraham te weten wilde komen: “Nu weet Ik, dat gij godvrezend zijt, en uw zoon, uw enige, Mij niet hebt onthouden” (vers 12). Met zijn bereidheid de levende God te gehoorzamen had Abraham bewezen dat hij dat wat hem het dierbaarst was, zijn enige erfgenaam, zou opgeven (vers 15; vgl. Johannes 3:16). God wilde Abrahams zoon niet als slachtoffer. Maar Hij wilde wel weten of Abraham hem genoeg zou ver-

trouwen om de zwaarste beslissing te nemen die God hem voorlegde. Abraham slaagde voor de test.

Ten derde, Abrahams optreden toonde aan dat hij de juiste man was voor de rol van “vader van allen die geloven” (Romeinen 4:11-22; Galaten 3:9; Hebreëen 11:17-19), dat hij de gepaste grondlegger was van de familie van ontelbare afstam-

onvoorwaardelijk toe verbonden al Zijn beloften tot in de details te verwezenlijken (zie “Houdt God Zijn woord?”, pag. 10).

Omdat wij de onvoorwaardelijke aard van Gods beloften begrijpen, hebben we een beter beeld van waar wij op moeten letten bij de loop der geschiedenis van de afstammelingen van het oude Israël. Daar God zijn belofte aan Abraham niet kan op-

Abraham gehoorzaamde God, verliet zijn vaderland en reisde naar een land dat God beloofde voor eeuwig aan hem en zijn nakomelingen te geven.

melingen die het volk van God zouden worden (Genesis 18:19).

God kon echter het plan dat Hij door Abraham was begonnen niet voltooien zonder het probleem van de menselijke zonde erin te betrekken. Dit probleem zou later het offer vereisen van de Verlosser van de mensheid: Jezus de Messias, het Lam van God (Johannes 1:29).

Gods verplichting onvoorwaardelijk

Op dit punt werden Gods beloften aan Abraham – de stoffelijke en de geestelijke – onvoorwaardelijk.

Zijn woorden “Ik zweer bij Mijzelf” (Genesis 22:16) laten zien dat de vervulling van de belofte niet langer van Abraham afhing. De vervulling van de belofte zou voortaan uitsluitend van God zelf afhangen. Hij *verplichtte zich onvoorwaardelijk* Zijn belofte aan Abraham en zijn nakomelingen te vervullen. God zette Zijn eigen trouw en integriteit bij deze verplichtingen op het spel. Hij heeft zich er

zeggen, omdat Hij Zijn woord niet zal schenden (Numeri 23:19), wordt ieder detail in ons zoeken naar de identiteit van de 10 verloren stammen van Israël na hun verbanning een leidraad.

Genesis 22 besluit met het herbevestigen van de centrale elementen van Gods verplichtingen jegens Abraham: “[Ik zal] u rijkelijk zegenen, en uw nageslacht zeer talrijk maken, als de sterren des hemels en als het zand aan de oever der zee, en uw nageslacht zal de poort zijner vijanden in bezit nemen” (vers 17). Deze stoffelijke, materiële en nationale zegeningen blijven aanwijzingen voor de identiteit van Abrahams hedendaagse afstammelingen.

God vervolgde: “En met uw nageslacht zullen alle volken der aarde gezegend worden, omdat gij naar mijn stem gehoord hebt” (vers 18). Deze zegen zou een tweeledige betekenis blijken te hebben. Door Christus, als het Zaad van Abraham, zou God aan de gehele mensheid behoud ter beschikking stellen (vgl. Galaten 3:16 en Johannes 3:16). Maar ook de hele wereld

“Zie toch op naar de hemel”, zei God tegen Abraham, “en tel de sterren, indien gij ze tellen kunt ... Zo zal uw nageslacht zijn” (Genesis 15:5).

zou materieel voordeel hebben van de overvloedige fysieke zegeningen die God op Abrahams afstammelingen zou uitstorten. Gods belofte heeft zowel geestelijke als materiële aspecten.

Vernieuwd aan Isaak

God vernieuwde Zijn beloften aan Abraham in de navolgende generaties. Hij herbevestigde Zijn verbond met Isaak, de zoon van de patriarch (Genesis 26:1-5), en met Jakob, zijn kleinzoon (Genesis 27:26-29; 28:1-4, 10-14; 35:9-12). Door Jakob gaf God de nationale en materiële aspecten van Zijn beloften door aan de afstammelingen van Abraham's achterachterkleinzoon, Efraïm en Manasse, de zonen van Jozef (Genesis 48:1-22).

Dat de Bijbel tot in details beschrijft hoe deze beloften van zegeningen van de ene op de andere generatie zullen overgaan is nog een bewijs dat Gods verbond met Abraham, naast de belangrijke messiaanse profetieën, tevens fysieke, materiële en nationale aspecten bevat.

Gods belofte aan Isaak dat Hij hem en zijn nageslacht “al die landen” zou geven (Genesis 26:3-4) omvat grote materiële zegeningen. God beloofde ook hem, zoals Hij aan Abraham had gedaan, een bijna onbepaald aantal nakomelingen, die zich zouden “vermenigvuldigen als de sterren des hemels” (vers 4).

Op een bepaald niveau zou deze belofte worden vervuld in de tijd dat enkele miljoenen Israëlieten, onder leiding van Mozes, de berg Sinai bereikten en later in de tijd van Salomo (Deuteronomium 1:10;

1 Koningen 4:20-21). Maar Mozes wist dat grote menigten vele malen het aantal in zijn tijd zouden overstijgen (Deuteronomium 1:11).

Jakob ontvangt geboorterecht en zegen

De stoffelijke zegeningen die op Isaak overgingen zouden normaliter overgaan op diens eerstgeboren zoon Ezau (Genesis 25:21-26). Jakob, de jongere van de tweelingbroers, haalde Ezau echter over zijn geboorterecht aan hem te verkopen in ruil voor een maaltijd (vers 29-43).

Wat was het geboorterecht en waarom was het belangrijk? De *International Standard Bible Encyclopedia* verklaart dat het geboorterecht “het recht [was] dat vanzelfsprekend de eerstgeborene toebehoorde ... Zo iemand werd vanzelf het hoofd van de familie, daar de lijn door hem zou worden voortgezet. Als eerstgeborene erfde hij een dubbele hoeveelheid van het vaderlijke erfgoed ... De eerstgeborene was verantwoordelijk voor ... het uitoefenen van gezag over het huishouden als geheel” (1979, Vol. I, “Birthright”, pag. 515-516).

Om de zegeningen van het eerstgeboorterecht van zijn vader te ontvangen nam Jakob zijn toevlucht tot het bedriegen van de blinde en bejaarde Isaak om hem te doen geloven dat hij Ezau was (Genesis 27:18-27). Jakob besepte onvoldoende dat bedrog niet nodig was. God had al voor de geboorte van de tweeling geopenbaard dat Jakob de sterkere van de twee zou zijn en dat Ezau uiteindelijk Jakob zou dienen (Genesis 25:23).

God liet echter toe dat Jakob de belofte van het eerstgeboorterecht ontving op een oneervolle manier om de patriarch van de familie te zijn. Later zou Hij Jakob leren op te houden op zijn eigen bedrieglijke streken te vertrouwen.

Let nu op de zegen die Isaak over Jakob uitsprak: “God zal u geven van de dauw des hemels en van de vette streken der aarde, en overvloed van koren en most.

Volken zullen u dienen, natiën zich voor u nederwerpen; wees heerser over uw broederen, en de zonen uwer moeder zullen zich voor u nederbuigen. Wie u vervloekt, zij vervloekt, en wie u zegent, zij gezegend” (Genesis 27:28-29). Dit waren geen loze woorden. Isaak gaf officieel de ontzagwekkende beloften die God aan Abraham had gedaan door aan Jakob.

Later bevestigde God door een droom aan Jakob dat hij inderdaad de geboorterechtbelofte zou ontvangen. God openbaarde toen aan Jakob dat zijn nageslacht “als het stof der aarde” zou zijn en zich zou uitbreiden “naar het westen, oosten, noorden en zuiden” – in alle richtingen vanuit het Midden-Oosten (Genesis 28:12-14).

Gezien de enorme omvang van zo'n belofte is het geen wonder dat de apostel Paulus later sprak over Jakobs grootvader Abraham als de “erfgenaam der wereld” (Romeinen 4:13). God had duidelijk de bedoeling dat Abrahams afstammelingen uiteindelijk een groot deel van de wereld zouden overheersen.

Deze publicatie verklaart hoe deze belofte is vervuld en op een nog grotere wijze nog eens zal worden vervuld.

Twee nationale identiteiten

In Genesis 35 komen we nog een ander aspect van de geboorterechtbelofte tegen. Hier belooft God aan Jakob dat er “een volk, ja een menigte van volken” uit hem zou voortkomen (vers 11).

Kennis van dit aspect van Israëls erfgoed is van wezenlijk belang als we de profetieën willen begrijpen. De geboorterechtbelofte zou worden vervuld in *twee afzonderlijke nationale entiteiten*.

In Genesis 48 gaf Jakob dit deel van Gods belofte aan Abraham en Isaak door aan Jozefs zonen Efraïm en Manasse. Tegelijkertijd plaatste Jakob zijn eigen naam op deze twee kleinzoon (vers 16). Bij gevolg slaan veel van de latere verwijzingen naar “Jakob” of “Israël” in de profetische boeken van de Bijbel vooral op deze twee takken van Jakobs afstammelingen.

Houdt God Zijn woord?

Houdt God Zijn beloften en verplichtingen ook als mensen falen de hunne te houden? Gods karakter en waarden veranderen nooit. Daarom kan Hij Zijn beloften aan het oude Israël nooit verzaken. Door de mond van een van zijn profeten zegt Hij tot Israël: "Ik, de Here, ben niet veranderd, en gij, kinderen van Jakob, zijt niet verteerd. Van de dagen uwer vadersen af zijt gij afgeweken van Mijn inzettingen en hebt ze niet onderhouden. Keert terug tot Mij, dan zal Ik tot u terugkeren . . ." (Maleachi 3:6-7).

Door de profeet Jeremia beloofde God dat Israël als natie zou blijven bestaan zolang de zon, de maan en de sterren hun licht zouden blijven geven (Jeremia 31:35-36). Hij belooft het lot van alle afstammelingen van het oude Israël te beschermen en te leiden totdat zij – zowel de Joden als de 10 verloren stammen – als één natie zijn hersteld bij de terugkeer van Christus. God heeft wonderbaarlijke beloften gedaan – sommige aan individuele personen, sommige aan volken en sommige aan de hele mensheid.

Als Hij ooit enige belofte of verplichting aan Abraham, Isaak, Jakob en hun nakomelingen, de Israëlieten, zou breken, hoe zouden wij dan ooit kunnen geloven dat Hij zijn beloften aan ons houdt? Ons geloof rust op het uitgangspunt

dat God bedoelt wat Hij zegt. Omdat Hij trouw is aan al Zijn verplichtingen, hebben wij een degelijke basis om Hem te vertrouwen in het houden van zijn beloften. Wij zien dan dat Gods beloften aan het oude Israël van vitaal belang zijn voor ons persoonlijk.

De waarachtigheid van de Bijbel zou ineens instorten als God er niet in slaagde Zijn verplichtingen aan de verbannen mensen te houden. Dit is nog een reden om dit onderwerp te bestuderen. Ofwel deze zogenaamd verloren stammen bestaan nog, ofwel God was niet trouw aan Zijn beloften. Door Gods voortdurende betrokkenheid in het verleden, het heden en de toekomst van de Israëlieten te bevestigen, begrijpen wij dat Hij onwankelbaar is toegewijd aan het houden van Zijn woord. Deze bevestiging geeft ons een degelijke basis voor ons geloof dat God zijn beloften aan ons zal houden.

Door Zijn beloften aan alle stammen van Israël te vervullen zal God ook, bij de terugkeer van Christus, de spotters en twijfelaars bewijzen dat Hij betrouwbaar is. Hij zal aantonen aan alle naties dat Hij achter elk woord staat dat Hij ooit door zijn profeten heeft gesproken. Hij zal bevestigen dat Hij de macht heeft de geschiedenis te leiden zoals Hij wenst. Zoals Jezus zei: "Uw woord is de waarheid" (Johannes 17:17).

De zegen van Jakob omvatte land – nationaal grondgebied – dat de twee kleinzonen zouden beërven tot een eeuwig bezit. Zij zouden ook uitgroeien "tot een menigte van volken" (vers 4). Hier zien we voor de tweede maal de opmerkelijke belofte dat Jakobs nakomelingen – meer specifiek zij die uit Efraïm en Manasse zouden voortkomen – zouden uitgroeien tot een menigte van volken en tot één enkel groot volk (vers 19).

Niet alle dimensies van de beloften zouden naar Jozef en zijn nakomelingen gaan. Juda zou een belofte ontvangen met een heel belangrijke geestelijke dimensie. Door Jakob gaf God de profetie dat van Juda de scepter, de heersersstaf, niet zou wijken (Genesis 49:10). Deze profetie wees zowel op de dynastie van Israëls toekomstige koning, David, als op de rol van Jezus, eveneens van de stam Juda en nakomeling van David, als de Messias (Lukas 1:32; Hebreëen 7:14; Openbaring 5:5). Christus is bestemd op aarde te regeren als Koning der Koningen (Openbaring 11:15; 17:14; 19:16).

De belofte van het eerstgeboorterecht echter, van fysieke, materiële en nationale grootheid ging niet naar Juda, maar, met voorbijgaan van Ruben, naar Jozef. Let op de reden waardoor die belofte in Jozefs handen kwam: "[Ruben] was de eerstgeborene van Israël, maar omdat hij de legerstede van zijn vader had ontviid, was

zijn eerstgeboorterecht geschonken aan de zonen van Jozef, de zoon van Israël – maar deze werd niet in het register als eerstgeborene ingeschreven; wel was Juda de sterkste onder zijn broeders en één uit hem werd tot vorst, maar het eerstgeboorterecht viel ten deel aan Jozef" (1 Kronieken 5:1-2). Deze belofte van het eerstgeboorterecht gaf Jozefs kinderen- Efraïm en Manasse – de zegeningen van welvaart, macht en voornaamheid.

Zegeningen voor Jozefs nakomelingen

De wellicht meest onthullende passage over de geboorterechtfelofte staat evenwel in Genesis 49. Hier zien we Jakob die elk van de nakomelingen "in de toekomstige [of: laatste] dagen" van zijn zonen zegent en over hen profeteert (vers 1). Let erop dat de zegeningen die Jakob uitspreekt over de afstammelingen van Jozef voor de laatste dagen zeer indrukwekkend zijn.

"Een jonge vruchtboom is Jozef, een jonge vruchtboom aan een bron; zijn takken stijgen boven de muur uit; de boogschutters hebben hem getergd, beschoten en vijandig bejegend, maar zijn boog bleef stevig en zijn sterke handen bleven lenig, door de handen van de Machtige Jakobs, daar de Steenrots Israëls zijn herder is; door de God uws vaders, die u zal helpen,

en de Almachtige, die u zal zegenen met zegeningen des hemels van boven, met zegeningen van de watervloed, die beneden ligt, met zegeningen van de borsten en de moederschoot. De zegeningen van uw vader gaan de zegeningen van mijn voorvadersen te boven, reikende tot het kostelijkste der eeuwige heuvelen; zij zullen komen op het hoofd van Jozef ..." (Genesis 49:22-26).

Deze profetische passage zegt ons dat Jozefs afstammelingen "in de laatste dagen" zullen leven in een productief, goed bevoeid en vruchtbaar land. Zij zullen een volk zijn dat zijn gebied en invloed sterk heeft uitgebreid – politiek, militair, economisch en cultureel – een volk "waarvan de takken boven de muur uitstijgen", ofwel hun natuurlijke grenzen overschrijden.

Het zal een volk zijn dat af en toe zal worden aangevallen door andere landen maar in het algemeen zal overwinnen. Hun triomfen zullen soms "wonderbaarlijk" of op "voorzienigheid" lijken, omdat de Almachtige God hen bijstaat en hun bron van zegeningen is.

Het zal een volk zijn dat in een land leeft met een buitengewoon gunstig klimaat dat gemakkelijk de gestaag uitbreidende bevolking kan ondersteunen.

Zij zullen genieten van de zegen van goede oogsten, grote kudde vee en uitgebreide natuurlijke hulpbronnen zoals hout

en waardevolle mineralen in hun bodem. Met andere woorden, wij kunnen verwachten hen aan te treffen in het bezit van elk van deze uitgelezen zegeningen en natuurlijke hulpbronnen “in de laatste dagen” (Genesis 49:1).

Waar kunnen wij de afstammelingen van Jozef, de verloren stammen van Efraïm en Manasse, vinden? Deze lijst zegeningen elimineert de meeste landen van de wereld. Om hen te vinden moeten we ons afvragen: welke landen bezitten deze zegeningen in onze wereld? God beloofde al deze zegeningen aan de nakomelingen van Jozef “in de laatste dagen.”

Aangezien God niet liegt, kunnen we erop vertrouwen dat Hij die beloften heeft gehouden. Wat zegt het bewijsmateriaal ons? Zoals we zullen zien is het bewijsmateriaal overweldigend gunstig voor het bestaan van God. Als wij de beloften en Gods vervulling daarvan geloven, zal onze kijk op de wereld totaal anders worden.

In de bijna 3700 jaar sinds God deze beloften gaf, kunnen weinig landen staat maken op zegeningen die zelfs maar in de buurt komen.

Nog minder landen kunnen het soort economische status en nationale macht –

zelfs de status van supermacht – opeisen die is beloofd aan Jozefs zonen Efraïm en Manasse “in de laatste dagen.”

Twee kandidaten komen echter volmaakt tegemoet aan de veeleisende criteria van deze profetieën: de Verenigde Staten van Amerika en het Britse Gemenebest van naties.

Hoe goed past dit in het bewijsmateriaal dat we vinden?

Om deze vraag te beantwoorden beginnen we aan een onderzoek van het historische materiaal van de stammen van Israël vanaf het begin van hun bestaan als natie tot aan onze tijd.

Hoe Jakob Abrahams erfgenaam werd

God koos Jakob, die als tweede van Isaaks tweeling werd geboren, om het geboorterecht te ontvangen dat gewoonlijk voor de eerstgeborene is bestemd. Dit verleende hem het recht om na Isaaks dood het hoofd van de familie te worden (Genesis 25:29-34). Door de zegen van het geboorterecht werd Jakob de rechtstreekse erfgenaam van Abraham en de ontvanger van de goddelijke toezeggingen aan Abraham en zijn nageslacht.

Ten tijde dat Jakob de zegen ontving had hij zich nog niet verplicht te leven volgens het geloof in God. Hoewel God Jakob kort voor zijn geboorte had bestemd als erfgenaam van Abrahams zegen (vers 23), waren Jakob en zijn moeder beiden zwak van geloof en namen zij hun toevlucht tot bedrog om de zegen van Isaak te ontvangen (Genesis 27). Dit leverde Jakob de haat van zijn broer Ezau op. Ezau koesterde wrok en was van plan hem te doden (vers 41). Hun moeder hoorde over Ezau's plannen en daarom vroeg zij Isaak Jakob weg te zenden om bij verre familie te verblijven zodat hij veilig zou zijn (vers 42-46).

Isaak en Rebekka zonden Jakob dus naar Rebekka's familie in Noord-Mesopotamië. De enige reden die zij aan hun hun huisgenoten in hun grote huishouding opgaven voor het vertrek van Jakob, was klaarblijkelijk hun wens dat Jakob een vrouw zou vinden onder de familieleden van Rebekka. Dit was waar, maar Rebekka wilde ook hiermee trachten te voorkomen dat Jakob door Ezau zou worden gedood.

Voordat Jakob echter werd weggezonden riep Isaak zijn overmatig ambitieuze en geraffineerde zoon bij zich en zegende hem nogmaals. Kennelijk vergaf Isaak het eerdere bedrieglijke gedrag van zijn zoon en herhaalde deze keer bereidwillig zijn oorspronkelijke zegen. Waarschijnlijk had Isaak zich ondertussen herinnerd dat Jakob reeds voor zijn geboorte door God als erfgenaam was aangewezen.

Isaak herhaalde toen enkele van de belangrijkste beloften die God aan hem en Abraham had gedaan (Genesis 28:1-5). Zodoende kondigde Isaak openlijk de familie aan dat Jakob inderdaad de hoofdverantwoordelijkheid zou beërven voor de eeuwige relatie van de familie met God (Genesis 17:19). God zorgde ervoor dat niemand zijn beloften aan Abraham zou vergeten. Hij liet ze formeel van de ene generatie op de andere overgaan.

Isaak gaf de belangrijkste verbondsbeloften door aan Jakob: “En God, de Almachtige, zegene u, Hij make u vrucht-

baar en vermenigvuldige u, zodat gij tot een menigte van volken wordt. Hij geve u de zegen van Abraham, u en uw nageslacht met u, zodat gij het land uwer vreemdelingschap, dat God aan Abraham gegeven heeft, in bezit rijgt.” (Genesis 28:3-4).

Toen Jakob haastig van huis vertrok, bezat hij zowel de geboorterechtbelofte als een speciale zegen. Maar zijn leven stond plotseling op zijn kop. Wat betekende dit allemaal? Zou de God van zijn vader en grootvader er ook werkelijk voor hem zijn?

Ongetwijfeld zal Jakob hebben gedacht aan de verhalen die hij van hen had gehoord over hun ontmoetingen met deze God. Zou dezelfde God nakomen wat hij zo bedrieglijk had verworven, ook al had God nog voor zijn geboorte beloofd het aan hem te zullen geven?

Op dit punt in zijn leven openbaarde God zich aan Jakob: “[Jakob] bereikte een plaats, waar hij bleef overnachten, omdat de zon ondergegaan was. En hij nam een van de stenen der plaats, legde die onder zijn hoofd en ging op die plaats slapen. Toen droomde hij, en zie, op de aarde was een ladder opgericht, waarvan de top tot aan de hemel reikte, en zie, engelen Gods klommen daarlangs op en daalden daarlangs neder. En zie, de Here stond bovenaan en zeide: Ik ben de Here, de God van uw vader Abraham en de God van Isaak; het land, waarop gij ligt, zal Ik aan u en aan uw nageslacht geven.

En uw nageslacht zal zijn als het stof der aarde, en gij zult u uitbreiden naar het westen, oosten, noorden en zuiden, en met u en met uw nageslacht zullen alle geslachten des aardbodems gezegend worden. En zie, Ik ben met u en Ik zal u behoeden overal waar gij gaat, en Ik zal u wederbrengen naar dit land, want Ik zal u niet verlaten, totdat Ik gedaan heb wat Ik u heb toegezegd.

Toen Jakob uit zijn slaap ontwaakte, zeide hij: Waarlijk, de Here is aan deze plaats, en ik heb het niet geweten. En hij vreesde en zeide: Hoe ontzagwekkend is deze plaats. Dit is niet anders dan een huis Gods, dit is de poort des hemels. De volgende morgen vroeg nam Jakob de steen die hij onder zijn hoofd gelegd had, stelde die tot een opgerichte steen en goot er olie bovenop. En hij noemde die plaats Betel . . .” (Genesis 28:11-19).

Jakob wist nu met zekerheid dat hij de officiële erfgenaam was van de beloften die aan Abraham waren gedaan.

Hoofdstuk 2:

Israëls Gouden Eeuw

“En Salomo was heerser over al de koninkrijken van de Rivier [de Eufraat] af tot het land der Filistijnen, tot de grens van Egypte” (1 Koningen 4:21).

Het verbond waardoor het oude Israël “Gods volk” zou worden (Richteren 20:2), werd gesloten bij de berg Sinaï, kort nadat de Israëlieten uit de Egyptische slavernij waren bevrijd. Gods verbond met het volk was gebaseerd op Zijn beloften aan en Zijn verbond met Abraham (Exodus 2:23-24; 33:1). Daarin legde God de relatie vast die Hij wenste met Jakobs nakomelingen, nu de nog jonge natie Israël op weg naar het Beloofde Land.

God bood Israël dit verbond aan als een bekendmaking van zijn kant van de gelegenheden die Hij Abrahams nakomelingen bood en een ondubbelzinnige verklaring van de verplichtingen van de Israëlieten jegens Hem. Hun aandeel in het sluiten van het verbond was slechts dat van het aanvaarden of verwerpen van Gods aanbod en, als zij het aanvaard hadden, het nakomen van de verplichting die zij hadden aangegaan.

God gaf hun dezelfde gelegenheid, die Hij aan Abraham had gegeven, in te stemmen onberispelijk te leven. Hij herinnerde hen er telkens aan: “Want Ik ben de Here, die u uit het land Egypte heb doen trekken, om u tot een God te zijn; weest heilig, want Ik ben heilig” (Leviticus 11:45). De werkzaamheid van de relatie hing af van hun voortdurende aandacht voor het leven en zich gedragen als een heilig – dat wil zeggen apart gezet – volk.

Toen de Israëlieten de voorwaarden van Gods verbond hoorden, hadden zij twee scherpomlijnde opties: zij konden de rol aanvaarden te leven als Gods heilige volk ofwel Zijn vertegenwoordigers tussen de andere volken (Deuteronomium 4:6) óf zij zouden de consequenties aanvaarden als zij weigerden mee te werken.

Destijds was hun vooruitzicht zonder hulp van God te overleven somber. God had hen kort tevoren bevrijd uit de wrede slavernij in Egypte. Zij hadden geen eigen land en geen enkel ander land was geneigd hen als ingezetenen te accepteren. Zij bevonden zich in een niemandsland, in een harde en onbarmhartige omgeving.

God had bewust de optie zijn heilige volk te worden te aantrekkelijk gemaakt om te weigeren. Hij dwong hen echter niet in deze rol zonder hun bereidwillige instemming. Zij moesten zelf kiezen. Vanaf de berg Sinaï sprak Hij tot hen en openbaarde Hij hun zijn Tien Geboden, zijn fundamentele definitie van heiligheid. De Geboden vormden, samen met de instellingen en oordelen die God aan Mozes openbaarde, “het Boek van het Verbond.” Mozes nam “het boek des verbonds en las het voor de oren van het volk en zij zeiden: Alles wat de Here gesproken heeft, zullen wij doen en daarnaar zullen wij horen” (Exodus 24:7; vgl. vers 3).

Zij zeiden ook tot Mozes: “Zie, de Here, onze God, heeft ons zijn heerlijkheid en zijn grootheid getoond, en zijn stem hebben wij gehoord uit het midden van het vuur; op deze dag hebben wij gezien, dat God spreekt met een mens, en dat deze toch in leven blijft. Maar nu, waarom zouden wij sterven? Want dit grote vuur zal ons verteren; als wij nog langer de stem van de Here, onze God, horen, zullen wij sterven” (Deuteronomium 5:24-26). Ze zeiden verder: “Nader gij en hoor alles wat de Here, onze God, zegt, en breng gij dan alles aan ons over wat de Here, onze God, tot u spreekt; dan zullen wij het horen en doen” (vers 27). Zij waren niet klaar voor een waarlijk nauwe, persoonlijke relatie met God.

Nieuw verbond nodig

Uiteraard kende God hun hart beter dan zij het zelf kenden. Hij wist dat het verbond dat Hij met hen sloot één belangrijke zwakte had: het bevatte geen voorziening het hart van de mens te veranderen. Dit zou moeten wachten tot de eerste komst van de Messias, tot Jezus Christus kon worden geofferd als het Lam van God (Hebreeën 9:26). Let op Gods reactie op de verklaring van de Israëlieten dat zij Hem zouden gehoorzamen: “Ik heb de woorden van dit volk gehoord, die zij tot u spraken; het is goed, alles wat zij gezegd hebben. Och, hadden zij steeds zulk een

hart om Mij te vrezen en om al mijn geboden te onderhouden, opdat het hun en hun kinderen voor altoos wèl mocht gaan!” (Deuteronomium 5:28-29).

Zij hadden echter niet zo’n hart. God sloot geen nieuw hart in, besneden door Zijn Geest. Die zegen zou Hij na de dood van Christus vervullen (Jesaja 53:11-12; Jeremia 31:31-33; Hebreeën 8:3-12). God stelde op de eerste Pinksterdag na Christus’ dood de heilige Geest ter beschikking aan al zijn mensen. Petrus zei hierover: “Bekeert u en een ieder van u late zich dopen op de naam van Jezus Christus, tot vergeving van uw zonden, en gij zult de gave des heiligen Geestes ontvangen. Want voor u is de belofte en voor uw kinderen en voor allen, die verre zijn, zovelen als de Here, onze God, ertoe roepen zal” (Handelingen 2:1, 38-39).

Doordat God hun de heilige Geest niet gaf, was het volk van het oude Israël nooit volledig in staat volgens de geestelijke bedoeling van Gods wetten te leven en aldus een waarlijk heilig volk te worden. Hun menselijke natuur en de invloeden van de andere volken om hen heen leidden hen voortdurend van het pad af.

Zelfs de generatie die God door grote wonderen uit Egypte leidde stierf in de woestijn wegens hun voortdurende ongehoorzaamheid, koppigheid, klagen en ongehoorzaamheid. God stond die generatie niet toe het land te beërven dat Hij aan Abrahams nakomelingen had beloofd. Die mensen waren niet bereid de heiligheid, die Hij wenste, uit te dragen. Niettemin hield God zijn belofte aan Abraham en gaf het land van de belofte aan hun kinderen onder het leiderschap van Jozua. “Israël diende de Here al de dagen van Jozua en al de dagen van de oudsten die Jozua overleefd hebben, en die al de daden gekend hadden, welke de Here voor Israël verricht had” (Jozua 24:31).

Hierin schuilt een belangrijke les. Het feit dat een generatie van zijn volk ongehoorzaam wordt betekent niet dat God zijn beloften aan hun kinderen niet nakomt. Ook zij zijn erfgenamen van zijn belofte

aan Abraham. God kan de zegeningen die Hij heeft beloofd tijdelijk inhouden of uitsstellen. Maar uiteindelijk zal Hij ze geven. Hij houdt Zijn woord altijd. Om deze reden kunnen wij er zeker van zijn dat God de bijbelse profetieën over de Israëlieten in de laatste dagen zal vervullen.

Israël een koninkrijk

In het volgende paar honderd jaar zond God profeten en rechters om het volk te

tot hem: Zie, gij zijt oud geworden en uw zonen wandelen niet in uw wegen; stel nu een koning over ons aan om ons te richten, als bij alle andere volken. Toen zij zeiden: Geef ons een koning om ons te richten, mishagde dat aan Samuël, en hij bad tot de Here. De Here zeide tot Samuël: Luister naar het volk in alles wat zij tot u zeggen, want niet ú hebben zij verworpen, maar Mij hebben zij verworpen, dat Ik geen koning over hen zou zijn ... Nu dan, luister naar hen, maar waarschuw hen ern-

land Jezus doen komen” (Handelingen 13:22-23).

Begin van gouden eeuw

De geschiedenis van Israëls opkomst in een gouden eeuw ten tijde van de regering van David en zijn zoon Salomo en de desintegratie in twee afzonderlijke koninkrijken daarna is een verhaal van triomf en tragedie. Samen onderstrepen deze gebeurtenissen Gods trouw aan zijn beloften en de tragiek van de menselijke zwakheid. Ze benadrukken tevens de noodzaak van een belangrijke verandering in de geest van de mens en de terugkeer van Christus als de enige volmaakte koning van de wereld.

Tijdens de regering van David en Salomo vervulde God zijn belofte dat Abrahams nakomelingen over een groot gebied in het Midden-Oosten zouden regeren, vanaf Egypte tot aan de Eufraat. Israël werd een machtig land. Maar wegens de zonden van Salomo en zijn opvolgers en wegens de overtredingen van het volk zelf verloor Israël alle voorspoed in de jaren na Salomo's dood. Hier volgt hoe dat in zijn werk ging.

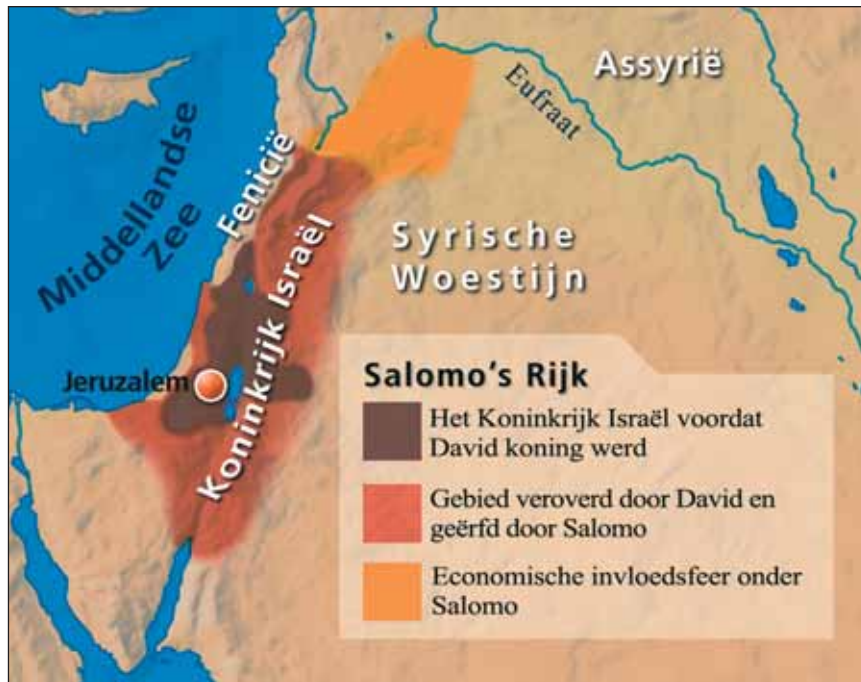
David werd heerser over de stammen van Israël in twee etappes. Eerst zalfde de stam Juda hem tot koning in Hebron (2 Samuel 2:3-4). Vanuit die stad regeerde David zeven jaar lang voordat de andere stammen een verbond met hem sloten en hem ook als koning aannamen.

Zo begon er een periode van eenheid in Israël (2 Samuel 5:1-5; 1 Kronieken 11:3).

David erfde als koning een groot en doeltreffend leger. Ongeveer 350.000 gewapende militairen uit alle stammen van Israël woonden zijn kroningsplechtigheid bij (1 Kronieken 12:23-40). Spoedig daarna begon hij onvriendelijke buurlanden die Israël jarenlang hadden lastig gevallen te onderwerpen.

David regeerde in totaal 40 jaar, waarvan 33 jaar vanuit Jeruzalem, de stad die hij op de Jebusieten had veroverd en tot Israëls hoofdstad had gemaakt. Zijn bewind betekende Israëls opkomst als militaire en economische grootmacht in het Midden-Oosten. Moderne historici neigen ertoe het bijbelse verslag te negeren en de omvang en invloed van Davids en Salomo's koninkrijk op grote schaal te onderschatten.

De *New Unger's Bible Dictionary* verklaart: “De neiging van geleerden in het verleden was nauwelijks geloof te hechten aan de bijbelse opmerkingen over Salomo's macht en glorie ... De archeologie

Israëls gebiedsuitbreiding onder koning David en zijn zoon koning Salomo.

leiden, hen te onderwijzen en de geschillen onder hen op te lossen. Maar vaak keerden zij Hem de rug toe (Psalm 78:56-57). Zij schoten tekort in het naleven van hun verplichting een heilig volk te zijn. De Bijbel vat het tijdperk van de rechters als volgt samen: “In die dagen was er geen koning in Israël; ieder deed wat goed was in zijn ogen” (Richteren 21:25).

Gedurende dat tijdperk en later verhoorde God in tijden van crisis wel hun gebeden en voerde hun strijd wanneer zij Hem om genade smeekten (Psalm 106:39-45). “Maar de Here was hun genadig, erbarmde Zich over hen, en keerde Zich weer tot hen ter wille van zijn verbond met Abraham, Isaak en Jakob; Hij wilde hen niet verdelgen en had hen nog niet van voor zijn aangezicht verworpen” (2 Koningen 13:23).

Ten slotte vroeg Israël de profeet Samuël om een koning. “Daarom kwamen alle oudsten van Israël bijeen ... en zeiden

stig en zeg hun aan, hoe het optreden zal zijn van de koning die over hen regeren zal” (1 Samuel 8:4-9).

God willigde hun verzoek in en gaf Samuël opdracht Saul – klaarblijkelijk één van de qua uiterlijk meest indrukwekkende mannen in Israël – tot koning te zalven (1 Samuel 10:17-24). God was bereid met Israëls koning samen te werken en hem te steunen als deze zich rechtvaardig zou gedragen. Saul echter werd arrogant, koppig en eigenwijs. Fysiek leek hij alles te hebben wat het volk kon wensen van een koning, maar zijn hart was niet Godgericht. Daarom besloot God hem te vervangen.

Meer dan 1000 jaar later verklaarde Paulus: “En nadat Hij deze [Saul] verworpen had, verwekte Hij hun David als koning, wie Hij ook dit getuigenis gaf: Ik heb David, de zoon van Isaï, gevonden, een man naar mijn hart, die al mijn bevelen zal volbrengen. Uit zijn geslacht heeft God naar de belofte voor Israël de Hei-

heeft de grote uitgebreidheid van het Davidisch-Salomonische rijk recht gedaan zoals het is afgebakend in Koningen. De algemene historische achtergrond van de Davidisch-Salomonische periode is eveneens bevestigd.

Salomo's glorie placht algemeen te worden afgedaan als 'semitische overdrijving' of een romantisch verhaal. Er werd beweerd dat zo'n uitgestrekt gebied niet kan bestaan tussen zulke grote rijken als Egypte, de Hettieten, Assyrië en Babylonië. De monumenten echter hebben aangetoond dat in de periode van 1100 tot 900 v. Chr. de grote rijken rondom Israël ofwel in verval waren of tijdelijk niet actief, zodat Salomo kon regeren met de pracht die hem in de Bijbel wordt toegeschreven" (1988, "Solomon").

Sleutel tot Davids succes

Wat was de sleutel tot het militaire en politieke succes van David? Dit wordt geopenbaard in de eerste militaire uitdaging nadat hij koning werd: "Toen de Filistijnen hoorden, dat men David tot koning over Israël gezalfd had, trokken alle Filistijnen op om zich van David meester te maken. Maar David hoorde het, en begaf zich naar de vesting. Toen de Filistijnen gekomen waren en zich in de vlakke Refaïm verspreid hadden, vroeg David de

Here: Zal ik optrekken tegen de Filistijnen? Zult Gij hen in mijn macht geven? En de Here antwoordde David: Trek op, want Ik zal de Filistijnen zeker in uw macht geven. Toen kwam David te Baäl-Perasim, waar hij hen versloeg. En hij zeide: De Here is voor mij uit door mijn vijanden heengebroken, zoals water doorbreekt" (2 Samuel 5:17-20).

David hoefde niet op zoek te gaan naar moeilijkheden. Die kwamen vanzelf naar hem toe. Maar dan gaf God hem de overwinning. David overwon ook de allianties van zijn vijandige buurlanden.

"En David nam steeds toe in grootheid, en de Here der heerscharen was met hem" (1 Kronieken 11:9). Davids succes kwam van God. Hij werd de machtigste heerser in het Midden-Oosten van zijn tijd. Toch bouwde hij geen monumenten ter ere van zichzelf zoals de gewoonte was van nagevoeg alle andere koningen in de oudheid.

Omdat zijn daden alleen in de Bijbel staan opgetekend weigeren de meeste historici de macht van Israël onder David en Salomo te erkennen. Ook al is hard bewijs schaars, het is beslist niet afwezig. In het licht van de volkomen nauwkeurigheid van de Bijbel op zoveel gebieden, hebben wij geen reden de beweringen ervan over Israël onder David en Salomo in twijfel te trekken. (Schrijf voor informatie over de nauwkeurigheid van de Bijbel ons om een

Sommige critici van de Bijbel gaan zo ver dat zij het bestaan van bijbelse figuren als koning David in twijfel trekken. Deze inscriptie die in de bijbelse plaats Dan gevonden is en die naar de dynastie van David verwijst, heeft veel sceptici tot zwijgen gebracht.

gratis exemplaar van het boekje: *Is the Bible True?*)

Salomo erft het rijk

Koning Salomo erfde van zijn vader David een uitgestrekt, machtig en welvarend rijk. "Want hij [Salomo] heerste over alles aan deze zijde van de Rivier [de Eufraat], van Tifsach [waarschijnlijk het tegenwoordige Dibeşh in Noord-Syrië aan de grens met Turkije] tot Gaza, over alle koningen aan deze zijde van de Rivier en

Gerechtigheid voor allen

Gedurende de gouden eeuw onder David en Salomo kwamen Israëls inspanningen om eerlijkheid en gerechtigheid voor haar burgers te bewerkstelligen overeen met de hedendaagse inspanningen deze nobele idealen te verwezenlijken. Beide koningen stonden erom bekend hun volk gerechtigheid te verschaffen (2 Samuel 8:15; 1 Kronieken 18:14; 1 Koningen 3:3). Israël trok internationale leiders aan die met eigen ogen de welvaart en cultuur wilden zien. Eén zo'n hoogwaardigheidsbekleder was de koningin van Sheba. Nadat zij Salomo met vragen had beproefd, zijn bouwprojecten had bezocht en de Israëlitische cultuur had gezien, zei de beroemde koningin tegen Salomo: "Het is dus waar, wat ik in mijn land over u en uw wijsheid gehoord heb, maar ik geloofde de woorden niet, totdat ik kwam en het met eigen ogen zag; waarlijk, de helft was mij niet aangezegd; gij hebt in wijsheid en welvaart de roep overtroffen, die ik vernomen had. ... Geprezen zij de Here, uw God, die zulk een welgevalen aan u had, dat Hij u op de troon van Israël geplaatst heeft! Omdat de Here Israël voor altoos liefheeft, heeft Hij u tot koning aangesteld om recht en gerechtigheid te oefenen" (1 Koningen 10:6-9; vgl. 2 Kronieken 9:1-8).

Geluk en vrede bloeiden in een atmosfeer van gerechtigheid en billijkheid voor allen, ongeacht hun achtergrond. God gebod de Israëlieten alle mensen die binnen de grenzen van

de natie verbleven eerlijk te behandelen. In het bijzonder zei Hij: "Eénzelfde wet zal gelden voor de geboren Israëliet en voor de vreemdeling, die in uw midden vertoeft" (Exodus 12:49). Bovendien voegde God nog aan dit principe toe: "Een vreemdeling zult gij niet onderdrukken, noch hem benauwen, want gij zijt vreemdelingen geweest in het land Egypte" (Exodus 22:21).

Vreemdelingen moesten dezelfde rechten hebben als de autochtonen. Rechters en machthebbers moesten de wetten onpartijdig toepassen. Vreemdelingen hadden de gelegenheid God te eren op zijn heilige dagen als zij dat wensten (Exodus 12:48; Leviticus 16:29). Als Israël op de zevendedags-sabbat rustte, konden vreemdelingen in het land eveneens rusten (Exodus 20:10). Evenals de geboren Israëlieten stond het vreemdelingen vrij God offers te brengen (Numeri 15:14). De gezondheidswetten waren voor zowel autochtonen als vreemdelingen evenzeer van kracht (Leviticus 17:15), en God instrueerde de Israëlieten de armen en vreemdelingen onder hen te helpen (Leviticus 19:10; 23:22; 25:35).

Kortom, God zei de Israëlieten vreemdelingen lief te hebben en hen te behandelen alsof zij autochtonen zijn (Leviticus 19:34). God wilde dat het recht en voorrecht Hem te eren en in zijn modelnatie te leven voor iedereen open stond. "Gerechtigheid voor allen" was duidelijk wat God verwachtte.

Internationale handel: een bron van Salomo's rijkdom

Salomo bouwde een groot aantal koopvaardis-schepen die door zowel Israëlitische als Fenicische zeelieden werden bemand. De welvaart die door de scheepvaart werd opgebouwd is verbluffend, zelfs naar moderne maatstaven.

Hoe ver gingen deze vloten om dergelijke rijkdom te halen? Wij weten het niet, maar de Bijbel zegt dat zeelieden soms drie jaar nodig hadden om heen en terug te varen omdat de afstand zo groot was. Zij brachten waardevolle zaken mee terug zoals goud, zilver en ivoor, en ook exotische curiositeiten als apen (1 Koningen 10:22).

Ruim twee millennia later voer Fernão de Magalhães om de wereld en die reis duurde ook drie jaar. De vloten van Salomo en de Feniciërs konden heel goed de oceanen bevaren. De Bijbel merkt op dat de zeelieden van koning Hiram "met de zee vertrouwd waren" (1 Koningen 9:27).

Met een internationale vloot, een verbond met de Feniciërs en de heerschappij over de belangrijkste handelsroutes over land was Salomo betrokken bij de invoer- en uitvoerondernemingen: "De levering van de paarden die voor Salomo bestemd waren, geschiedde uit Misraïm en uit Kewe; de handelaars van de koning haalden ze tegen marktprijzen uit Kewe.

Een wagen uit Misraïm stelden zij echter bij levering op zeshonderd, en een paard op honderdvijftig eenheden zil-

ver; evenzo voerde men ze door hun bemiddeling uit naar alle koningen der Hethieten en naar de koningen van Aram" (1 Koningen 10:28-29).

De Bijbel merkt op dat Salomo's jaarinkomen 50.000 pond goud bedroeg, zonder het goud dat hij uit geschenken en schattingen ontving (2 Kronieken 9:13-14). Met deze enorme rijkdom bouwde Salomo in Jeruzalem een schitterende tempel voor God en een paleiscomplex voor zichzelf. De binnenmuren en zelfs de vloeren van de tempel liet hij met zuiver goud bedekken. Beelden van twee cherubs, elk met twee vleugels van bijna drie meter lengte, overschaduwden het verzoendeksel van de Ark van het Verbond. Kunstenaars be-dekten deze beelden met zuiver goud.

Handwerklieden maakten de zevenarmige kandelaar, de tafel voor de toonbroden, schalen, pannen, andere kandelaaers, kaarsensnuiters, lepels en wierookvaten van puur goud (2 Koningen 3-4). Salomo had een grote troon van ivoor dat met goud was bedekt. Hij voorzag zijn wachten met honderden gouden ceremoniële schilden, de grotere ervan wogen 3½ kg van puur goud. Ook de bekertjes en schalen van het servies van het paleis waren van puur goud.

De Bijbel merkt op dat in de tijd van Salomo niets van zilver was, want dat werd als te gewoon beschouwd (1 Koningen 10:21). Dit was letterlijk Israëls gouden eeuw.

hij had vrede rondom aan alle zijden" (1 Koningen 4:24). In die tijd waren Juda en Israël "talrijk als het zand aan de zee in menigte; zij aten en dronken en waren blijde. En Salomo was heerser over al de koninkrijken van de Rivier af tot het land der Filistijnen, tot de grens van Egypte; zij brachten geschenken en dienden Salomo, zijn leven lang" (vers 20-21).

Twee andere mogendheden in het Midden-Oosten, Egypte en Tyrus (ten noorden van Israël in het gebied van het hedendaagse Libanon) besloten te allieëren met David en Salomo in plaats van Israël aan te vallen met het risico zelf te worden veroverd. Wanneer moderne historici schrijven over de uitgebreide invloed van het Fenicische Rijk, dat rond Tyrus was gecentreerd, zien zij meestal over het hoofd dat in die tijd Salomo de werkelijke macht was in het oostelijke deel van het Middellandse Zeegebied.

Israël en Fenicië

De Bijbel openbaart dat de geschiedenis van Israël en Fenicië veel meer met elkaar was verweven dan de meeste historici erkennen. Over het algemeen ging het hen samen goed in goede tijden en leden zij samen in slechte. Zij hadden gemeenschappelijke vijanden. Zij rezen gezamenlijk tot internationale macht en werden

later ongeveer tegelijkertijd veroverd door het Assyrische Rijk.

Afgezien van geringe culturele en dialectische verschillen schijnen de talen bijna hetzelfde te zijn geweest. Israëls speciale relatie met koning Hiram van Tyrus begon onder het bewind van David (1 Kronieken 14:1) en ging door tot na de regering van Salomo. Historici kennen Tyrus als een stad van de machtige Feniciërs.

De *Encarta Multimedia Encyclopedia* van 1999 zegt dat de Feniciërs "de voornaamste handelaars en zeelieden van de oude wereld werden. De vloten van de kuststeden reisden door de hele Middellandse Zee en zelfs op de Atlantische Oceaan, en andere landen wedijverden met elkaar om Fenicische schepen en bemanningen in hun marine op te nemen ... De stadstaten stichtten vele kolonies, met name Utica en Carthago in Noord-Afrika, op de eilanden Rhodos en Cyprus in de Middellandse Zee en Tarsis in het zuiden van Spanje. Tyrus was de belangrijkste Fenicische stad voordat zij in de 8e eeuw v. Chr. eens te meer door Assyrië werden onderworpen" (art. "Phoenicia").

Salomo breidde Israëls verbond met Hiram sterk uit. Het schijnt dat er formeel een verbond van verwantschap werd gesloten tussen de twee machthebbers, letterlijk een "broederbond" (Amos 1:9). Zoals we zullen zien werd die relatie een

van Salomo's meest tragische vergissingen. Maar tijdelijk vergrootte het sterk de welvaart van beide koninkrijken en het was deze associatie die als het Fenicische Rijk internationale faam verwierf.

Het verbond dat er tussen Hiram van Tyrus en David en Salomo van Israël bestond, erkennen de historici niet. Bijgevolg zien zij niet dat David en Salomo, en niet Hiram, de dominerende machthebbers waren van het commerciële bondgenootschap dat in de buitenwereld bekend werd als Fenicië.

Israëls bijdrage aan Fenicië

In zijn boek *Lebanon Yesterday and Today* geeft John Christopher een beknopte beschrijving van het gebied dat historici als het oude Fenicië beschouwen. "Toen Fenicië omstreeks 1000 v. Chr. [tijdens het bewind van David en Salomo] op het hoogtepunt van zijn macht was, waren de belangrijkste stadstaten van zuid naar noord: Tyrus, Sidon, Byblos en Aradus (gelegen op een eiland voor de Syrische kust voorbij de Libanese grens)" (1966, pag. 43). Maar in de oudheid verwees het woord Fenicië soms naar meer dan alleen die paar kuststeden. Het omvatte zelfs het "land Kanaän" dat het territorium van het oude Israël was. Deze belangrijke informatie wordt in de historische verslagen

Gods verbond met David

Het leven van David, Israëls tweede koning, bevat alle elementen van een spannend avonturenverhaal. Davids leven, dat vol scherpe contrasten was, verliep turbulent van zorgdrager voor de kudde schapen van de familie, tot de heersende leider van de natie. Vechten met wilde dieren en met de reus Goliath, vluchten voor zijn leven voor Saul en het aanvoeren van zijn leger, dit alles bevat al het nodige voor een avontuur.

Bovendien had David nog een creatieve kant. Hij was dichter, musicus en componist. Veel van zijn werk vinden we in het boek Psalmen. In zijn ijver voor God verwierf hij materiaal voor de bouw van een tempel en hij structureerde Israëls formele eredienst door de priesters en musici. Maar hij had ook zijn zwakten: zonden, vergissingen en familieproblemen. Hoe spannend bepaalde aspecten van Davids leven ook mogen klinken, God was om een andere reden tot deze man aangetrokken.

Nadat Saul had gefaald als koning volgens de wensen van God, zocht Hij, aldus de Bijbel, "een man naar Zijn hart" (1 Samuel 13:14). Om deze reden koos God David uit om Saul op te volgen. Hoewel David ernstige vergissingen maakte, had hij daar uiteindelijk altijd spijt van en vroeg hij God om vergeving. Hij nam God serieuzer dan zichzelf.

Een verbazende belofte

Omdat David een man naar Gods hart was, een man met een gevoelig geweten tegenover zijn Schepper, maakte God een apart en afzonderlijk verbond met hem naast het verbond dat Hij met Israël had gesloten.

Toen David een huis voor God wilde bouwen, zond de Almachtige een boodschap naar David door de profeet Nathan: "Wanneer uw dagen vervuld zijn en gij bij uw vaderen te ruste zijt gegaan, dan zal Ik uw nakomeling, uw eigen zoon, na u doen optreden, en Ik zal zijn koningschap bevestigen. Die zal mijn naam een huis bouwen, en Ik zal zijn koninklijke troon voor immer bevestigen. Ik zal hem tot een vader zijn, en hij zal Mij tot een zoon zijn. Wanneer hij ongerechtigheid bedrijft, zal Ik hem tuchtigen met een roede der mensen en met slagen der mensenkinderen. Maar mijn goedertierenheid zal van hem niet wijken, zoals Ik haar heb doen wijken van Saul, die Ik voor uw aangezicht heb weggedaan. Uw huis en uw koningschap zullen voor immer bestendig zijn voor uw aangezicht, uw troon zal vast staan voor altijd" (2 Samuel 7:12-16).

De draagwijdte van deze belofte – dat God Davids troon voor eeuwig zou bevestigen – is een boeiend onderwerp om te bestuderen. Het best begrepen aspect van dit verbond vindt zijn vervulling in Jezus de Messias – geboren uit Maria, een letterlijke afstammeling van David – die het Koninkrijk van God zal besturen. Door de profeet Jeremia zegt God over deze tijd: "Zie, de dagen komen . . . dat Ik aan David een rechtvaardige Spruit zal verwekken; die zal als koning regeren en verstandig handelen, die zal recht en gerechtigheid doen in het land. In zijn dagen zal Juda behouden worden en Israël veilig wonen; en dit is zijn naam, waarmee men hem zal noemen: de Here onze gerechtigheid" (Jeremia 23:5-6).

Voordat Maria zwanger werd van Jezus, zei een engel tegen haar: "En zie, gij zult zwanger worden en een zoon baren, en gij zult Hem de naam Jezus geven. Deze zal groot zijn en Zoon des Allerhoogsten genoemd worden, en de Here God zal Hem de troon van zijn vader David geven" (Lukas 1:31-32). Deze passages laten zien dat de troon van David voor

Jezus was bestemd. Hoewel deze gebeurtenissen zeker nog moeten plaatsvinden, geloven veel mensen ten onrechte dat ze reeds zijn vervuld in Christus. Ze zullen echter pas vervuld worden na Diens terugkeer.

Menselijke heersers op Davids troon

Een ander deel van Gods belofte aan David was dat zijn afstammelingen over het volk Israël zouden blijven regeren tot dat God zijn Koninkrijk op aarde zou vestigen. Door een verkeerd begrip van wanneer God zijn Koninkrijk zal oprichten zijn velen er ten onrechte toe gebracht aan te nemen dat ze niet langer betekenis heeft. In tegenstelling tot de opvatting van veel mensen dat het Koninkrijk van God reeds op aarde is in de vorm van de kerk of iets in het hart van de mens, zegt de Bijbel duidelijk dat God zijn Koninkrijk zal oprichten wanneer Christus terugkeert op aarde (Daniël 2:44; Openbaring 11:15).

Hoewel de mensen duizenden jaren lang de boodschap van het Koninkrijk hebben gepredikt, is het Koninkrijk nog niet op aarde verschenen. Wanneer dat gebeurt, zal het Koninkrijk van God de menselijke regeringen in de wereld vervangen. (Vraag een gratis exemplaar van ons boekje *Het evangelie van het Koninkrijk* aan). De godsdienst die voor het oude Israël door God werd ingesteld – inclusief zijn zevende-daagse sabbat en zijn jaarlijkse heilige dagen – openbaart veel van de manier waarop de naties God zullen eren nadat Hij Zijn Koninkrijk op aarde heeft gevestigd.

Met het inzicht dat God Zijn Koninkrijk nog niet op aarde heeft gevestigd, kijken we nu naar enkele bijbelse beloften dat een afstammeling van David over Israëls nakomelingen zou blijven regeren. In 2 Kronieken 13:5 zien we dat "de Here, de God van Israël, het koningschap over Israël voor altijd aan David gegeven heeft, aan hem en aan zijn zonen, een zoutverbond". De conserverende eigenschappen van zout impliceren dat een zoutverbond een verbond is dat zou blijven voortduren.

God garandeerde dat "het huis Davids" – zijn afstammelingen – voor altijd zou blijven bestaan (2 Kronieken 21:7). Omdat Davids afstammelingen God niet gehoorzaam bleven, geloven sommigen ten onrechte dat God vrij was van zijn verbond met David. Dit was echter niet het geval. God zei over David: "Voor altoos zal Ik jegens hem mijn goedertierenheid bewaren en mijn verbond zal voor hem vast blijven; zijn nakroost zal Ik voor immer doen voortbestaan, en zijn troon als de dagen des hemels. Indien zijn zonen mijn wet verlaten, en niet naar mijn verordeningen wandelen; indien zij mijn inzettingen ontwijden, en mijn geboden niet onderhouden, dan zal Ik hun overtreding met de roede bezoeken, en hun ongerechtigheid met plagen; maar mijn goedertierenheid zal Ik hem niet onthouden, mijn trouw zal Ik niet verloochenen, mijn verbond zal Ik niet ontwijden, noch veranderen wat over mijn lippen gekomen is. Eenmaal heb Ik bij mijn heiligheid gezworen: hoe zou Ik tegenover David liegen! Zijn nakroost zal voor altoos bestaan, zijn troon zal als de zon vóór Mij zijn; als de maan zal hij voor altoos vaststaan, en de getuige aan de hemel is getrouw" (Psalm 89:29-38; vgl. Jeremia 33:15-21).

Door Gods verbond met David hebben we nog een bijbels bewijs dat stammen van Israël zouden blijven bestaan. Zij zijn niet uitgestorven; zij zijn niet van de aardbodem verdwenen. Ook hier staat Gods geloofwaardigheid op het spel. Hij zegt ons in zijn Woord dat de afstammelingen van David en het volk van zijn oude natie altijd zullen blijven bestaan.

van het oude Fenicië vaak over het hoofd gezien. Christopher verklaart: “Gedurende het derde millennium [v. Chr.] werd er over het algemeen naar Byblos en de Libanese kust vaak verwezen als naar *het land Kanaän*, en naar de inwoners ervan als Kanaänieten. Enige tijd later verschenen de meer bekende termen Fenicië en Feniciërs. Fenicië sloeg soms specifiek op het kustgebied van het veel grotere land Kanaän *dat tot diep in het binnenland reikte*” (pag. 41; nadruk toegevoegd).

Het samenwerkingsverband met Israël was voor de Feniciërs een geopolitieke noodzaak. Militair was Israël de machtigste buur van de steden, veel te machtig voor Tyrus dan dat Hiram het kon negeren. Davids veroveringen van Edom, Moab en Ammon (het huidige Jordanië) en Aram

was Israël verreweg de machtigste. De havensteden Tyrus en Sidon en de natie Israël deelden mankracht voor het bijebrengen van materiaal voor Israëls tempel (1 Koningen 5:8-11, 18). Salomo stelde zelfs een werkmacht samen van 30.000 man om in Libanon te werken teneinde te zorgen voor timmerhout voor de bouw van de tempel (vers 13-14).

De Fenicische havensteden gaven Israël ook directe toegang tot de grote internationale markten door hun maritieme controle over de Middellandse Zee. Historici hebben verslagen van de Feniciërs die over de Atlantische Oceaan minstens tot aan de Britse Eilanden voeren, en sommigen geloven dat ze nog veel verder gingen. Dit betekent dat Israël dezelfde toegang tot deze gebieden had.

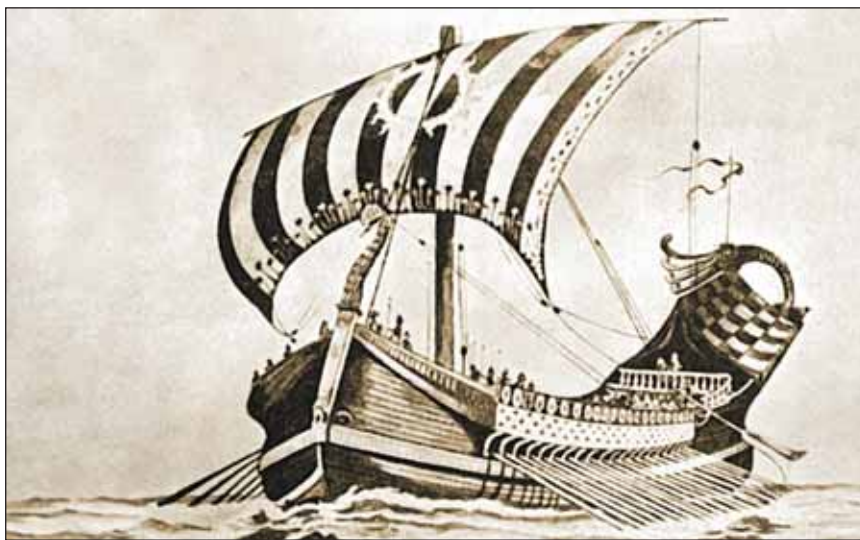
nale grootheid en faam. De internationale commerciële en politieke invloed van Salomo was veel groter dan de meeste hedendaagse historici opmerken. Het is waarschijnlijk gedurende die tijd dat er vanuit Israël kleine kolonies werden opgericht op de Britse Eilanden. Hoewel historische gegevens over deze periode schaars zijn, wijzen veel oude tradities erop dat dit inderdaad gebeurde.

Israël modelnatie

In de dagen van Mozes, toen Israël als natie tot bestaan kwam, verklaarde God zijn doel om de Israëlieten tot een invloedrijk en machtig volk te maken. Hij zei tot hen: “Nu dan, indien gij aandachtig naar Mij luistert en mijn verbond bewaart, dan zult gij uit alle volken Mij ten eigendom zijn, want de ganse aarde behoort Mij. En gij zult Mij een koninkrijk van priesters zijn en een heilig volk” (Exodus 19:5-6).

God wilde dat Israël als modelnatie een voorbeeld zou zijn waardoor andere landen de voordelen zouden leren kennen die het gevolg zijn van gehoorzaamheid aan Hem – het trouw onderhouden van zijn geboden. “Onderhoudt ze dan naarstig, want dat zal uw wijsheid en uw inzicht zijn in de ogen der volken, die bij het horen van al deze inzettingen zullen zeggen: Waarlijk, dit grote volk is een wijze en verstandige natie” (Deuteronomium 4: 6). Toen Hij Israël als een machtig land vestigde, gaf Hij Salomo wijsheid die groter was dan die van de andere machthebbers in het gebied. Salomo werd internationaal vermaard om zijn wijsheid (1 Koningen 4:29-34), en zijn onderdanen hadden vrede in hun land.

God wilde dat de wijsheid van Zijn levenswijze en Zijn wetten aan andere volken ter beschikking zouden komen. Hij gaf Israël een schitterende gelegenheid om, zoals Hij Abraham had beloofd, “alle geslachten der aarde” geestelijk te verrijken of te zegenen. Maar Salomo noch het volk dat hij leidde hield het oog op dat doel gericht. De fysieke voordelen van welvaart, rijkdom en roem werden hun belangrijkste doel. Zij verloren het zicht op de reden van hun bestaan als natie. Het zij nogmaals gezegd: het probleem was de menselijke natuur. Salomo gaf steeds meer toe aan zijn eigen zwakheden totdat hij, op het einde van zijn leven, de grote God had verlaten die hem een groot rijk had gegeven. In het volgende hoofdstuk zullen we zien hoe dit gebeurde en de consequenties die eruit voortvloeiden.

Fenicië's machtige handelsschepen, in de Bijbel de "schepen van Tarsis" genoemd, doorkruisten gemakkelijk de Middellandse Zee en waarschijnlijk delen van de Atlantische Oceaan. De relatie tussen Fenicië en Israël bleken zeer winstgevend voor beiden.

(het huidige Syrië) gaf Israël controle over de meeste van de belangrijkste handelsroutes over land. Tyrus en Sidon beheersten de maritieme handel van het Middellandse Zeegebied. De zwakte van de Fenicische havensteden was hun vrijwel totale afhankelijkheid van de handel.

Israël was tot op grote hoogte onafhankelijk en exporteerde grote hoeveelheden landbouwproducten zoals wijn, olijfolie en tarwe. Maar de Fenicische kuststreek rond Tyrus en Sidon was bergachtig met weinig plaats voor landbouw. Gezien deze schaarsheid van bebouwbare grond importeerden de steden grote hoeveelheden voedsel uit Israël.

Zo ontwikkelden zich vrij snel sterke politieke en commerciële banden tussen de twee koninkrijken, maar van de twee

De Bijbel merkt zelfs op dat twee Israëlitische stammen, Aser en Dan, hun eigen maritieme deskundigheid hadden ontwikkeld lang voor de dagen van David en Salomo van Israël en koning Hiram van Tyrus (Richteren 5:17). Salomo bouwde zijn eigen vloot en stationeerde de schepen in Israëls havenstad Ezeon Geber (1 Koningen 9:26), waardoor er via de Rode- en de Arabische Zee kon worden gehandeld met Oost-Afrika en Azië.

Hoewel de Israëlieten hun eigen ervaren zeelieden hadden, voorzagen de Feniciërs hen ook van “scheepslieden die met de zee vertrouwd waren, naast de knechten van Salomo” voor hun gezamenlijke commerciële ondernemingen (vers 27-28). Onder David en Salomo was Israël een volledige partner in Fenicië's internatio-

Hoofdstuk 3:

Van imperium tot ballingschap

“Maar indien gij niet luistert naar de stem van de Here, uw God, en niet al zijn geboden en in-zettingen, die ik u heden opleg, naarstig onderhoudt, dan zullen de volgende vervloekingen alle over u komen...” (Deuteronomium 28:15).

Gods wens dat Israël een modelnatie zou zijn hield serieuze verantwoordelijkheden in. God had niet de bedoeling dat Israël – de natie die Hij schiep om voor de wereld het model van gerechtigheid te zijn – zou ontkomen aan de gevolgen van het verlaten van zijn wegen en tot het niveau van de omringende landen zou vervallen.

Voordat zij het Beloofde Land binnengingen, had God de Israëlieten specifiek gewaarschuwd geen verbonden te sluiten met landen die valse goden aanbaden: “Gij zult noch met hen noch met hun goden een verbond sluiten ... opdat zij u niet tegen Mij doen zondigen, doordat gij hun goden gaat dienen, want dit zou u tot een valstrik zijn” (Exodus 23:32-33).

Om dezelfde reden zei Hij hun niet te huwen met mensen uit de omringende landen: “Gij zult u ook met hen niet verzwagen; uw dochters zult gij aan hun zonen niet geven, noch hun dochters nemen voor uw zonen; want zij zouden uw zonen van Mij doen afwijken, zodat zij andere goden zouden dienen, en de toorn des Heren tegen u zou ontbranden en Hij u weldra zou verdelgen” (Deuteronomium 7:3-4).

Beide geboden werden door Salomo genegeerd. Eerst sloot hij een verbond met de Farao van Egypte dat hij verzegelde door Farao's dochter ten huwelijk te nemen (1 Koningen 3:1). Daarnaast “...en er was vrede tussen Chiram [koning van Tyrus] en Salomo, en die beiden sloten een verbond” (1 Koningen 5:12). Aan het begin van zijn bewind had Salomo God lief en volgde eenvoudig in het spoor van zijn vader David. In die tijd verscheen God in een droom aan Salomo en vroeg: “Vraag; wat zal Ik u geven?” (1 Koningen 3:5).

Salomo nam in zijn droom een wijze beslissing. Hij vroeg om een begrijpend hart opdat hij zijn koninklijke taak zijn volk te leiden op de juiste wijze zou vervullen. In zijn droom merkte Salomo dat God ingenomen was met zijn nederige, onzelfzuchtige instelling. God beloofde

Grote gevleugelde stieren bewaken de ingangen van de paleizen van Assyrië's koningen. God waarschuwde de Israëlieten dat zij door Assyrië's macht zouden worden veroverd als zij zich weigerden te bekeren.

hem daarom hem niet alleen te geven wat hij vroeg, maar bovendien rijkdom, eer en een lang leven, vooropgesteld dat Salomo binnen de voorwaarden van Israël's verbond met God zou blijven leven. Kort nadat Salomo de tempel had voltooid en gewijd, verscheen God nog een keer aan hem in een droom: “Ik heb uw gebed en uw smeking gehoord, die gij voor mijn aangezicht opgezonden hebt; Ik heb dit huis dat gij gebouwd hebt, geheiligd door mijn naam daar voor altijd te vestigen, en mijn ogen en mijn hart zullen daar te allen tijde zijn” (1 Koningen 9:3).

God beloofde toen voorwaardelijk aan Salomo de troon van zijn dynastie over het volk Israël, dat in het Beloofde Land woonde, voor eeuwig te bevestigen. God zette de consequenties uitéén voor het

geval zou blijken dat Salomo tekort zou schieten in het oprecht volgen van God. “Maar indien gij u met uw zonen ooit van Mij afkeert en Mij niet volgt, mijn geboden en in-zettingen die Ik u voorgehouden heb, niet volbrengt, maar andere goden gaat dienen, en u voor die nederbuigt, dan zal Ik Israël uitroeien van de bodem die Ik hun gegeven heb, en het huis dat Ik aan mijn naam geheiligd heb, zal Ik van mij wegstoten, zodat Israël tot een spreekwoord en een spotrede onder alle volken zal worden” (vers 6-7).

Salomo's corrupte voorbeeld

Niet alleen verbood God een koning van Israël met heidense vrouwen te huwen, maar Hij verbood specifiek ook “vele vrouwen [te] nemen”, zoals onder de heidense machthebbers de gewoonte was (Deuteronomium 17:17). Salomo maakte deze fatale fout: “Koning Salomo nu had behalve de dochter van Farao vele vreemde vrouwen lief, Moabitische, Ammonitische, Edomitische, Sidonitische en Hethitische, behorende tot de volken, van wie de Here tot de Israëlieten had gezegd: Gij zult u niet met hen inlaten, en zij zullen zich niet met u inlaten, voorwaar, zij zouden uw hart meevoeren achter hun goden; haar hing Salomo met liefde aan” (1 Koningen 11:1-2).

“Het geschiedde namelijk, toen Salomo oud geworden was, dat zijn vrouwen zijn hart meevoerden achter andere goden ... Zo liep Salomo Astarte, de godin der Sidoniërs, achterna, en Milkom, de gruwel der Ammonieten ... Toentertijd bouwde Salomo een hoogte voor Kemos, de gruwel van Moab ... en voor Moloch, de gruwel der Ammonieten. Hetzelfde deed hij voor al zijn vreemde vrouwen, die reukoffers en slachtoffers aan haar goden brachten.

Derhalve werd de Here vertoornd op Salomo, omdat zijn hart zich afgewend had van de Here, de God van Israël, die hem tweemaal verschenen was ... Toen

zeide de Here tot Salomo: *Omdat het zo met u gesteld is, dat gij Mijn verbond en Mijn inzettingen, die Ik u geboden had, niet in acht genomen hebt, zal Ik voorzeker het koninkrijk van u afscheuren en het uw knecht geven.*

Maar bij uw leven zal Ik dat niet doen, ter wille van uw vader David; uit de hand van uw zoon zal Ik het afscheuren. Evenwel zal Ik niet het gehele koninkrijk afscheuren, *één stam zal Ik aan uw zoon geven ter wille van mijn knecht David en ter wille van Jeruzalem, dat Ik verkoren heb*” (vers 4-13).

Israël verdeeld

God was trouw aan zijn woord. Tegen de tijd dat Salomo stierf, om en nabij 928 v. Chr., waren de stammen van het noordelijke deel van het land ontevreden over de zware belastingen en gedwongen arbeid die Salomo had opgelegd (1 Koningen 4:7, 22, 26-28; 5:13, 15). Toen zijn zoon Rehabeam op de troon kwam, verzochten de noordelijke stammen lastenverlichting.

Rehabeam vroeg zijn adviseurs om raad. De ouderen stelden voor dat hij positief zou reageren op het verzoek de belastingen te verlichten en het leven voor de gemiddelde burger te verbeteren. De jongere adviseurs echter zeiden dat Rehabeam als een absolute monarch over zijn koninkrijk strenge controle moest opleggen, dat hij zelfs nog zwaardere belastingen moest eisen. Rehabeam was zo onverstandig het advies van de jongere generatie te volgen.

Het resultaat was voorspelbaar. De noordelijke 10 stammen scheidten zich af en installeerden Jerobeam, een voormalige hoge ambtenaar van Salomo, als koning, precies zoals de profeet Ahia jaren eerder had voorgezgd (1 Koningen 11:28-40; 12:20). Alleen de stammen Juda en Benjamin bleven het huis van David trouw. Rehabeams eerste reactie was de noordelijke stammen binnen te vallen met een leger van 180.000 man om hun een lesje te leren (1 Koningen 12:21).

Maar God zond dit woord aan Juda's leiderschap: *“Zo zegt de Here: gij zult niet optrekken tegen uw broeders, de Israëlieten. Keert terug, ieder naar zijn huis, want door Mij is deze zaak geschied. Toen luisterden zij naar het woord des Heren en begaven zich volgens het woord des Heren op de terugweg”* (vers 24). Zij bliezen de invasie af. Het tijdperk van een verdeeld

Onder koning Jerobeam, verviel het koninkrijk Israël al spoedig tot afgoderij. Vruchtbaarheidsbeeldjes (links) worden vaak bij opgravingen van Israëlitische steden gevonden. Een grotendeels gereconstrueerd altaar in Dan uit de Romeinse tijd bevindt zich waarschijnlijk op dezelfde plaats als waar Jerobeam eeuwen eerder een altaar had opgericht.

koninkrijk brak aan. Op dit punt, ruim 200 jaar voordat de Assyriërs de noordelijke 10 stammen veroverden, werden zij het afzonderlijke koninkrijk of huis Israël.

De zuidelijke stammen Juda, Benjamin en een deel van de stam Levi zouden bekend worden als het koninkrijk of huis Juda. De belofte van de scepter van een God gewijde koning bleef bij de stam Juda.

De noordelijke stammen behielden de naam Jakob of Israël. Voor hen bleef de belofte van het eerstgeboorterecht van nationale grootheid, welvaart en rijkdom.

Naar hen gingen, door het geboorterecht, de fysieke zegeningen en het nationale aanzien die God aan Jozef had beloofd. Vanaf deze gedenkwaardige splitsing van Israël en Juda geeft de Bijbel een verslag van een 200-jarige ontwikkeling van 10 dynastieën, met niet minder dan 19 koningen, die over het noordelijke koninkrijk regeerden.

Jerobeam

Toen God voor het eerst de profeet Ahia naar Jerobeam zond om hem te informeren dat hij koning van de noordelijke stammen zou worden, bood Hij Jerobeam zijn zegeningen en de belofte van een onafgebroken dynastie aan.

“Maar u zal Ik nemen, opdat gij heerst over alles wat gij begeert, en koning zijt over Israël. En het zal geschieden, indien gij hoort naar alles wat Ik u gebied, in mijn wegen wandelt, en doet wat recht is in mijn ogen door mijn inzettingen en gebo-

den in acht te nemen, zoals mijn knecht David gedaan heeft, dat Ik met u zal zijn, en u een duurzaam huis zal bouwen, zoals ik voor David gebouwd heb, en Ik zal u Israël geven” (1 Koningen 11:37-38).

Met Gods hulp had Jerobeam het deel van het rijk dat God hem gaf kunnen behouden. Maar hij vertrouwde op wat hij zag, niet op God. Om zijn greep op het geheel van zijn nieuwe koninkrijk te versterken bouwde Jerobeam onmiddellijk op de traditioneel belangrijke plaatsen van samenkomst van de stammen twee hoofdsteden voor zijn regering. Eén was te Sichem, op wat tegenwoordig de Westoever wordt genoemd, bij Nabloes. De andere was te Pniël, ten oosten van de Jordaan, in het huidige Jordanië.

Jerobeam pakte vervolgens een wat hij zag als een belangrijk probleem aan, één dat hem zijn koninkrijk zou kunnen kosten: *“En Jerobeam zeide bij zichzelf: Nu zal het koningschap tot het huis van David terugkeren. Indien dit volk optrekt om slachtoffers te brengen in de tempel des Heren te Jeruzalem, zal het hart van dit volk terugkeren tot hun heer, tot Rechabeam, de koning van Juda; dan zullen zij mij doden en terugkeren tot Rechabeam, de koning van Juda”* (1 Koningen 12:26-27).

Godsdienstige veranderingen

Teneinde een dergelijke ontwikkeling te voorkomen richtte Jerobeam een concurrerend godsdienstig stelsel op. Om politieke redenen – om zijn greep op de

noordelijke stammen te behouden – veranderde hij de vormen waarmee Israël God eerde.

Tijdens de laatste dagen van Salomo was afgodendienst al populair geworden en daarom richtte Jerobeam zijn eigen afgoden op. “Toen overlegde de koning en maakte twee gouden kalveren, en zeide tot het volk: Het is te veel voor u om op te trekken naar Jeruzalem.

Dit zijn uw goden, o Israël, die u uit het land Egypte hebben geleid. Hij stelde het ene op te Bethel en het andere plaatste hij te Dan” (1 Koningen 12:28-29).

Dan was in het uiterste noorden van zijn rijk. Bethel was in het zuiden, vlak ten noorden van de grens met Juda en precies op de belangrijkste weg die de mensen gingen als zij naar Jeruzalem reisden voor de eredienst.

Omdat hij meende dat de viering van dezelfde jaarlijkse feesten als de Joden – de heilige dagen van God (Leviticus 23) – een verlangen naar nationale eenheid zou opwekken, veranderde Jerobeam tevens de tijd van het grote najaarsfeest (Leviticus 23:23-44) van de zevende naar de achtste maand (1 Koningen 12:32-33).

Hij ontsloeg de Aäronische en Levitische priesters (vers 31; 1 Koningen 13:33), mannen die op Gods eigen bevel apart waren gezet om de integriteit van het nationale godsdienstige leven te handhaven (Exodus 40:15).

Voor Jerobeam was het Levitische priesterschap een bedreigende onafhankelijke machtsbasis. De Levieten erfden hun ambt, waren de koning niets schuldig en vielen grotendeels buiten zijn macht.

Door de Levitische priesters weg te sturen vestigde Jerobeam een monarchale controle over het godsdienstige leven van het land. Bijgevolg trokken veel Levieten naar Juda, waar zij hun aan God gewijde functies konden blijven vervullen (2 Kronieken 11:13-15).

In de plaats van de Levieten riep Jerobeam een nieuwe priesterklasse in het leven, gevormd uit de laagste en minst er-

varen lagen van de bevolking (1 Koningen 12:31; 13:33), mannen die alles wat zij hadden en waren aan de koning hadden te danken. Deze mensen zouden tegemoet moeten komen aan de koninklijke voorkeuren om hun positie te behouden. Jerobeam voerde een syncretisch stelsel in, een samensmelting van verschillende vormen van geloof.

Hij combineerde aspecten van Gods ware godsdienst met heidense geloofspunten en menselijke rationalisering. Veel aspecten van zijn godsdienstige praktijken heeft hij wellicht gevormd naar het patroon van de gewoonten van Egypte en Tyrus – Israëls officiële bondgenoten – teneinde zijn betrekkingen met deze twee belangrijke commerciële en militaire steunpilaren te versterken. Vanaf die tijd verscheen het noordelijke koninkrijk voor de buitenwereld slechts als een verlengstuk van de machtige kuststeden van het Fenicische rijk.

Zij waren handelspartners, deelden hun taal en wellicht ook sommige godsdienstige standpunten. Het onderscheid tussen Israël en de omringende landen dat God oorspronkelijk op het oog had was spoedig verdwenen. Het is dus geen wonder dat historici het moeilijk vinden Israëls rol in het gebied op te merken als anders dan handelaars met de Fenicische kuststeden.

Israël was teruggebracht tot ongeveer dezelfde status als de andere koninkrijken. Helaas had Israël haar rol als een geestelijk licht en voorbeeld voor de volken verzaakt.

Gods reactie

Kort na de inauguratie van de nieuwe godsdienstige rituelen en praktijken in Bethel en Dan ontving de profeet Ahia, die oorspronkelijk Jerobeam had ingelicht dat hij koning zou worden, weer een bericht van God:

“Ga heen, zeg aan Jerobeam: Zo zegt de Here, de God van Israël: omdat Ik u

De Assyrische koning Tiglatpileser III viel het koninkrijk Israël binnen en voerde duizenden mensen weg in ballingschap.

verheven heb uit het midden des volks, en u tot een vorst heb aangesteld over mijn volk Israël, en het koningschap van het huis van David heb afgescheurd en aan u gegeven, maar gij niet geweest zijt als mijn knecht David, die mijn geboden in acht genomen heeft, en die Mij gevolgd is met zijn gehele hart door alleen te doen wat recht is in mijn ogen, maar gij bozer gehandeld hebt dan allen die vóór u geweest zijn, en u andere goden zijt gaan maken, ja gegoten beelden om Mij te krenken, en gij Mij achter uw rug geworpen hebt – zie, daarom ga Ik een ramp over het huis van Jerobeam brengen. Ja, Ik zal van Jerobeam allen van het mannelijk geslacht uitroeien, van hoog tot laag in Israël. Ik zal het huis van Jerobeam wegvegen, zoals men drek wegveegt, totdat er niets van over is” (1 Koningen 14:7-10).

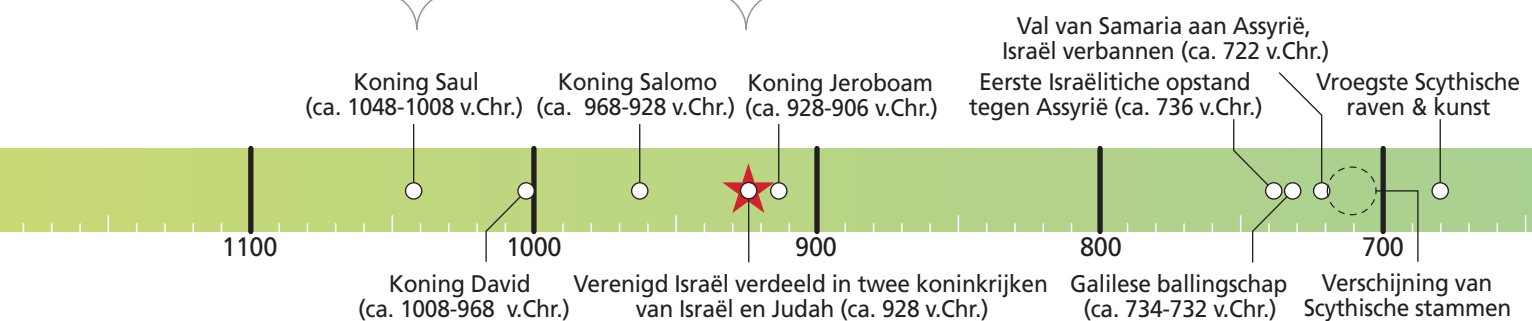
Met Jerobeams bewind was het heel snel fout gegaan. Helaas waren zijn daden in overeenstemming met dat tijdperk.

Met Juda ging het namelijk ook bergafwaarts. Koning Rehabeam, die een Ammonitische moeder had, deed niets om het voorbeeld van afgoderij dat Salomo had gegeven toen hij oud was, te corrigeren. Veel mensen in Juda raakten eveneens in

Tijd van de richteren

Verenigd Koninkrijk

Verdeeld Koninkrijk

De Assyrische koning Salmaneser III legde op deze obelisk vast dat veel andere koninkrijken, waaronder Israël, hem schatting betaalden.

Foto's: Scott Ashley

beam viel farao Sisak Juda binnen met 1200 wagens, 60.000 ruiters en een grote infanterie.

Na zoveel jaar op Egypte als bondgenoot te hebben vertrouwd raakte Rehabeam in paniek. De profeet Semaja bracht de volgende boodschap van God aan Rehabeams hof in Jeruzalem over: "Gij hebt mij verlaten, nu heb Ik ook u verlaten en gegeven in de macht van Sisak" (2 Kronieken 12:5).

Het bijbelse verslag vermeldt dat de Egyptenaren als schatting de meeste van de gouden voorwerpen opeisten die Salomo voor de tempel en voor zijn paleis had laten maken. Sisaks eigen verslag van deze invasie is bewaard op de muren van de tempel in Karnak die hij bouwde met de buit om zijn god Amon-Re te eren.

Hij schepte op dat hij 150 steden had ingenomen, de meeste in de Negev van Juda en in het noorden van Israël. Israëls gouden eeuw onder één monarch en het meeste van de gouden schatten van de tempel en het koninklijke paleis waren verdwenen.

De Bijbel wijst er echter op dat de leiders van Juda hun schuld erkenden en zich voor God vernederden.

Een dergelijke inkeer was er nooit bij de machthebbers van de noordelijke 10 stammen. Daarom ging het noordelijke koninkrijk als eerste in ballingschap.

Wegens Rehabeams bekering verzwakte God de uitwerking van Juda's tegenslag. "Toen de Here zag, dat zij zich verootmoedigd hadden, kwam het woord des Heren tot Semaja:

Zij hebben zich verootmoedigd, Ik zal hen niet verdelen, maar hun spoedig uitredding geven, zodat mijn toorn zich niet over Jeruzalem zal uitstorten door de hand van Sisak. Zij zullen hem echter tot knechten zijn, zodat zij mijn dienst en de dienst van de koninkrijken der landen leren kennen" (2 Kronieken 12:7-8). Hier is nog een les over hoe God omgaat met zijn volk.

Ook al bekeerden zij zich, Hij deed niet alle gevolgen van hun fouten of opstand

tegen Hem te niet. Maar als mensen zich oprecht vernederen, is Hij vaak barmhartig en brengt Hij de straf en de verlichting in evenwicht. God lijdt niet aan woedeaanvallen. Hij vernietigt niet impulsief de objecten van zijn toorn.

Zijn daden hebben een doel. Eerst tracht Hij de mensen te benaderen op een manier die hun iets leert (Ezechiël 33:11). Zoals we in veel voorbeelden uit de geschiedenis van Israël en Juda kunnen zien, is straf vaak zijn middel om te pogen de houding en zienswijze van de mensen te veranderen.

God kijkt naar de lange termijn wat betreft de mensen met wie Hij werkt (Hebreeën 12:5-12). Zijn uiteindelijke doel is natuurlijk iedereen tot bekering te brengen (2 Timotheüs 2:24-26; 2 Petrus 3:9), Hem te erkennen en bereidwillig volgens zijn wetten te leven.

Naderende catastrofe

Omdat het noordelijke koninkrijk Jerobeams leiding tot afgodendienst navolgde, waarschuwde God de Israëlieten voor de consequenties van hun opstandigheid: "Dan zal de Here Israël slaan, zodat het wiegelt als riet in het water en Hij zal Israël wegrukken van deze goede grond die Hij hun vaders gegeven heeft, en Hij zal hen aan de overzijde van de Rivier verstrooien, omdat zij hun gewijde palen gemaakt, en daardoor de Here gekrenkt hebben. Ja, Hij zal Israël prijsgeven wegens de zonden die Jerobeam bedreven heeft, en die hij Israël heeft doen bedrijven" (1 Koningen 14:15-16).

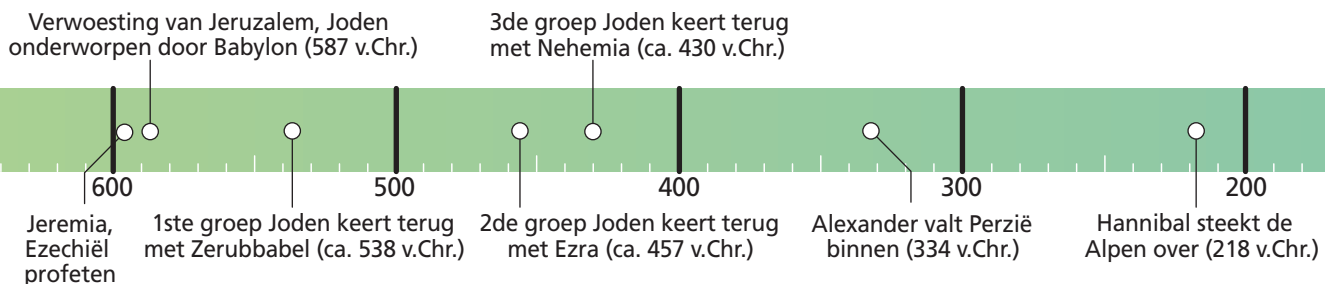
God had geduld met Israël en gaf het volk volop de gelegenheid zich te bekeren.

Maar in de loop van de volgende twee eeuwen namen de zonden van het huis Israël en zijn koningen toe. De Israëlieten dreven steeds verder af van het verbond met hun Schepper dat zij zelf ten tijde van Mozes hadden gesloten.

God trok zijn zegen en bescherming in fasen terug. "In die dagen begon de Here

afvalligheid verstrikt en keerden zich af van God (1 Koningen 22-24).

Het duurde niet lang of de zonden van Juda en Israël groeiden hen boven het hoofd. In het vijfde jaar van koning Reha-

Werd iedereen uit het noordelijke koninkrijk gedeporteerd?

Veel geleerden trekken de bijbelse bewering in twijfel dat van het noordelijke koninkrijk de gehele bevolking in Assyrische ballingschap werd weggevoerd. Sommigen denken dat de meeste Israëlieten naar het zuiden zijn gevlucht en zijn geassimileerd in de bevolking van het koninkrijk Juda. Wat gebeurde er in werkelijkheid? Laten we het verslag onderzoeken.

De reeks gebeurtenissen die tot de ondergang en massale deportatie van Israël leidde, begon met de Assyrische koning Tiglatpileser III. In drie veldtochten voerde hij uit wat historici de Galilese ballingschap noemen (ca. 734-732 v. Chr.). Hij veroverde Damascus en vestigde een militaire aanwezigheid aan de grens met Egypte. Hij deporteerde grote bevolkingsgroepen van de Rubenieten, Gadieten en de Transjordaanse Manassieten naar de vallei van de Mesopotamische rivier (1 Kronieken 5:26) evenals Naftali en steden uit het gebied van Issachar, Zebulon en Aser (2 Koningen 15:29).

De Assyrische koning Salmaneser V begon met en voerde het grootste deel uit van de grote veldtocht van 724-722 v. Chr., waarbij de rest van het noordelijke koninkrijk werd weggevoerd.

Salmaneser werd echter "spoedig vervangen door een andere koning, Sargon II. Deze naam, 'de Ware Koning', lijkt de verdachte aard van Sargons claim op de troon aan het licht te brengen ... Sargon II verplaatste de Assyrische hoofdstad naar zijn eigen vesting Chorsabad, gebouwd naar het voorbeeld van Nimrud, en de oudere stad werd verwaarloosd ... Salmaneser V ... had geen tijd zijn prestaties in steen te laten gedenken, en het was dan ook zijn opvolger, Sargon II, die de eer voor de overwinning opeiste" (Julian Reade, *Assyrian Sculpture*, pag. 48, 65).

De historische ontdekkingen in de 19e eeuw van de Britse archeoloog Austen Henry Layard nam iedere twijfel weg dat het Assyrische koninkrijk een geduchte macht was die het oude Nabije Oosten vanaf de negende tot en met de zevende eeuw van tijd tot tijd wreed overheerste. Het is onweerlegbaar dat de Assyriërs het noordelijke koninkrijk binnenvielen en oververden als onderdeel van deze overheersing. De precieze cij-

fers hierover, buiten die van het bijbelse verslag, zijn historisch nog steeds moeilijk te verifiëren. Sommige geleerden beweren dat slechts een klein deel van de leiders – de noordelijke intelligentsia – door de Assyriërs werd weggevoerd. De rest, zeggen zij, vluchtte of assimileerde met de vreemde bevolking die in het gebied van het noordelijke koninkrijk werd overgebracht (2 Koningen 17:24). Anderen geloven dat de gevangenschap

en wegvoering van de Israëlieten nagenoeg de gehele noordelijke bevolking omvatte.

Hoe kunnen we weten wie gelijk heeft? Hoeveel Israëlieten zijn door de Assyriërs gedeporteerd? Archeologen hebben een aantal Assyrische hofverslagen gevonden die enige specifieke cijfers verschaffen. Koning Sargon II beweert 27.290 gevangenen uit Samaria te hebben gehaald. Dit getal is bepaald klein vergeleken met de totale bevolking van het noordelijke koninkrijk. Maar er is een logische reden voor dit kleine aantal. De conservatieve bijbelgeleerde Eugene Merrill schrijft dat Salmaneser V "Samaria in zijn laatste jaar innam ... [vervolgens] regeerde Sargon, die waarschijnlijk niet de zoon van Tiglat-Pileser was, zoals sommigen beweren, maar een usurpator, over het uitgestrekte Assyrische Rijk van 722 tot 705.

Als een van Assyrië's meest strijd-lustige heersers beweert [Sargon] in elk van zijn zeventien jaar belangrijke veldtochten te hebben ondernomen. In de annalen van zijn eerste jaar eist hij de eer op voor de val van Samaria. In feite is de bijbelse stelling dat Salmaneser V er verantwoordelijk voor was correct; zoals verscheidene geleerden hebben aangetoond, eiste Sargon deze belangrijke overwinning op voor zijn eigen regering, zodat de verslagen van zijn eerste jaar niet blanco zouden zijn" (*Kingdom of Priests*, 1996, pag. 408). Met andere woorden, Sargon maakte misbruik van het feit dat Salmaneser V werd afgezet, voordat zijn militaire wapenfeiten volledig waren opgetekend. Hoewel Sargon de resultaten van zijn eigen invasie en deportatie van Israël's noordelijke koninkrijk in zijn eerste jaar misschien nauwkeurig heeft vastgelegd, liet hij de veel grotere deportatie van Israëlieten door zijn voorganger onvermeld, waarmee hij de indruk wekt dat zijn eigen daden groter waren dan ze in feite waren.

De Assyrische koning Sargon II (links) krijgt verslag van een functionaris, mogelijk een van zijn generaals. Sargon depoteerde ruim 27.000 Israëlieten naar Assyrië.

Israël te besnoeien, want Hazaël [de koning van Aram (Syrië)] sloeg hen in het gehele gebied van Israël oostelijk van de Jordaan: het gehele land van Gilead, de Gadieten, de Rubenieten en de Manassieten, van Aroër aan de beek Arnon, zowel Gilead als Basan" (2 Koningen 10:32-33).

In de 8e eeuw v. Chr. bleven Gods profeten de Israëlieten nog steeds waarschuwen dat zij, evenals de andere koninkrijken in het gebied, het slachtoffer zouden worden van een nieuwe en sterke militaire macht.

De westwaartse expansie van Assyrië begon al spoedig het bestaan van het koninkrijk Israël ernstig te bedreigen.

Gedurende die tijd van naderend onheil waren de schrijvers van veel van de boeken die de profetische boeken van het Oude Testament zouden worden, actief.

God zond de ene profeet na de andere om het huis Israël te waarschuwen en het huis Juda te waarschuwen zich te bekeren. Een enkele maal luisterden de leiders van Juda en stelden hervormingen in die enige

tijd bleven bestaan. Maar het noordelijke koninkrijk bekeerde zich nooit van de afgodendienst die Jerobeam had ingevoerd. Het volk weigerde de waarschuwingen van de profeten ernstig te nemen.

De profeten van God herhaalden dezelfde grondthema's. Zij riepen op tot onmiddellijke bekering. Zij verkondigden de zekerheid van een komende ballingschap als het volk weigerde zich te bekeren. Zij spraken ook steeds over de toekomst van het volk Israël, in het bijzonder over de

Eugene Merrills logische verklaring van Sargons buitengewoon lage aantallen van de weggevoerden is belangrijk, omdat de Assyrische geschiedenis erdoor in overeenstemming wordt gebracht met het bijbelse verslag. De slechts enkele duizenden gedeporteerden door Sargon houden eenvoudig geen rekening met de massale deportaties die reeds onder zijn voorgangers Tiglatpileser III en Salmaneser V hadden plaatsgevonden. Voor iedereen die in de nauwkeurigheid van de Bijbel gelooft, is het bijbelse verslag de meest betrouwbare historische bron.

Met betrekking tot de deportatie van het noordelijke koninkrijk is het verslag van 2 Koningen waarschijnlijk de meest essentiële getuigenis: "Daarom was de Here zeer vertoord geworden op Israël en had hen van voor zijn aangezicht verwijderd: niets bleef er over dan alleen de stam van Juda ... Daarom verwierp de Here het gehele geslacht van Israël. Hij vernederde hen en gaf hen over in de macht van plunderaars, totdat Hij hen van zijn aangezicht had weggevoerd ... [want] de Israëlieten wandelden in al de zonden die Jerobeam begaan had; zij weken daarvan niet af, totdat de Here Israël van voor zijn aangezicht verwijderde, zoals Hij gesproken had door al zijn knechten, de profeten. En Israël werd uit zijn land in ballingschap weggevoerd naar Assur, tot op de huidige dag" (2 Koningen 17:18-23).

Hoewel de Bijbel duidelijk stelt dat de Assyriërs de bevolking van het noordelijke koninkrijk als ballingen wegvoerden, wijzen de bijbelse passages en indirect archeologisch bewijs erop dat sommige vluchtelingen uit de noordelijke stammen lang na de val van Israël in Juda woonden. Waarschijnlijk zijn enkele noorderlingen kort na de scheiding van Israël naar het zuiden getrokken uit protest tegen de verachtelijke praktijken die door Jerobeam I (1 Koningen 12:25-33; 13:33; 2 Kronieken 11:13-16) en zijn opvolgers – vooral Achab en Izebel – werden ingevoerd (1 Koningen 16:28-33; 18:3-4, 18).

Maar vlak voordat het noordelijke koninkrijk in ballingschap ging, is waarschijnlijk een veel groter aantal noorderlingen zuidwaarts naar Juda getrokken teneinde aan de Assyrische invallen van de achtste eeuw v. Chr. te ontkomen. Dat de bevolking van Jeruzalem in die tijd sterk toenam, wordt door nie-

mand betwist. De Israëlische archeoloog Magen Broshi schat dat de bevolking van Jeruzalem groeide van ongeveer 7500 tot 24.000 aan het einde van de achtste eeuw. Niet de hele toename lijkt te kunnen worden toegeschreven aan een hoger geboortetal. Sommige vrome noorderlingen kunnen zelfs gehoor hebben gegeven aan de godsdiensthervorming van Hizkia (2 Kronieken 30:1-18, 31:1), maar de meesten zullen uit

angst voor de op handen zijnde Assyrische invasie hebben gehandeld. Wijzen deze gebeurtenissen erop dat God eenvoudig voldoende mensen uit de noordelijke stammen in Juda liet assimileren en dat de Joden die onder Ezra en Nehemia uit de latere Babylonische ballingschap terugkeerden allen omvatten die God wilde om zijn heilige volk Israël in stand te houden?

Sommige geleerden pleiten voor deze theorie, maar zij zien een doorslaggevend feit over het hoofd. De Babyloniërs voerden de inwoners van het koninkrijk Juda weg in 587 v. Chr. Deze ballingschap omvatte degenen die uit het voormalige noordelijke koninkrijk naar Juda waren gemigreerd. Zeventig jaar later keerde slechts een klein gedeelte van degenen die naar Babylon waren verbannen terug om de tempel en de stad Jeruzalem te herbouwen.

De Bijbel laat zien dat zij die vrijwillig terugkeerden en een Joodse vertegenwoordiging in Palestina herbouwden de stammen Juda, Benjamin en Levi waren

bijna uitsluitend uit de stammen Juda, Benjamin en Levi waren (Nehemia 11:3-36).

We vinden geen bijbels bewijs – of ander historisch bewijs – dat enig substantieel aantal van de andere 10 stammen deel uitmaakte van Juda's terugkeer naar hun vaderland. Daarom kunnen de profetieën die naar een toekomstig herstel van de 10 verloren stammen verwijzen niet worden beschouwd als zijnde vervuld in de terugkeer van sommigen van het Joodse volk naar Jeruzalem in de dagen van Ezra en Nehemia.

Zelfs zij die wel terugkeerden vormden slechts een klein deel van de Joden. De afstammelingen van de rest van de verbannen Joodse en Israëlitische families werden onder de naties verspreid en verloren hoogstwaarschijnlijk hun identiteit. De profetieën zeggen dat Christus deze allen bij Zijn terugkeer zal bijbrengen, samen met de 10 verloren stammen.

Assyrische soldaten verwoestten een ommurde stad, terwijl anderen de inwoners in ballingschap voeren. Zulke tonelen vonden in het koninkrijk Israël plaats.

verlossing en het herstel van hun nakomelingen door de geprofeteerde Messias.

Einde van het noordelijke koninkrijk

Kort na de dood van koning Jerobeam II (ca. 751 v. Chr.) verviel het noordelijke koninkrijk in politieke chaos. "Burgeroorlog, aanslagen en interne strijd tussen groepen die de Assyrische politiek steunden of een capitulatie afwezen ruïneerden de noordelijke staat ... De dood van Jero-

beam en Uzzia ... kwam precies op het moment dat Assyrië zijn macht herwon en zijn druk op het westen hervatte" (Lawrence Boadt, *Reading the Old Testament*, 1984, pag. 312).

Midden in hun eigen binnenlandse problemen moesten de leiders van Israël de bemoeienis van Assyrië met hun zaken onder ogen zien. In de tijd van Assyrië's Tiglat-Pileser III moest Israël's koning Menachem (ca. 748-738 v. Chr.) enorme schattingen betalen – beschermingsgeld op

ationale schaal – om de Assyrische monarch ertoe te bewegen hem en zijn volk met rust te laten (2 Koningen 15:19-20).

Enkele jaren later kwam koning Peka (ca. 736-730 v. Chr.) tegen Assyrië in opstand, alleen maar om te worden gedwongen zich over te geven en een reusachtig losgeld te betalen om zijn troon te behouden (2 Koningen 15:19-20). Peka's disloyaliteit bracht de eerste stap van Assyrië's politiek op gang in het behandelen van onwillige volken: het lastige konink-

rijk werd tot vazalstaat gemaakt. Volgens de Assyrische buitenlandse politiek zouden degenen die een tweede maal in opstand kwamen hun politieke macht verspelen en worden vervangen door een vazalkoning op wiens loyaliteit de Assyrische regering wel kon rekenen. De Assyriërs verkleinden ook de omvang van het gebied waarover de vazal zou regeren, terwijl de Assyrische monarch zijn directe macht over tenminste een deel van het oorspronkelijke koninkrijk instelde.

Een tweede opstand zou tevens de deportatie van grote aantallen mensen te weeg brengen. Onder vreemdelingen wier taal zij niet verstonden (Jeremia 5:15) en wier land en cultuur hun onbekend waren, zouden de gedeporteerden weinig hoop hebben op een succesvolle opstand tegen hun Assyrische meesters. Tiglat-Pileser begon met deze stappen tegen het noordelijke koninkrijk als antwoord op het ver-

bond van koning Peka met Damascus, zijn tweede poging in opstand te komen (ca. 734 v. Chr.).

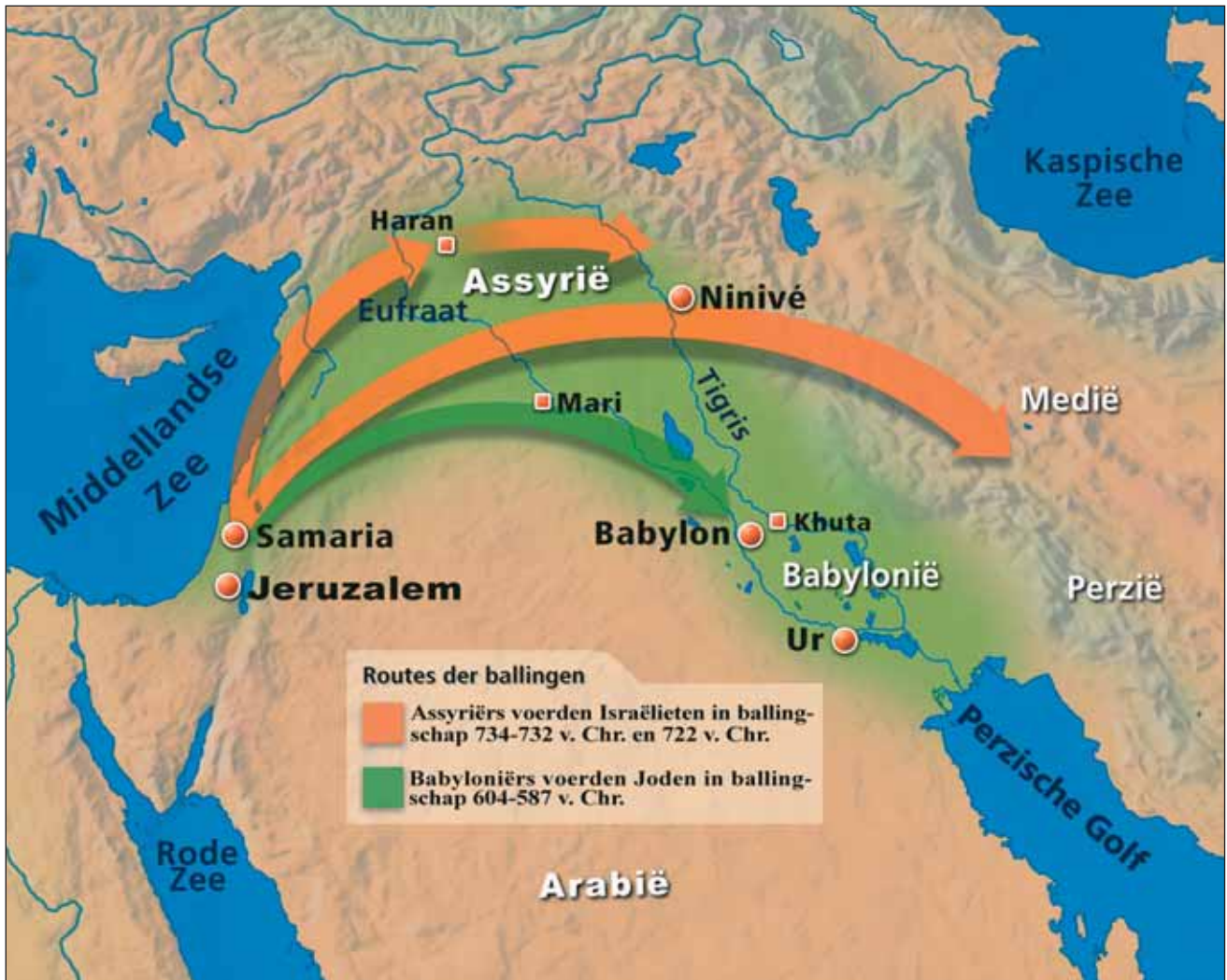
De eerste deportatie van Israëlieten (ca. 734-732 v. Chr.), soms de Galilese ballingschap genoemd, bracht een deel van de bevolking – hoofdzakelijk uit de stammen Naftali, Ruben, Gad en het deel van Manasse dat ten oosten van de rivier de Jordaan woonde – naar het noorden van Syrië en het noorden en noordwesten van Mesopotamië (2 Koningen 15:27-29; 1 Kronieken 5:26). Tiglat-Pileser III bezette ook het grootste deel van Galilea en Gilead en verdeelde het Israëlitische grondgebied zelf in vier nieuwe provincies: Magidu, Duru, Gilead en Samaria.

De laatste strohalm

Als een volk voor de derde keer zou rebellieren was het officiële Assyrische ant-

woord kort en krachtig: dat volk zou ophouden te bestaan. Het Assyrische leger zou nagenoeg de hele bevolking met geweld in ballingschap drijven. De Assyriërs verspreidden de ballingen door hun hele rijk en herbevolkten de leeggekomen gebieden met mensen uit andere verre gebieden. Eenmaal uit hun eigen land verwijderd en hun land door anderen bevolkt zouden de verspreide ballingen weinig middelen of motivatie meer hebben om nog eens tegen de Assyrische heerschappij in opstand te komen. Een pro-Assyrische, maar onbetrouwbare Israëlitische vazal, koning Hosea (ca. 731-722 v. Chr.) bracht de gebeurtenissen op gang die de ontbinding van het noordelijke koninkrijk veroorzaakten.

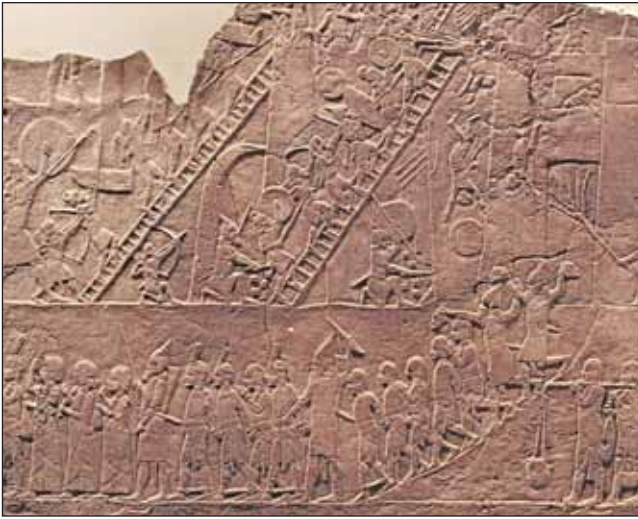
In de hoop op belangrijke steun van Egypte in het zuiden schond Hosea omstreeks 724 v. Chr. het Assyrische vertrouwen (2 Koningen 18:9-10).

De inwoners van het koninkrijk Israël die door een reeks invasies van de Assyriërs werden ge-deporteerd, zouden hun identiteit verliezen. Ruim een eeuw later werd het koninkrijk Juda

eveneens verslagen en verbannen door de Babyloniërs. De Joden behielden echter hun identiteit en velen keerden na 70 jaar ballingschap naar hun vaderland terug.

Assyrië was een hardvochtig en wreed rijk. De koningen ervan legden hun veroveringen vast op stenen reliëfs, zoals hierboven, die hun paleismuren sierden. Assyrische troepen bestormen een stadsmuur (links) waarna de verslagen inwo-

ners hun lange mars in ballingschap beginnen. Rechts: schrijvers registreren de buit terwijl vee wordt weggedreven en ballingen op ossenwagens worden weggevoerd naar een onzekere toekomst.

Salmaneser V reageerde met een beleg (ca. 724-722 v. Chr.) dat ten slotte de val van Israëls hoofdstad Samaria tot gevolg had. Op dat punt hield het noordelijke koninkrijk op te bestaan als politieke entiteit.

De geschiedenis bevat een naschrift op de val van Samaria in 722 v. Chr. Na met succes Israëls Beloofde Land te zijn binnengevallen door de overwinning op het noordelijke koninkrijk, keerden de Assyriërs spoedig terug om het zuidelijke koninkrijk Juda aan te vallen.

Binnen tien jaar kwam het Assyrische leger terug en veroverde bijna alle versterkte steden van Juda (2 Koningen 18:9, 13-14). Jeruzalem echter viel in deze invasie niet en het zuidelijke koninkrijk herstelde voldoende om nog 135 jaar te blijven bestaan totdat in 587 v. Chr. de Babylonische legers Jeruzalem veroverden en verwoestten.

Ballingen uit zicht

Met de vernietiging van het noordelijke koninkrijk als politieke entiteit werden de inwoners ervan verdeeld en verspreid aan de overkant van de rivier de Eufraat in de oostelijke gebieden van Assyrië. God vervulde nu zijn belofte: “Ik schud het huis van Israël onder al de volken” (Amos 9:9). Nu zouden de Israëlieten ervaren wat het was te leven onder de heerschappij van de andere naties met wie zij zo graag wilden wedijveren.

God had hen gewaarschuwd: “De Here zal u verstrooien onder alle natiën van het ene einde der aarde tot het andere; aldaar zult gij andere goden dienen, die noch gij noch uw vaders gekend hebben: hout en steen. Gij zult onder die volken geen rust vinden noch een rustplaats voor uw voetzool; de Here zal u daar een bevend hart geven, ogen vol heimwee en een kwijnende

ziel. Zonder ophouden zal uw leven in gevaar verkeren; des nachts en des daags zult gij opschrikken en van uw leven niet zeker zijn” (Deuteronomium 28:64-66).

De Israëlieten waren al begonnen “andere goden te dienen” en hadden de godsdienstige praktijken verlaten die hen duidelijk van andere volken onderscheidden. Een van de dingen die zij hadden losgelaten was de zevendedagssabbat. God had de sabbat verklaard tot “een teken tussen Mij en u, van geslacht tot geslacht” (Exodus 31:13-17).

Toen hun veroveraars hen eenmaal van hun eigen land hadden verwijderd, waren zij slechts vluchtelingen – deel van de grote massa ontheemde volken die door de Assyriërs waren verbannen. Zij bezaten niet langer de uiterlijke kenmerken die hen gemakkelijk van de volken om hen heen hadden onderscheiden. Hun duidelijke identificerende tekenen verdwenen snel. Maar onder de stammen zouden bepaalde trekken van hun identiteit en cultuur niet zo gemakkelijk verdwijnen.

Hoe kunnen wij hen dan vinden? Wij moeten daartoe kijken naar het algemene gebied waarnaar zij werden verbannen en zien of er in dat gebied plotseling een volk verscheen dat karaktereigenschappen had die met de vluchtelingen van Israël uit het noordelijke koninkrijk in verband kunnen worden gebracht.

Wat wij dan vinden is een verbazingwekkend verhaal, dat vele eeuwen beslaat, van God die de ontheemde Israëlieten leidt naar het gebied dat Hij de profeten had voorgezegt, ver ten noorden en westen van hun eigen land.

De sabbat identificeert Gods volk

De zevendedagse sabbatrust heeft God ingesteld sinds Zijn scheppingswerk als een teken tussen de Schepper en Zijn volk. De profeet Ezechiël schreef het volgende in naam van God, nadat ook het koninkrijk van Juda in ballingschap was weggevoerd: “Ook gaf Ik hun Mijn sabbatten als een teken tussen Mij en hen, opdat zij zouden weten, dat Ik, de HERE, hen heilig ... Mijn sabbatten ontheiligden zij ten zeerste, ... omdat zij mijn verordeningen verwierpen, niet naar mijn inzettingen wandelden en mijn sabbatten ontheiligden, want hun hart ging uit naar hun afgoden” (Ezechiël 20:12-13, 22:26).

Het koninkrijk van Juda mocht later terugkeren en wist de sabbat als teken te behouden. Dit identificerende teken waren de tien stammen van Israël kwijtgeraakt door anderen goden te dienen. Ze kunnen niet meer aan de hand van de sabbat worden geïdentificeerd. Alleen via taalgebruik, cultuur en karaktereigenschappen kunnen ze getraceerd worden. Meer weten? Bestel dan ons gratis boekje: *De Bijbelse Rustdag Zaterdag of Zondag?*

Hoofdstuk 4:

De verschijning van de mysterieuze Scythen

“Zie, de ogen des Heren Heren zijn tegen het zondige koninkrijk, en Ik zal het verdelgen van de aardbodem. Evenwel zal Ik het huis Jakobs niet geheel en al verdelgen, luidt het woord des Heren” (Amos 9:8).

Toen het noordelijke koninkrijk Israël, door de Assyriërs werd vernietigd, werd het volk gedwongen in ballingschap te gaan. God had echter beloofd dat zij zouden voortbestaan om in de laatste dagen enkele van de belangrijkste mogendheden te worden.

Waar gingen zij vanuit hun ballingsoord heen? Hoe kunnen wij hen op het spoor komen?

Het opsporen van de afkomst van oude volken is een buitengewoon moeilijke taak. Archeologen, historici en andere geleerden van bekende universiteiten verschillen vaak van mening over de interpretatie van artefacten en historische documenten. Dit komt doordat volledige kennis van de oorsprong van een volk uit de oudheid bijna altijd aan het zicht wordt onttrokken door de mist van de tijd. Dit is vooral zo wanneer schriftelijke verslagen zijn verdwenen, vernietigd of nooit hebben bestaan. Daarom moeten we om vast te stellen wat er met de oude Israëlieten is gebeurd nauwkeurig de beschikbare historische en archeologische gegevens vergelijken met de geschiedenis en de profetieën in de Bijbel. Archeologen en historische onderzoekers hebben een aanzienlijk bestand aan informatie verzameld dat we als stukjes van de historische puzzel in elkaar kunnen passen.

Hoe meer stukjes er op de tafel liggen, des te eenvoudiger is het de informatie nauwkeurig aan elkaar te koppelen. Door genoeg delen te verzamelen kunnen wij een redelijk goed beeld van het verleden krijgen.

Belangrijke sleutels

Historici nemen aan dat de meeste van de voorouders van de hedendaagse westerse democratieën eens leefden als nomadische stammen die over de uitgestrekte grasvlakten van de Euraziatische steppen rondzwierven.

Eén bepaalde groep van deze migrerende volken, door de Grieken aangeduid als Scythen, verscheen plotseling op de Euraziatische steppen omstreeks dezelfde tijd dat de 10 stammen van Israël uit de geschiedenis verdwenen. Is er een verband?

Hier volgt een aantal belangrijke feiten en ontdekkingen met betrekking tot de twee volken. De grote Euraziatische step-

In plaats van barbaren waren de Scythen en Kelten kundige vaklieden, zoals blijkt uit deze prachtige Scythische kam van zuiver goud.

pen strekken zich vanaf de Karpaten zo'n 7.000 kilometer naar het oosten uit tot in Mongolië. Zij vormden één enkel geografisch gebied van natuurlijke graslanden die ieder voorjaar tot zover het oog reikte spectaculaire bloemenzeeën werden.

Deze enorme vlakte was volmaakt geschikt voor landbouw en veeteelt. Archeologen hebben overvloedig materiaal om te bewijzen dat de nomadische stammen in de oudheid gedurende de lente, zomer en herfst regelmatig in grote cirkelvormige routes de vlakte doorkruisten met grazende kudden.

Ongeveer 2000 jaar geleden echter maakten klimaatveranderingen grote delen van de Centraalaziatische steppen tot woestijngebied. Het werd zo droog dat het de vroegere landelijke levenswijze, die er van 2700 tot 2100 jaar geleden bestond, niet langer kon ondersteunen (Tamara Talbot Rice, *The Scythians*, 1961, pag. 33).

De Scythen verschijnen plotseling

Onder de tegenwoordige geleerden doen drie theorieën de ronde om te verklaren waar de mysterieuze Scythen in het steppegebied bij de Zwarte Zee zo plotseling vandaan kwamen. Sommigen geloven dat zij daarheen kwamen vanuit het noorden, anderen vanuit het oosten. Een derde opvatting is dat zij vanuit het zuiden migreerden.

Hoewel de geografische oorsprong van het Scythische volk fel wordt bediscussieerd, wordt het tijdstip van hun verschijning in de geschiedenis niet in acht genomen. Zij doken plotseling op in dezelfde tijd en in ongeveer hetzelfde gebied waar de Israëlieten zijn verdwenen.

De *Encyclopaedia Britannica* zegt: “De Scythen waren een volk dat gedurende de 8e-7e eeuw v. Chr. vanuit Centraal-Azië naar zuidelijk Rusland trokken” (15e editie, Vol. 16, *macropaedia*, “Scythians”, pag. 438). De *Encyclopaedia Americana* verklaart dat de Scythen pas omstreeks 700 v. Chr. het gebied rond de Zwarte Zee bezetten en dat zij van meet af aan “een samenhangende politieke entiteit” vormden (Vol. 24, editie 2000, “Scythians”, pag. 471).

De historica Tamara Talbot Rice bevestigt dat “de Scythen voor de achtste eeuw v. Chr. geen herkenbare nationale entiteit werden ... In de zevende eeuw v. Chr. hadden zij zich vast gevestigd in het zuiden van Rusland ... En soortgelijke stammen, mogelijk zelfs verwante clans, hoewel politiek geheel onderscheiden en

onafhankelijk, hadden zich eveneens geconcentreerd op de Altai [het grensgebied van zuidelijk Siberië, Kazachstan, Mongolië en China]...

“Assyrische documenten plaatsen hun verschijning daar [tussen de Zwarte Zee en de Kaspische Zee] ten tijde van koning Sargon (722-705 v. Chr.), een tijd die sterk overeenkomt met die van de vestiging van de eerste groep Scythen in zuidelijk Rusland” (Rice, pag. 19-20, 44). Deze tijd komt ook overeen met de verdwijning van

de ballingen uit het noordelijke koninkrijk Israël. Aan het einde van de achtste eeuw v. Chr. verschijnt, volgens verslagen van het Kaukasische koninkrijk Urartu, dat de noordelijke gebieden van de Eufraat beheerste, tevens een groep met de naam Kimmeriërs of Cimmeriërs.

Het boek *From the Lands of the Scythians* verklaart: “In Urartische en Assyrische teksten lijkt sprake te zijn van twee groepen, Cimmeriërs en Scythen, maar het is niet altijd duidelijk of die termen twee

verschillende volken aanduiden of eenvoudig ruitervolken. ... Vanaf de tweede helft van de achtste eeuw v. Chr. maken Assyrische bronnen melding van nomaden die als Cimmeriërs worden geïdentificeerd; andere Assyrische bronnen zeggen dat deze mensen zich gedurende honderd jaar [d.w.z. van omstreeks 750 tot 650 v. Chr.] in het land van de Mannai [of Mannea, ten zuiden van het Oermiameer] en in Cappadocië bevonden en verhaalt van hun optocht naar Klein-Azië en Egypte.”

De geografie van de Keltisch-Scythische handel

De handelspatronen van de Kelten van het beboste noordwesten van Europa en van de Scythen van de vlakten in het oosten zijn onthullend. De snelwegen van handel en verkeer in de oudheid waren de rivieren en de zeeën. Kelten en Scythen waren bedreven in het reizen over de waterwegen. Naburige volken beschouwden de Saka-Scythen die aan de Kaspische Zee woonden als grote vissers. Zij waren verbazingwekkende viseters. Bijgevolg werden sommige van hen de Apa-saca, de water-Saca, genoemd.

In het westen was de Keltische Venetistam een maritime macht geworden met meer dan 220 grote eikenhouten schepen – waarvan de dwarsbalken een voet dik waren en vastgemaakt met ijzeren pinnen zo dik als een duim. Hun bolwerk was gevestigd in Bretagne aan de baai van Quiberon. Volgens Romeinse bronnen handelden de Veneti niet alleen langs de kusten van Gallië, maar gingen voor tin ook naar Brittannië en Ierland.

Zowel Kelten als Scythen vertoonden buitengewone bekwaamheid in het bevestigen van rivieren en zeeën, zelfs al in de tweede helft van het eerste millennium v. Chr. Beide volken hadden zich sinds hun verschijnen op de Euraziatische steppen al met de handel over water beziggehouden.

Archeologie en geschiedenis onthullen veel over de Keltische en Scythische etnische identiteit zoals die naar voren komt uit hun handelsactiviteiten en -betrekkingen. Om de aard van deze betrekkingen te begrijpen moeten we bepaalde geografische kenmerken van het steppe gebied kennen. Europa is eigenlijk een soort schiereiland van Azië. De bronnen van de belangrijkste waterwegen – Rijn, Donau, Seine en Rhône – bevinden zich alle vlak bij elkaar.

Dit gebied vormde ooit het knooppunt van de communicatie en de handel die tussen de Atlantische Oceaan, de Baltische Zee, de oostelijke Zwarte Zee en de Middellandse

Zee plaatsvond. Vanaf de Rijn waren er verscheidene aftakkingen naar het oosten en midden van Europa tot aan de dalen van de Lippe, de Ruhr en de Main en in het noorden de Weser en de Elbe. Een andere belangrijke waterweg, van doorslaggevend belang voor de handel in barnsteen, begon bij de bronnen van barnsteen aan de Baltische Zeekust tot het schiereiland Jutland en aangrenzende gebieden.

Deze handelsroute liep naar het zuiden door de vlakte van midden-Duitsland en de Bohemen tot aan de Donau bij het tegenwoordige Wenen. Daar vandaan ging hij verder stroomafwaarts naar de Griekse handelsposten aan de kust van de Zwarte Zee. De Zwarte Zee was het belangrijke handelsbekken aan het oostelijke einde van deze route.

Rivieren als de Dnjepr en de Dnjepr leidden tot diep in Oost-Europa, waar een kort draagpad een reiziger in verbinding bracht met de Dvina en de Vistula in Polen. Deze waterwegen gaven direct toegang tot het grootste deel van Oost-Europa en de Baltische gebieden.

De oostelijke tak van de Scythen, die rond de Kaspische Zee woonden, hadden ook directe toegang tot de Baltische Zee via de Wolga en de Don. Etnograaf Thor Heyerdahl, beroemd om zijn werk over andere

oude migratieroutes, wees erop dat de bronnen van de Wolga zeer dicht bij de bronnen van de Dvina lagen, die bij Riga in de Baltische Zee uitmondt.

Met andere woorden, de waterwegen op het Europese continent – de snelwegen van die tijd stonden zowel de Scythen in het oosten als de Kelten in het westen voor de handel – ter beschikking. En zij gebruikten ze effectief. Het waren geen achterlijke volken die tot een eenvoudig nomadisch leven waren beperkt. (Lees ook “Archeologie legt verband tussen Kelten en Scythen”, pag. 29).

Kelten en Scythen hadden open contact door handel en reizen reizend van de Kaspische Zee tot de Atlantische Oceaan.

“De Assyriërs gebruikten Cimmeriërs als huursoldaten in hun leger; een juridisch document uit 679 v. Chr. verwijst naar een Assyrische ‘bevelhebber van het Cimmerische regiment’; maar in andere Assyrische documenten heten zij ‘het zaad der gevluchten dat noch geloften noch eden kent’” (Boris Piotrovsky, 1975, pag. 15, 18).

De historicus Samuel Lysons sprak over “de Cimmeriërs als wellicht hetzelfde volk als de Galliers of Kelten onder een andere naam” (John Henry and James Parker, *Our British Ancestors: Who and What Were They?*, 1865, pag. 23, 27).

Anne Kristensen, gerespecteerd Deens taalkundige, kwam onlangs tot de conclusie dat de Cimmeriërs (die later als de Kelten bekend werden) stellig kunnen worden geïdentificeerd als de gedeporteerde Israëlieten. In het begin van haar onderzoek was Kristensen sceptisch en onderschreef zij de traditionele theorie dat de Cimmeriërs “Arische” stammen waren die door de Scythen uit het noorden waren verdreven, zoals Herodotus had geopperd.

Naarmate zij echter dieper groef in de Assyrische bronnen ontdekte zij dat de Cimmeriërs voor het eerst in de geschiedenis verschenen in 714 v. Chr. in het gebied van Iran ten zuiden van Armenië, waar de koningen van Assyrië veel van de Israëlieten naar toe hadden gedeporteerd. Zij kwam tot de conclusie dat de Gimera of Cimmeriërs op z'n minst een deel van de 10 verloren stammen van Israël vertegenwoordigden.

Kristensen schrijft: “Er is nauwelijks nog enige reden te twifelen aan de opwindende en waarlijk verbazingwekkende bevestiging die door onderzoekers van de Tien Stammen wordt geopperd, namelijk dat de Israëlieten die werden weggevoerd uit Bit Humria, ofwel het Huis van 'Omri, identiek zijn aan de Gimirra van de Assyrische bronnen. Alles wijst erop dat de Israëlitische gedeporteerden niet uit het beeld verdwenen, maar dat zij buiten hun land onder nieuwe

omstandigheden hun stempel op de geschiedenis bleven drukken” (“Who Were the Cimmerians, and Where Did They Come From?: Sargon II, the Cimmerians, and Rusa I”, vertaald uit het Deens door Jorgen Laessoe, *The Royal Danish Academy of Sciences and Letters*, No. 57, 1988, pag. 126-127).

Het is ook de moeite waard op te merken dat de Assyrische kroonprins Sennacherib een geheim inlichtingenrapport schreef dat archeologen bij opgravingen van het koninklijk archief in Ninevé hebben gevonden. Sennacheribs verslag bevat nieuws van zijn spionnen dat de Cimmerische nomaden Urartu waren binnengevallen en hun legers hadden verslagen.

Krachten dit rapport troffen de Assyriërs voorbereidingen hun noordelijke rivaal Urartu binnen te vallen, wat zij in 714 v. Chr. met succes hebben gedaan.

Scythisch verbond

Uiteindelijk waren het echter de Scythen die het meest profiteerden van de conflicten die Urartu verzwakten. Tegen 700 v. Chr. hadden de Scythen de macht verworven over het gebied van het oude Urartu-koninkrijk. Zij vormden daar een stammenverbond dat door de Grieken het Scythische Koninkrijk werd genoemd.

Door gebruik te maken van de Kreuzbergpas (ook bekend als de Kaukasuspoort) slaagden de Scythen erin de steile bergen van de Kaukasus over te komen. De pas was het grootste deel van het jaar begaanbaar en betrekkelijk ijsvrij, hoewel de pas hoger ligt dan vele passen in de Alpen. De Scythen hadden een opmerkelijk vermogen grote legers door de pas te verplaatsen. In de oudheid was deze zelfs bekend als de “Scythische weg”.

Voor hun verbanning waren de 10 Israëlitische stammen van het noorden volkomen op de hoogte van het koninkrijk Urartu en zijn strategische ligging. Waarom? Omdat in de eerste helft van de achtste eeuw v. Chr. het noordelijke ko-

ninkrijk Israël nauwe handelsbetrekkingen bezat en Urartu was daarin van groot belang. Urartu had een verbond gesloten met de kleine staten van noordelijk Syrië die ten tijde van Jerobeam II grensden aan het gebied van Israël.

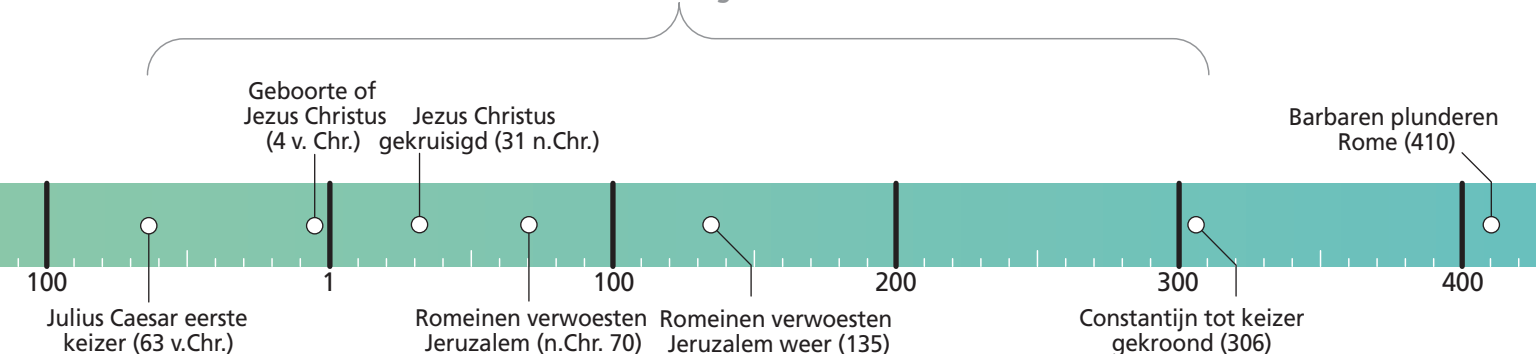
Veel van die Arameeërs waren geallieerd met koning Peka gedurende zijn invasies in Juda omstreeks 735 v. Chr. In die tijd bezaten de Urarteanen de strategische macht over de Eufraat tot aan de westelijke bocht ervan, waardoor zij de belangrijkste handelsroute van de Kaukasus naar de Middellandse Zee konden controleren. Archeologische opgravingen in Urartu hebben artefacten uit Egypte, Assyrië en Perzië aan het licht gebracht evenals uit het gebied van de Middellandse Zee.

Scythische oorsprong

De historicus George Rawlinson schreef, dat de term Scyth oorspronkelijk meer de aanduiding was van een levenswijze dan een verwijzing naar bloedverwantschap. Hij verklaarde dat de term “zonder onderscheid door de Grieken en Romeinen [werd] toegepast op de Indo-Europese en Toeranische rassen”, waaruit blijkt dat hun gewoonten en gebruiken die van de nomadische levenswijze waren (George Rawlinson, *Seven Great Monarchies*, Vol. 3, 1884, pag. 11).

Tegenwoordig echter gebruiken de historici de term Scythisch meestal met verwijzing naar de Saka of Sacae, Scythen. Deze volken werden de leidende stammen van de Scythische cultuur. Zij inspireerden de dynamische levenswijze ervan en haar politieke, artistieke, economische en sociale leiderschap. Vanaf de zevende eeuw v. Chr. waren het de Saka- of Sacae stammen die vanaf de Zwarte Zee tot aan de bergen van Mongolië bepaalden wat het Scyth zijn inhoudt. Vóór de vroege 20e eeuw gingen Europese en Amerikaanse historici er van uit dat de Scythen afstamden van de Mongolen in Azië. De recente antropologie heeft echter aangetoond dat dit idee onjuist is. De meeste geleerden

Romeinse bezetting van Judea

Archeologie legt verband tussen Kelten en Scythen

De Keltische Hallstattcultuur en de Scythische Vekerzug of Thracische cultuur zijn uitstekende voorbeelden van het nauwe contact tussen deze twee volken (zie ook pagina 33 en 34 Scythische- en Keltische contacten).

Historici en archeologen noemen de mensen die de Hallstattcultuur vestigden (700-450 v. Chr.) ofwel proto-Kelten of gewoon Kelten. De cultuur zoals blijkt uit de grafgoederen van de Hallstatt-aristocratie is opmerkelijk universeel en origineel. De Hallstatt-Kelten waren vernieuwende metaalbewerkers. Hun ijzeren wapens verschaften hen een duidelijk militair voordeel. Evenals de Scythen brachten zij een verbeterd ras paarden dat sneller was en een groot uithoudingsvermogen had in vergelijking met de paarden die al in noord- en centraal-Europa werden gebruikt, zodat zij een grotere mobiliteit hadden. Veel van de rijkste Hallstatt-begraafplaatsen bevatten robuuste vierwielige wagens waaruit een opmerkelijke technische vakkundigheid blijkt.

De spaakwielen ervan waren vastgemaakt met ijzeren banden die om de houten velgen zaten getimmerd. De houten jukken van de wagens waren versierd met patronen van bronzen spijkertoppen. Deze aan artefacten rijke plaatsen schijnen aanvankelijk geconcentreerd te zijn geweest in het gebied van de Boven-Donau tot aan Bohemen. Later in de 6e eeuw v. Chr. echter breidde de invloedssfeer van de Hallstatt-cultuur van de Kelten zich naar het westen uit. Interessant is dat wagengraven ook een kenmerk waren van de Scythische cultuur.

De late 8e en 7e eeuw v. Chr. was een tijd van beroering en verandering, niet alleen in het gebied waar de Donau ontspringt, maar ook rond de Zwarte en de Kaspische Zee, waar de migrerende stammen van de Scythen zich bevonden. De levensstijl van de Hallstatt-Kelten vertoonde veel gelijkenis met die van de Scythen.

Een Hallstatt-zwaard in het Weens Natuurhistorisch Museum heeft een versiering die een Kelt toont in een overdadig versierde broek. Dit is vergelijkbaar met de Scythische kledij zoals afgebeeld op de Tsjertomlykvaas (uit het Zwarte-Zeegebied).

Dit Weense zwaard toont ook een jacquet die frappante gelijkenis vertoont met de kleding van oostelijke Scythen die door Russische archeologen is gevonden in Katanda in de zuidelijke Altai (Siberië). Een ander Keltisch zwaard dat is gevonden in het Zwitserse Bern bevat een versiering van twee staande gehoornde dieren naast een boom des levens – een klassiek Scythisch thema in het Nabije Oosten.

De archeologische gegevens tonen aan dat de Kelten en de Scythen ongehinderd met elkaar contact hadden. Russische en Oost-Europese opgravingen brengen duidelijk de vermenging van deze twee groepen aan het licht. De meeste geleerden zijn het er ook over eens dat het duidelijk is dat de Scythen van Oost-Europa nauwe banden onderhielden met de Scythen die zich nog op de steppen in het oosten bevonden en met de Hallstatt-Kelten van de La Tène-cultuur in het westen.

zijn ervan overtuigd dat er geen etnische verbanden bestaan tussen de Saka-Scythen en de Mongoolse of Slavische volken. Dit betekent evenwel niet dat de verspreide vroegere stammen op de Euraziatische steppen – de volken die de Grieken eerst nog voor de achtste eeuw v. Chr. als Scythen aanduiden – plotseling allemaal verdwenen. De Saka-Scythen begonnen van 700 tot 500 v. Chr. juist het steppegebied te overheersen. In die tijd werden de Saka-Scythen – vergezeld van een kleinere groep andere stammen uit het Midden-Oosten, zoals de ontheemde Meden, Elamiëten en Assyriërs – de invloedrijkste volken op de Euraziatische vlakten. In feite waren tot ergens in de vijfde of vierde eeuw v. Chr. de belangrijkste bewoners van zelfs West-Siberië “een blondharig

volk van Europese oorsprong, en ... het was na die tijd dat een instroom van Mongoloïden resulteerde in een zeer gemengd soort bevolking” (Rice, pag. 77). Nauwkeurig archeologisch onderzoek in de 20e eeuw bracht duidelijk aan het licht dat de Saka-Scythen er fysiek zo uitzagen als de hedendaagse volken van Europa.

Bijbelse profetie

Laten we wat we hebben geleerd eens vergelijken met de beloften die God aan de verbannen Israëliëten deed. Hen aansprekend als “Isaaks huis” (Amos 7:16) beloofde Hij dat zij gedurende hun ballingschap niet als volk zouden worden vernietigd (Amos 9:8, 14; vgl. Hosea 11:9; 14:4-7). Hij beloofde hen juist na hun ballingschap sterk te zullen verme-

nigvuldigen (Hosea 1:10) en goedheid en barmhartigheid aan hen te tonen vanwege zijn verbond.

De Bijbel zegt duidelijk dat de Israëliëten, na door de Assyriërs met geweld uit hun land te zijn verwijderd, zich zouden vestigen “naar Chalah, Chabor, de rivier van Gozan [in Noord-Assyrië], en de steden der Meden” (2 Koningen 18:11).

Dit is niet ver van het gebied van Urtu, tussen de Zwarte en de Kaspische Zee, waar de Scythen een tijdelijk koninkrijk hadden gevestigd. Door Hosea had God hun voorzien dat de Israëliëten dolende “onder de volken” zouden zijn (Hosea 9:17). Dit verklaart waarom de verbannen Israëliëten als volk schijnen te zijn verdwenen. Zij verdwenen echter niet; zij doken in de geschiedenis weer op

Middeleeuwen

Jeruzalem door Arabieren
veroverd (637)

500

600

700

Karel de Grote
(768-814)

800

900

Taalverbindingen: Wat zegt een naam?

Wat kunnen namen ons leren? Wat wij onszelf noemen bepaalt voor anderen wie wij zijn. Wij worden ook geïdentificeerd door de etiketten die anderen op ons toepassen (hetzij feitelijk danwel figuurlijk) zoals de naam van het land, waarin wij wonen of geboren zijn of de naam van het land van onze voorvaderen. Wij moeten namen en etiketten in overweging nemen bij onze pogingen het volk van Israël door geschiedenis te traceren.

De Bijbel noemt het volk van Israël soms de zonen van Isaak. God beloofde dat de naam van Isaak Israël zou blijven identificeren als een volk (Genesis 21:12). In bijbelse tijden werd de Hebreeuwse taal geschreven zonder klinkers. Aldus zou Isaak of Isaak eenvoudig met Sk of Sc geschreven kunnen worden in de Nederlandse equivalenten van de Hebreeuwse karakters. Dit wetende, zou het ons niet verbaasd hebben als kort na de ballingschap van de 10 stammen de term SaCae (de letters van de naam Isaak met het Latijnse "ae" dat meervoud aangeeft) de identificatie werd van de nieuwe kolonisten in het gebied rond de Zwarte Zee van Scythia. Assyriërs spraken zo ook van de opkomst van iShKuza en de Medo-Perzen van SaKa, beide afgeleiden van de naam Isaak. (Wij hebben S, C en K in deze voorbeelden gekapitaliseerd om een en ander duidelijk te maken.)

De Behistun rots, een inscriptie gebeiteld in steen, gevonden dichtbij het huidige Bisitun, Iran, verstrekt ons taalkundige aanwijzingen tot een beter begrip van verscheidene oude talen. De rotsinscriptie dateert uit de tijd van de regering van Darius I van Perzië (ca. 522-486 v.Chr.). De afbeelding met onderworpen koningen die hulde kwamen brengen, werd beschreven in drie talen: in oud Perzisch, in Suzisch (Susan) en in Babylonisch. Men ziet daarop Skuka, koning van de tijdelijk onderworpen Aziatische tak van Scythen, die als laatste in lijn wordt voorgesteld. De rots Behistun beschrijft hem als de koning van Scythen, Saka of Cimmiërs (uitgesproken "Gimiri" in Babylonisch).

De Griekse historicus Herodotus (484-420 v.Chr.) schreef dat de Perzen de Scythen ookwel "Sacae" noemden. Later verwees de Griekse schrijver Ptolemeüs (tweede eeuw n.Chr.) naar Sacae als "Saxones." Deze benamingen werden vaak als synoniemen voor elkaar gebruikt. De Britse historicus Sharon Turner vertelt ons: "De Saksen [die naar de Britse eilanden mi-

greerden] waren ... van de stam der Scythen en van de diverse naties afkomstig van de Scythen ... Sakai, of Sacae, is het volk van wie de Saksen afstammen, een mogelijke conclusie met de minste schending van waarschijnlijkheid. Sakai-Suna of de zonen van Sakai, afgekort Saksun, heeft dezelfde klank als Saksen en schijnt een redelijke etymologie van het woord Saksen te zijn" (*De Geschiedenis van de Angelsaksen*, Vol 1., 1840, pag. 59).

Wat is de oorsprong van de naam Cimmiërs? De Assyrische veroveraars van de noordelijke 10 stammen noemden hen "Bit Khumri" (of "Ghomri"), bedoelend het Huis van Omri. Omri was één van de meest succesvolle koningen van het koninkrijk van Israël. Hij richtte zijn eigen dynastie van koningen op. De inscripties uit die tijd verwijzen naar het Israëlitische koninkrijk als het land of huis van Omri. In het Grieks vinden wij de vormen Kimmeri, Kimmeroi en Cymry en in Latijn: Kimbri, Kymbres en Cimbres als equivalenten van Assyrische Khumri.

Recentere geschiedenis registreert de migratie van Keltische stammen naar Europa, die dezelfde namen droegen. Sommigen gingen naar Jutland en anderen naar Gallië. De Galliërs noemden zich Kymris, maar de Romeinen bestempelden hen als Kelten, Galli, Gallus en Galates (Galaten). De Griekse en Romeinse veroveraars (300 v.Chr.- 200 n. Chr.) hebben het gebied van Gilead, eens woonplaats van de verbannen Israëlitische stammen van Gad, Ruben en de helft van Manasseh, omgedoopt tot Gaulanitis.

Dit is zeer merkwaardig, want de naam Gaul, hetzij Gallo of Gallus in Latijn, Galler of Waller in Keltisch, Waller of Walah in het Duits of Gaullois in het Frans, schijnt dezelfde betekenis te dragen: "vreemdeling, reiziger of ballingschap." Voor de Kelten betekenen de woorden Gael en Scyth beiden "vreemdeling" of "reiziger." God had de 10 stammen van Israël voorzegd dat zij zwerwers zouden worden (Hosea 9:17). Wanneer wij inzien dat Hebreëus voor "weggevoerde gevangene," zoals bij de deportatie naar Assyrië van Israëlieten uit Gilead, het woord galah wordt gebruikt, en zijn moderne derivaten Galut, Galo of Gallo zijn, dan is de cirkel rond. Deze taalkundige reis bindt enkele van de vele etiketten samen die op de verbannen 10 stammen als "Huis van Omri" en "Zonen van Isaak" betrekking hebben.

onder nieuwe namen – een zwerfend volk, gescheiden in onafhankelijke clans, zwerfend over de Euraziatische vlakten. Kennelijk kon niemand hen meer identificeren als de ingezetenen van hun vroegere koninkrijk in het Midden-Oosten. Zij verwierven een nieuwe identiteit. Alleen hun oude clannamen bleven veelal dezelfde. Die namen zijn belangrijk gebleken in het bewaren van hun identiteit als de 10 verloren stammen van Israël. (Lees "Taalverbindingen: Wat zegt een naam?", pag. 31)

Scythisch-Keltische connectie

Tegelijk met het plotselinge verschijnen van de Scythen rond de Zwarte Zee

kwam er in het westen van Europa nog een beschaving op. In zijn boek *The Ancient World of the Celts* merkt historicus Peter Ellis op: "Aan het begin van het eerste millennium v. Chr. kwam plotseling een beschaving op die zich rond de wateren van de Rijn, de Rhône en de Donau uit haar Indo-Europese wortels had ontwikkeld en zich in alle richtingen door Europa verspreidde.

Hun vergevorderde gebruik van metaalwerk en metaalbewerking, in het bijzonder hun ijzeren wapens, maakte hen tot een sterke en onweerstaanbare macht. Griekse kooplieden, die hen voor het eerst in de zesde eeuw v. Chr. tegenkwamen, noemden hen Keltai en Galatai ... Thans

identificeren wij hen algemeen als Kelten" (1999, pag. 9).

Een aanzienlijke hoeveelheid gegevens verbindt de Kelten van Europa met de Kimmiërs die uit het Nabije Oosten naar Klein-Azië vluchtten ten tijde dat de legers van Babylon het Assyrische Rijk veroverden. Vanuit Klein-Azië migreerden de Kimmiërs over de Donau Europa in, waar zij bekend werden als Kelten. Veel historici concluderen dat de Kelten en de Scythen een gemeenschappelijke achtergrond hebben.

De Grieken en Romeinen noemden alle mensen voorbij de noordelijke grenzen van de oude Romeinse Republiek en de Griekse stadstaten barbaren. Zij ge-

bruikten die term voor vreemdelingen die hun politieke en culturele leiderschap durfden uit te dagen, ongeacht in welke mate ze geletterd of technisch geavanceerd waren. Deze mensen vertegenwoordigden veel familieclans met verschillende namen. Onder hen bevonden zich ongetwijfeld ook clans van etnische oorsprong die niet met elkaar verwant waren en die de oostelijke gebieden van het oude Assyrische Rijk in ongeveer dezelfde tijd waren ontvlucht. Maar wat meer zegt is het feit dat veel, zonet de meeste van deze zogenaamde barbaarse stammen etnisch en cultureel verwant waren. Daarom zouden we kunnen verwachten dat de taal van deze verwante stammen op een gemeenschappelijke moedertaal kan worden teruggevoerd – en dat is ook precies wat we vinden.

Taalverbinding

Talen worden geïdentificeerd in families. De taalfamilie die de volken van het noordwesten van Europa delen valt onder wat is geklassificeerd als de Germaanse tak van de Indo-Europese talen.

De geschiedenis van de Indo-Europese taalfamilie verschaft ons uitstekende aanwijzingen van de relaties tussen de barbaarse stammen die de Noordwesteuropese democratieën hebben voortgebracht. Wanneer we naar de landen van Europa kijken zien wij begrensde natie-staten met duidelijk verschillende talen, zoals Engels, Frans, Deens en Zweeds evenals plaatselijke dialecten (zoals Hoog en Laag Duits).

In de tijd van deze zogenaamde barbaren echter bestonden zulke duidelijke onderscheidingen niet. De mensen die zich in die tijd in Noordwest-Europa vestigden spraken veel verschillende dialecten van dezelfde moedertaal. Engels maakt deel

uit van de tak van de Indo-Europese taalfamilie die gewoonlijk wordt aangeduid als Teutoons of Germaans. Maar dat houdt niet in dat de tegenwoordige Germaanse taal (Duits) de moedertaal is of dat het Duitse volk van dezelfde etnische stam is als de Scythen. In tegendeel, het tegenwoordige Duits is slechts één zijtak van de oorspronkelijke moedertaal.

Hetzelfde geldt voor het Engels, Nederlands, Deens en de andere Scandinavische talen. Het zijn allemaal zijtakken van één oorspronkelijke taal. H. Munro Chadwick, hoogleraar aan de Cambridge University, verklaart: “Tot aan de vijfde eeuw verschilden Duits, Engels en de Scandinavische talen slechts weinig van elkaar ... in de vijfde en volgende eeuwen werden de verschillen binnen de noordwestelijke groep snel groter.

Engels ontwikkelde zich in het algemeen halverwege het Germaans en Scandinavisch, maar met veel typische kenmerken van zichzelf. Fries schijnt lange tijd weinig van Engels te hebben verschild ... De differentiatie van de talen werd duidelijk bepaald door hun geografische positie” (*The Nationalities of Europe and the Growth of National Ideologies*, 1966, pag. 145).

Als we vanaf het punt dat de Teutoonse talen begonnen te verschillen 500 jaar teruggaan, ontdekken we dat grote groepen van Noord-, West- en Oost-Europeanen gelijksoortige dialecten spraken van een gemeenschappelijke Indo-Europese taal. Wanneer men tracht een etiket te plakken op een bepaalde Europese barbaarse stam als Germaans of Keltisch of Scythisch, zit men vaak met een dilemma: de verschillen zijn veelal onduidelijk en kunnen gemakkelijk willekeurig worden.

De oude Romeinen hielden zich er zelden mee bezig barbaarse talen te leren en

gaven de voorkeur aan tolken. Zij konden het verschil tussen de taal die in Gallië werd gesproken en de taal die aan de andere kant van de Rijn werd gesproken niet horen. Daarom begonnen de Latijnse schrijvers de barbaarse stammen ten oosten van de Rijn als “Germani” aan te duiden en gooiden hen daarmee op één hoop.

Sommige hedendaagse archeologen echter omschrijven het heersende volk van Noord-Europa in de tijd rond 500 v. Chr. als grof verdeeld tussen Kelten en Scytho-Teutonen. Maar ook dit onderscheid was meer geografisch en cultureel dan etnisch.

Hoe verder we in de geschiedenis teruggaan, hoe minder onderscheid we aantreffen tussen de Keltische en Teutoonse volken die zich in West- en Noordwest-Europa vestigden. Chadwick schrijft: “In een discussie over de oorsprong van de Teutoonse (of Germaanse) talen moeten we natuurlijk niet vergeten dat deze talen slechts een tak van de Indo-Europese talen zijn ... en dat bijgevolg hun oorspronkelijke thuis – wat iets anders is dan het gebied waar zij hun speciale kenmerken verwierven – dat van de hele Indo-Europese familie was.

Dit geldt tevens voor de Keltische talen ... Niemand twijfelt eraan dat deze talen, of liever de moedertaal waarvan zij zijn afgeleid, eens tot een veel kleiner gebied waren beperkt dan dat van hun tegenwoordige verspreidingsgebied” (Chadwick, pag. 157).

Deze volken kwamen in de tweede helft van de achtste eeuw v. Chr. plotseling in zicht aan de randen van het oude Assyrische Rijk – in dezelfde tijd en in hetzelfde gebied waar de 10 verloren stammen van Israël verdwenen. Tot ongeveer in de vierde eeuw n. Chr. bleven hun

De naam *Kelt* en de Keltische geheimhouding

De geleerden vinden een logische verklaring voor hoe het woord *Kelt*, verwijzend naar de westelijke tak van de steppemensen, voortkwam. Sommigen concluderen dat het etnische etiket *Kelt* een andere vorm is van het Goidelische woord *ceilt* is, wat “verbergen” of “verborgen” betekent. Het Schotse woord *kilt* is van een gelijksoortige afkomst. Dit past bij het strikt godsdienstige verbod van de Kelten tegen het op schrift zetten van hun volkstradities, kennis en begrip. De tradities behoorden slechts mondeling te worden doorgegeven en wij kunnen er van uit gaan dat het doel hiervan niet was om het analfabetisme te verbergen.

Vele Kelten spraken en schreven Grieks en gebruikten het privé en zakelijk. Maar zij weigerden trouw om aan buiten-

staanders enige informatie over hun geloof en tradities te onthullen. Zelfs Julius Caesar, tijdens zijn invasie van Gallië, kon zich slechts verwonderen over dit strikt Keltische godsdienstige verbod. Sommige geleerden concluderen dat het woord *keltoi*, of *Kelt*, een geschikte naam is voor mensen die veel van hun verleden en tradities verborgen hielden.

Ondanks de kenmerkende geheimhouding van de Kelten, werd genoeg geschiedenis voor ons vastgelegd om tot de conclusie te komen dat de Kelten en Scythen uit een gemeenschappelijk Israelitisch erfgoed voortkwamen. Hun migraties hadden hen in verschillende richtingen gestuurd. Echter, aan het eind van de rit zullen deze afstammelingen elkaar weer herenigd vinden in Europa.

dialecten van een gemeenschappelijke taal gelijk genoeg dat zij gemakkelijk met elkaar konden communiceren.

Scythen en Kelten zijn wat taal betreft nauw verwant. Maar waren de Kelten een afzonderlijk volk dat niet met de Scythen verwant was? Of zijn er aanwijzingen van een hechte relatie tussen hen?

Scythisch-Keltische contacten

Historici en archeologen melden dat in de tweede helft van het eerste millennium v. Chr. het gebied van Europa ten noorden van de Middellandse Zee twee verwante culturen kende. Vanaf de Britse Eilanden tot de bronnen van de Donau en de oostelijke grens van de Alpen bestond wat de

historici de Keltische Hallstatt-cultuur noemen en later de Keltische LaTène-cultuur. Maar verder naar het oosten bestond met een uitgestrekt gebied in Oost-Europa de sterke, op paarden gerichte traditionele Scythische cultuur, gebaseerd op een levenswijze die meer aan de graslanden was aangepast dan aan bergen en wouden. Elk van deze culturen verschaftte ideeën en inspiratie voor de ander.

Volgens de archeologische gegevens werd er tussen de twee groepen vaak getrouwd. De afzonderlijke Keltische en Scythische culturen hadden onderling veel contact, vergelijkbaar met het hedendaagse Engeland en Amerika. Elk was aangepast aan de geografie van hun eigen

gebied. Maar de mensen zelf hadden onderling contact alsof zij een gemeenschappelijke achtergrond hadden.

Archeologen hebben enkele merkwaardige plaatsen van de Keltische en de Scythische cultuur ontdekt waaruit blijkt hoe nauw de twee volken hebben samengewerkt (zie "De geografie van de Keltisch-Scythische handel", pag. 28).

Het onderscheid tussen de Scythische en de Keltische cultuur wordt waarschijnlijk het best verklaard door twee factoren. Ten eerste was de geografie waar elke cultuur van afhankelijk was heel verschillend. Maar wat even belangrijk is, er waren 10 Israëlitische stammen uit het Midden-Oosten verbannen.

Profetieën over Israëls hervestiging in Noordwest-Europa

Veel bijbelgeleerden beschouwen Amos, een profeet uit Tekoa in het noorden van Juda, als de eerste die waarschuwde over de op handen zijnde verbanning van "Jozefs rest" (Amos 5:15). Maar Amos zei Israël ook dat het "niet geheel en al" uit Gods blikveld zou verdwijnen. "Zie, de ogen des Heren Heren zijn tegen het zondige koninkrijk, en Ik zal het verdelgen van de aardbodem. Evenwel zal Ik het huis Jakobs niet geheel en al verdelgen, luidt het woord des Heren. Want zie, Ik geef bevel, en Ik schud het huis van Israël onder al de volken, gelijk men met een zeeff schudt, en geen steentje zal ter aarde vallen" (Amos 9:8-9).

De Israëlieten zouden inderdaad onder de volken worden gezeefd. Zij zouden eerst worden gedwongen zich te voegen bij de talloze andere etnische groepen die wreed uit hun land werden verdreven. Waar zouden zij gedwongen worden naar toe te gaan? "Dan zal de Here Israël slaan, zodat het wiegelt als riet in het water en Hij zal Israël wegrukken van deze goede grond die Hij hun vaders gegeven heeft, en Hij zal hen aan de overzijde van de Rivier [de Eufraat] verstrooien..." (1 Koningen 14:15).

Deze profetieën laten zien dat de verbannen Israëlieten niet als één samenhangende groep bij elkaar zouden kunnen blijven. Zij zouden worden verstrooid – uiteenvallen in kleinere eenheden – en hun land van ballingschap met andere volken moeten delen.

In andere profetieën wordt geopenbaard dat deze Israëlieten zich uiteindelijk op een nieuwe plaats zouden bevinden, ergens ten noorden en westen van het Beloofde Land vanwaaruit zij spoedig verdreven zouden worden. Het is uit deze richting dat zij na Christus' terugkeer naar hun eigen land in het Midden-Oosten zouden teruggaan. Het duidelijkste bijbelvers dat dit laat zien staat in het boek Jesaja: "Zie, dezen komen uit de verte, genen uit het noorden en het westen, weer anderen uit het land Sinim" (Jesaja 49:12; zie ook de verzen 13-23).

Aangezien Hebreeuws geen uitdrukking heeft die met ons woord "noordwesten" overeenkomt, kan dit vers ook zo worden opgevat dat Israël zou migreren naar een gebied dat ten noordwesten van het Beloofde Land ligt. Er zijn nog andere bijbelse aanwijzingen. Een is Hosea 12:2: "Efraïm weidt wind, en jaagt de gehele dag de oostenwind na..." Deze uit-

drukking impliceert dat Efraïm naar het westen zou migreren (vgl. Hosea 11:9-10). Andere passages suggereren dat Israël uiteindelijk zou worden verstrooid en op een eiland zou worden teruggevonden.

De afstammelingen van de verloren stammen van Israël zouden zich uiteindelijk vestigen in een gebied ten noordwesten van hun land in het Midden-Oosten.

Na Jezus' terugkeer "zullen zij [onder gewezen] komen en onder smeking zal Ik hen leiden; Ik zal hen voeren naar waterbeken op een effen weg, waarop zij niet struikelen. Want Ik ben Israël tot een vader, en Efraïm, die is mijn eerstgeborene. Hoor het woord des Heren, o volken, verkondigt het in verre kustlanden en zegt: Hij, die Israël verstrooide, zal het verzamelen en het behoeden als een herder zijn kudde" (Jeremia 31:9-10). Andere verwijzingen naar een eiland of locatie aan zee zijn Jesaja 24:15; 41:1, 5; 51:5; 66:19 en Psalm 89:2. Deze passages bij elkaar wijzen erop dat de verbannen Israëlieten uiteindelijk uit hun land van ballingschap in het noorden van Mesopotamië zouden verhuizen en zich ten slotte zouden vestigen in Noordwest-Europa – de belangrijkste kustgebieden ten noorden en westen van hun thuisland in het Midden-Oosten.

Zijn alle Israëlieten Joden?

Tegenwoordig wordt de naam Israël algemeen vereenzelvigd met de Joden. De meeste mensen nemen aan dat het Joodse volk de enige overgebleven afstammelingen van het oude volk Israël zijn. Deze veronderstelling is echter onjuist. Technisch gesproken zijn de Joden afstammelingen van twee van de Israëlitische stammen: Juda en Benjamin, plus een aanzienlijk deel van een derde, de priesterlijke stam Levi. Dat de 10 andere stammen nooit Joden werden genoemd is nagenoeg onbekend.

Deze noordelijke stammen vormden een aparte en politiek afzonderlijke staat, los van de Joden, hun broeders in het zuiden die het koninkrijk Juda vormden en waarvan het woord Jood is afgeleid. De noordelijke coalitie van stammen,

het koninkrijk of huis Israël, was allang een onafhankelijke natie geworden in de tijd dat het woord Jood voor het eerst in de bijbelse verslagen verschijnt. In feite was er toentertijd zelfs sprake van oorlog tussen Israël en de Joden (2 Koningen 16:5-6).

Zijn alle Israëlieten Joden? Nee. Joden – de inwoners en afstammelingen van het koninkrijk Juda – zijn inderdaad Israëlieten, maar niet alle Israëlieten zijn Joden. Aangezien alle 12 stammen, inclusief de Joden, de nakomelingen zijn van hun vader Israël (Jakob), is de term Israëliet op alle stammen van toepassing. De term Jood echter is alleen van toepassing op de stammen die het koninkrijk Juda vormden en op hun afstammelingen.

Elk van hen had zijn eigen cultuur binnen de ruimere cultuur van Israëls noordelijke koninkrijk. Bovendien was elke stam verder onderverdeeld in clans (1 Samuel 10:19; vgl. Exodus 6:14-25). Daarom kan men verwachten dat deze verbannen Israëlitische stammen bepaalde culturele verschillen in de landen van hun verbanning bleven vertonen. Zulke verschillen zouden tevens een verklaring zijn van de clans en onderclans onder de Scythen en Kelten. In zijn boek *The Tribes: The Israelite Origins of Western Peoples* presenteert de Israëlitische Talmoed-geleerde Yair Davidiy overtuigend bewijs dat de ontheemde Israëlieten gedurende en na hun ballingschap hun subtribale stamnamen behielden.

“De aangehaalde bewijzen”, schrijft hij, “zijn afgeleid van bijbelse, talmoedische, historische, archeologische en lin-

guïstische bronnen evenals folklore, mythologie, nationale symbolen en nationale eigenschappen” (1993, pag. xiv).

Als inwoner van Jeruzalem had Davidiy toegang tot de historische en bijbelse bronnen van de Nationale Bibliotheek van Jeruzalem. Stamnamen en onderstammen, zegt hij, zijn een sleutel om de omzwingingen van de Israëlieten te traceren.

In zijn inleiding vat hij zijn conclusie samen: “*The Tribes* geeft bewijsmateriaal dat de meesten van de oude Israëlieten met buitenlandse culturen assimileerden en hun oorsprong vergaten. In de loop der tijd bereikten zij de Britse Eilanden en Noord-West-Europa vanwaaruit verwante naties (zoals de V.S.) werden gesticht” (ibid.).

Voor een grondige behandeling van dit aspect van Israëls migratie-geschiedenis verwijzen wij u direct naar zijn boeken

The Tribes (1993) en *Lost Israelite Identity* (1996). Tussen 200 v. Chr. en 500 n. Chr. werden de Scythische clans door vijandige stammen en ingrijpende klimaatveranderingen uit de Euraziatische steppen verdreven naar de noordelijke en westelijke streken van Europa.

De volgende 1000 jaar waren de voormalige Scythen onder een grote variëteit aan clan-namen nu eens bondgenoten en dan weer vijanden van elkaar in het feodale Europa. Dit duurde totdat de moderne naties zoals wij die nu kennen in Europa vorm begonnen aan te nemen.

In het volgende hoofdstuk gaan we verder met het verbazingwekkende verhaal van de verstrooide afstammelingen van het oude Israël, die tot het internationale aanzien kwamen dat God aan het nageslacht van Jozef had beloofd.

Nederland ook een verloren stam?

Het feit dat de verloren stammen van Israël naar het Noorden en Westen van Jeruzalem zijn verhuisd betekent wel dat deze trekkende volken wellicht ook via Nederland naar Engeland zijn overgevaren. Dit geldt zeker voor de Angelsaksen. Een deel ervan heeft zich ook blijvend gevestigd in Nederland. Het Nederlandse volk wordt vaak geïdentificeerd met één van de verloren 10 stammen van Israël, namelijk met de stam van Zebulon, de 6e zoon van Jakob en Lea. Niet alleen Nederland maar ook landen waar de Nederlanders naar toe zijn geëmigreerd, zoals Zuid-Afrika en Nieuw Zeeland, of landen waar Nederlands gesproken wordt, zoals Vlaanderen, Nederlandse Antillen, Aruba en Suriname, worden met Zebulon geïdentificeerd. In het boek van Yair Davidiy *Lost Tribes* wordt het volgende gezegd over Zebulon: “Het volk van Nederland wordt voornamelijk met de stam Zebulon geïdentificeerd. Over het algemeen hebben de stammen van Israël in dat gebied vertoefd.

Een volk genaamd Sabalingoi is geschiedkundig vastgelegd door Ptolemeüs als zijnde daar gevestigd (‘Geografie’ van Ptolemeüs, ± 100 na Chr.). De naam ‘Sabalingoi’ is afkomstig

uit het Hebreeuws en betekent ‘volk (goi) van Zebulon (Sabulin)’. “In de Bijbel wordt voorspeld door Jakob dat Zebulon aan de kust zou wonen: “Zebulon zal aan de haven der zeeën wonen, en hij zal aan de haven der schepen wezen; en zijn zijde zal zijn naar Sidon” (Genesis 49:13, Statenvertaling). Rotterdam en Antwerpen zijn twee van de drukste havens in de wereld naast New York (ook vroegere kolonie van Nederland).

Yair Davidiy zegt hierop het volgende: “Nederland is ook het enige land dat letterlijk uit de zee is gevorderd door het aanleggen van dijken. Het symbool van Zebulon in de Talmud was een schip en dat is ook het symbool van de vroegere Republiek der Nederlanden. Mozes heeft Zebulon als volgt gezegd: ‘Verheug U, Zebulon over Uw uittocht... Zij zullen de volken tot de berg roepen, ...want zij zullen de overvloed der zeeën zuigen en de bedekte dingen des zands’ (Deuteronomium 33:18-19). De afstammelingen van het Nederlandse volk hebben een groot deel van de diamanten uit Zuid-Afrika letterlijk in het ‘zand’ van de zee gevonden.”

Naast werken van Yair Davidiy is ook het boek van Drs. Helene W. van Woelderens “Wondere parallel” aan te bevelen.

Hoofdstuk 5:

Groot-Brittannië en de Verenigde Staten beërven het geboorterecht

“En de Here heeft heden van u het woord aanvaard ... dan zal Hij u verheffen tot een lof, een naam en een sieraad, boven alle volken ... zoals Hij gezegd heeft” (Deuteronomium 26:18-19).

Na ongeveer vijf eeuwen van bestaan op de Euraziatische steppen volgend op de vernietiging van het noordelijke koninkrijk begonnen Israëls nomadische nakomelingen, nu Scythen genoemd, aan nog een gedwongen migratie.

Deze keer begonnen hun vijanden – uit Azië en het Nabije Oosten – en een ingrijpende klimaatsverandering hen naar het westen te drijven, precies zoals de bijbelse profeten hadden gezegd (1 Koningen 14:15; Jesaja 49:12; Hosea 12:1).

Deze belangrijke migratie naar het westen begon omstreeks 200 n. Chr. en duurde tot in de vijfde eeuw n. Chr. In die tijd, in de eerste eeuw, toen het christendom nog in de kinderschoenen stond, bevestigde de Joodse historicus Flavius Josephus dat veel gedeporteerde Israëlieten nog steeds aan de andere kant van de Eufrat woonden.

Josephus schreef dat, in zijn tijd, “de tien stammen tot op heden [de eerste eeuw] aan de overkant van de Eufrat zijn en ze vormen een immense menigte en een niet te schatten aantal” (*Antiquities of the Jews*, Book XI, Chapter V, Section 2).

De apostel Jakobus bevestigde ook duidelijk dat de afwezige stammen zich niet hadden herenigd met de stammen Juda en Benjamin in Palestina. Hij richtte zijn brief aan “de twaalf stammen in de verstrooiing” (Jakobus 1:1). Hoewel God had beloofd dat alle 10 verloren stammen zouden blijven bestaan, beloofde Hij ook hen onder de volken te zeven (Amos 9:9). Dit deed Hij ook totdat Hij hen in het land bracht dat ten noorden en ten westen van het oude Israël lag en waar Hij had beloofd hen opnieuw te vestigen.

Het was alsof een machtige, ongeziene hand hen onverbiddelijk leidde – met al hun stammen en clans – door de Euraziatische vlakten, de Scythische steppen, naar Noordwest-Europa, waar de Kelten, een andere groep verwante stammen,

reeds waren gevestigd. Hoewel niet zo goed begrepen als de grote Europese migraties van de 16e eeuw en daarna – toen emigranten in Noord-Amerika, Australië, Nieuw-Zeeland en Zuid-Afrika kolonies vestigden – was de vroegere migratie in veel opzichten gelijkwaardig.

Al kwamen veel clans van veel stammen in dezelfde tijd in Europa samen, de meesten van degenen die zich in Noord-West-Europa vestigden waren verwant en deelden eenzelfde cultuur. Veel historici erkennen dat de Angelsaksische volken de hoofdstam waren die verscheidene westerse naties stichtten, met inbegrip van Groot-Brittannië en de Verenigde Staten.

Deze informatie is in een groot aantal geschiedenisboeken te vinden. Wat echter niet algemeen wordt begrepen is het Keltisch-Scythische verband met de oude Israëlieten. In het voorgaande hoofdstuk hebben we deze connectie in het kort besproken.

Nu richten wij onze aandacht op het begin van de vervulling van Gods beloften aan de afstammelingen van Israëls naar men aanneemt verloren stammen, nadat zij naar Noordwest-Europa en de Britse eilanden waren gemigreerd en vandaar naar Amerika en de andere Britse kolonies rond de wereld.

Beloften van grootheid

De patriarch Jakob profeteerde voor zijn dood, onder Gods inspiratie, wat er zou gebeuren met de nakomelingen van zijn 12 zonen in de “laatste dagen” (Genesis 49:1). In dit hoofdstuk richten wij ons op Jakobs profetie betreffende Jozef.

Jozefs huidige afstammelingen zijn van alle verloren stammen van Israël het makkelijkst te identificeren, omdat de specifieke zegeningen die zij zouden ontvangen zo duidelijk afsteken tegen die van de andere stammen. God beloofde Jozefs nakomelingen – door zijn zoon Efraim

en Manasse – alle voordelen van de geboorterechtbeloften van nationale grootheid en overvloedige welvaart.

Let op Jakobs profetie over Jozef in de laatste dagen: “Een jonge vruchtboom is Jozef, een jonge vruchtboom aan een bron; zijn takken stijgen boven de muur uit; de boogschutters hebben hem getergd, beschoten en vijandig bejegend, maar zijn boog bleef stevig en zijn sterke handen bleven lenig, door de handen van de Machtige Jakobs, daar de Steenrots Israëls zijn herder is; door de God uws vaders, die u zal helpen, en de Almachtige, die u zal zegenen met zegeningen des hemels van boven, met zegeningen van de watervloed, die beneden ligt, met zegeningen van de borsten en de moederschoot. De zegeningen van uw vader gaan de zegeningen van mijn voorvaderen te boven, reikende tot het kostelijkste der eeuwige heuvelen; zij zullen komen op het hoofd van Jozef, op de schedel van de uitverkorene onder broeders” (Genesis 49:22-24).

Jozefs afstammelingen, zei hij, zouden bijzonder gezegend worden – als een vruchtbare wijnstok met een niet-aflattende voorraad water, waarmee een constante groei wordt verzekerd. Hun bevolkingen zouden zich snel vermenigvuldigen. Zij zouden zich uitbreiden naar landen buiten hun oorspronkelijke grenzen, militair sterk worden en de meest uitgelezen fysieke zegeningen van de aarde oogsten. Zij zouden veel produceren en rijk zijn.

Dit waren de zegeningen van het eerstgeboorterecht (1 Kronieken 5:1-2) die God aan Jozefs nakomelingen beloofde. Wegens deze goddelijke zegeningen zouden Jozefs nakomelingen vooraanstaand zijn onder Israëls andere stammen (Genesis 49:22-26).

Voor zijn dood herhaalde Mozes de speciale zegeningen die naar Jozefs nakomelingen zouden gaan. “Van Jozef zeide

hij: Zijn land zij door de Here gezegend met de kostelijkste gave des hemels, met de dauw, en met de watervloed, die beneden ligt; met de kostelijkste gave, die de zon voortbrengt, en met de kostelijkste gave, die de maan doet uitspruiten; met het uitnemendste der aloude bergen, en met de kostelijkste gave der eeuwige heuvelen, en met de kostelijkste gave van de aarde en haar volheid; met het welbehagen van Hem, die in de braamstuijk tegenwoordig was; dat moge komen op het hoofd van Jozef, op de schedel van de uitverkorene onder zijn broeders. De eersteling zijner runderen is zijn trots en diens horens zijn horens van een woudos; daarmee zal hij de volken stoten, alle einden der aarde. Dit zijn de tienduizenden van Efraïm en dit zijn de duizenden van Manasse” (Deuteronomium 33:13-17).

God had beloofd een directe hand te hebben in het geven van de indrukwekkende stoffelijke zegeningen aan Jozefs nakomelingen. Wanneer we inzien dat de hedendaagse afstammelingen van Jozef de volken van de Verenigde Staten en Groot-Brittannië zijn, zien we dat God zich in de afgelopen drie eeuwen trouw aan zijn beloften heeft gehouden.

Hij heeft de materiële geboorterechtenbeloften van Jozefs zonen, Efraïm en Manasse, gegeven aan hun tegenwoordige nakomelingen: het Angel-Saksisch-Keltische volk van Groot-Brittannië en de Verenigde Staten. De Angelsaksen en de Keltische nakomelingen zijn de belangrijkste grondleggers van de Britse en Amerikaanse cultuur.

God heeft hen tevens grote mogelijkheden ter beschikking gesteld om als een geestelijk baken te schijnen in een verwarde en verduisterde wereld. Helaas heeft slechts een klein aantal onder hen, evenals dat bij de oude Israëlieten het geval was, zich bereid getoond hun verantwoordelijkheid en Gods roeping te aanvaarden.

God kende Jozefs nakomelingen een rol toe

Gods grote doel – in het verleden, het heden en in de toekomst – voor de afstammelingen van Abraham is nooit veranderd. Hij koos hen uit om een zegen te zijn voor “alle geslachten der aarde” (Genesis 12:3). Om dit mogelijk te maken beloofde Hij hun ieder materieel voordeel dat zij maar nodig zouden hebben. God gaf hun echter geen nationale vooraan-

staandheid en welvaart ten koste van andere volken en naties.

Gods verreikende doel is juist altijd alle mensen naar een duurzame relatie met Hem te leiden (Handelingen 17:30; 1 Timotheüs 2:4; 2 Petrus 3:9). Alleen dan kunnen zij de macht ontvangen om hun menselijke aard te veranderen en de uiteindelijke zegen van eeuwig leven te ontvangen (Handelingen 4:12).

God heeft de nazaten van Abraham bestemd – door een belofte van lang voordat zij als volk bestonden – zijn instrument te zijn om belangrijke aspecten van zijn doel te bereiken. Hij heeft hen gebruikt op manieren die zij zelf niet hebben opgemerkt.

De kern van Gods relatie met de oude Israëlieten was zijn verbond met hen en hun nakomelingen. Die overeenkomst bepaalde de regels en verantwoordelijkheden tussen God en de Israëlieten. Het brengt de verplichtingen naar voren die God op Zich heeft genomen en zijn verwachtingen van de natie die Hij had gevormd om zijn heilige volk en een modelnatie voor de wereld te zijn (Leviticus 20:26; Deuteronomium 4:5-8; 7:6).

God gaf de beloofde zegeningen van het eerstgeboorterecht aan Jozefs hedendaagse nakomelingen in Groot-Brittannië en Amerika. Tegelijkertijd heeft Hij Israëls nakomelingen – en eigenlijk de hele wereld – de kennis van wat Hij geestelijk van hen verwacht ter beschikking gesteld. Hij heeft deze kennis nauwkeurig bewaard in de Bijbel, en tegenwoordig is deze kennis beschikbaar voor iedereen die bereid is het te lezen – etnische Israëlieten danwel niet-Israëlieten.

God maakt zijn Woord beschikbaar

Het Britse en het Amerikaanse volk zijn instrument geweest bij het verspreiden van Gods Woord in het grootste deel van de wereld. Hoewel we de Bijbel vaak als iets vanzelfsprekends zien en er in veel Amerikaanse en Britse huizen meer dan een exemplaar is, was dat niet altijd het geval.

Eeuwenlang waren nagenoeg de enige beschikbare exemplaren in het Latijn, afgezien van die in de oorspronkelijke talen en de Rooms-Katholieke Kerk controleerde nauwgezet wie van het gewone volk toegang tot de Bijbel had. “Maar het was in Engeland, dat zo lang was beroofd van het levende Woord, waar de strijd voor het recht van de gewone man om zijn eigen Bijbel in zijn eigen taal te hebben,

werd gestreden en gewonnen” (Neil Lightfoot, *How We Got the Bible*, 1986, pag. 76).

Na verscheidene pogingen in de 16e eeuw om Engelstalige edities te maken, keurde de koning van Engeland in 1611 officieel de publicatie goed van wat is bekend geworden als de King James Version of the Bible. Deze editie op last van koning Jakobus (King James) maakten de vertalers vanuit de oorspronkelijke talen met een groot team van Hebraeuwse en Griekse geleerden. De uitgave verwierf al spoedig de reputatie de meest nauwkeurige vertaling van de Bijbel te zijn die tot die tijd was ondernomen.

Bijna 400 jaar is het de bekendste bijbelvertaling van de engelstalige wereld geweest. Ze stond model voor bijbelvertalers in praktisch alle andere talen. Geen enkel boek heeft de geschiedenis van het Engelstalige volk zo sterk beïnvloed als de King James Bible.

Sindsdien is de Bijbel vertaald in nagenoeg elke belangrijke taal, waarbij de mensen van Britse afkomst miljoenen exemplaren hebben laten drukken en in de hele wereld hebben laten verspreiden.

Het beleid en de hulpbronnen van Amerika en Groot-Brittannië hebben de prediking van het ware evangelie van het Koninkrijk van God aangemoedigd en mogelijk gemaakt. Ze hebben het klimaat van godsdienstvrijheid verschaft alsmede de meeste mensen die nodig waren om de bijbelse kennis aan alle volken te verspreiden.

Rol van de Bijbel

Bijbelse principes werden ook de grondslag van een groot deel van de Engelse wetgeving. Deze heeft op haar beurt een diepe invloed uitgeoefend op de Amerikaanse wetgeving. Hierdoor heeft de Bijbel in de afgelopen eeuwen een grotere invloed gehad op de Verenigde Staten en de landen van het Britse Gemenebest dan op enig ander land. De Bijbel vormde het fundament van de officieel beleden ethische waarden en moraal in deze landen.

Wetten die zij op bijbelse principes instelden werden de basis van een zeer groot deel van hun jurisprudentie. De Verenigde Staten in het bijzonder werden het meest bijbels georiënteerde land ter wereld (mogelijk met uitzondering van de hedendaagse staat Israël, die in 1948 werd gesticht).

Door de ruime beschikbaarheid van de Bijbel gaf God de engelstalige mensen be-

langrijke kennis die zij nodig hadden om te weten wat God van hen verwachtte. Daarbij komt dat velen bekend werden met hun ware identiteit als afstammelingen van Jozef door zijn zonen Efraïm en Manasse (zie “Pleitbezorgers van het Brits-Israëlisme”, pag. 40).

God heeft de Britse en Amerikaanse volken echter nooit gedwongen hun bijbels geordineerde rol te aanvaarden. Evenals aan het oude Israël heeft Hij hun een keuze gegeven (Deuteronomium 30:15, 19). Slechts een klein deel van hen heeft daarop oprecht gereageerd. Waarom gebeurde dit allemaal? Wat is het plan dat God voor de laatste dagen verwezenlijkt? Hoe heeft Hij de essentiële elementen van zijn plan bereikt?

Laten we nog eens kijken naar de belangrijke internationale bijdragen die de Britten en Amerikanen aan de moderne wereld hebben geleverd. Laten we die dan vergelijken met de beloften die God deed aan de afstammelingen van Jozef.

Als we ontdekken dat het Britse en het Amerikaanse volk de door de Bijbel voor- spelde voordelen en zegeningen hebben

Honolulu, Verenigde Staten

ontvangen, hebben we verder bewijs om te tonen dat zij inderdaad de hedendaagse afstammelingen van Jozef zijn.

Zien Britten en Amerikanen Gods hand?

De uitdrukking “God is een Engelsman” gaf de kijk weer van veel mensen binnen en buiten de Britse Eilanden tij-

Kaapstad, Zuid-Afrika

dens de 19e eeuw. Vanwaar deze zienswijze? De Britse status in de wereld is slechts een schaduw van wat die een eeuw geleden was.

U zou wel eens moeite gehad kunnen hebben veel mensen die in de 19e en de 20e eeuw leefden ervan te overtuigen dat God niet op een of andere wonderbaarlijke manier de politici, staatslieden, diplomaten, onderzoekers, generaals, admiraals, soldaten, architecten, ingenieurs, uitvinders, wetenschapsmensen, winkeliers, bankiers, zakenlieden, en ondernemers van de Britse Eilanden geen voorspoed gaf.

Voor veel waarnemers van zowel binnen als buiten Groot-Brittannië leek het

New York, Verenigde Staten

alsof succes het Britse volk ten deel viel, of zij het nu wel of niet nastreefden, of zij nu wijze beslissingen namen of dwaze. Het was alsof bepaalde zegeningen hen overrompelden.

Het was deze opvallende onvermijdelijkheid van succes die John Robert Seeley (1834-1895), hoogleraar moderne geschiedenis te Cambridge en auteur van *The Expansion of England* (1884), inspi-

Victoria, Canada

reerde tot de beroemde geestigheid dat Engeland zijn wereldomspannende imperium verwierf “in een vlaag van verstrooidheid.”

De 19e eeuw was beslist de Britse eeuw. Tot hun eigen verbazing zagen de mensen van de betrekkelijk kleine Britse Eilanden zich op eens over een machtig imperium regeren. Toen de 19e ten einde liep was het Britse Rijk “het grootste im-

perium in de wereldgeschiedenis; het omvatte bijna een kwart van de landmassa op aarde en een kwart van de wereldbevolking” (James Morris, *Pax Britannica: The Climax of an Empire*, 1968, pag. 21).

Sydney, Australië

Toch zou het imperium nog verder uitbreiden. “Het bleef groeien tot 1933, toen zijn gebied 35 miljoen vierkante kilometers besloeg en zijn bevolking 493 miljoen was ... Het Romeinse Rijk op zijn hoogtepunt omvatte misschien 120 miljoen mensen op een gebied van 6½ miljoen vierkante kilometers ...” (ibid. pag. 27, 42).

Het Britse Rijk omspande toen 5½ maal het territorium van het Romeinse

Londen, Engeland

Rijk, met meer dan viermaal zoveel onderdanen. De Britse macht strekte zich niet uit over zomaar wat gebieden, maar over enkele van de vruchtbaarste streken op aarde. Het verbaast nauwelijks dat ontwikkelde mensen van die tijd de hand van God in het proces zagen. Voor hen was het te duidelijk om te negeren.

Lord Rosebery bijvoorbeeld, een Britse minister van Buitenlandse Zaken

Hong Kong, China

(1886, 1892-1894) en premier (1894-1895), sprak in november 1900 tot studenten van de universiteit van Glasgow over het Britse Rijk: "Hoe wonderbaarlijk is het allemaal! Gebouwd, niet door engelen en heiligen, maar door het werk van mensenhanden ... en toch niet helemaal menselijk, want de meest onachtzame en de meest cynische moet de vinger van het Goddelijke zien.

Groeiend zoals bomen, terwijl anderen slapen; gevoed door zowel de gebreken van anderen als door het karakter van onze vaders; met de deining van een rusteloos getij reikend over landstroken en eilanden en continenten, totdat ons kleine Britannië ontwaakte in de positie van een pleegmoeder van naties en de bron van verenigde rijken. Erkennen wij niet minder de energie en het geluk van een ras hierin dan de hoogste leiding van de Almachtige?"

In die bijbels meer geletterde tijden merkten mensen als Lord Rosebery de merkwaardige omstandigheden van het Britse volk op. God leek hen te zegenen zoals Hij aan het oude volk Israël had beloofd. Daarom leek het voor hen nauwelijks buitensporig het Britse volk als door God uitverkoren te zien. Was hun zienswijze niet meer dan een uitdrukking van menselijke ijdelheid? Of zagen zij werkelijk de hand van God die zijn volk en natie zegende?

De bouwers van het Britse Rijk streefden er naar een vreedzaam, productief gebied te verenigen en hebben geregeerd over een kwart van de wereldbevolking. Een grote prestatie van de Britse machthebbers was de vestiging en de verbreiding van rust en orde in de Britse koloniale en imperiale gebieden over de aarde. Dit alleen al bracht onmetelijke zegeningen aan de daar wonende mensen.

Deze Pax Britannica zorgde voor vreedige omstandigheden in veel gebieden die voorheen door oorlog en langdurige etnische vijandelijkheden waren geteisterd. De Britse aanwezigheid stimuleerde ook de economische vooruitgang en voerde in veel gebieden de westerse technische ontwikkelingen in. Britse missionarissen brachten als dragers van bijbelse literatuur en kennis de Bijbelkennis aan mensen van het ene eind van de wereld tot het andere. Zowel stoffelijke als geestelijke zegeningen werden rond de hele aarde vrij verspreid.

De Britse eeuw

Groot-Britannië was niet altijd groot

geweest. De opkomst van zowel Groot-Britannië als de Verenigde Staten kwam in feite pas na 1800. Slechts een paar eeuwen voordat Engeland 's werelds belangrijkste mogendheid werd, was zijn status gelijk aan die van alle andere landen van Europa.

De Habsburgse Heilige Roomse keizer, Karel V, kenschetste de relatieve plaats van Engeland onder de Europese naties aan het begin van de 16e eeuw toen hij zei: "Ik spreek Latijn tot God, Italiaans tot musici, Spaans tot de dames, Frans aan het hof, Duits tot het dienstpersoneel en Engels tot mijn paarden." Hoe heeft een dergelijke omkering van het lot en het prestige van het typisch Engelse in de daaropvolgende 200 jaar plaatsgevonden?

Het begin van de industriële en economische groei van de Angelsaksische wereld kan worden geplaatst ergens tussen het midden en het einde van de 18e eeuw. Economische historici zijn het oneens over het punt waarop het industrialisatieproces de kritische massa bereikte. Maar algemeen gesproken worden als vroegste data de jaren 1750 genoemd en als laatste de jaren rond 1800.

In ongeveer diezelfde periode kende Groot-Britannië tevens een bevolkingsexplosie. De historicus Colin Cross merkt op dat "een van de onverklaarde mysteries van de sociale geschiedenis is de explosie in de omvang van de bevolking van Groot-Britannië tussen 1750 en 1850.

Generaties lang was de Britse bevolking statisch geweest of misschien slechts heel licht gestegen. Vervolgens verdriedvoudigde ze bijna, binnen een eeuw, van 7,7 miljoen in 1750 tot 20,7 miljoen in 1850 ... Groot-Britannië was een dynamisch land en een der kenmerken van zijn dynamiek was de bevolkingsexplosie" (*Fall of the British Empire*, 1969, p. 155).

Deze periode lijkt rechtstreeks in verband te staan met het ontvangen door Jozefs verbannen afstammelingen van de beloofde zegeningen van het eerstgeboorterecht. Hoewel historici zich afvragen waarom de industriële revolutie niet op een eerder tijdstip in de geschiedenis is begonnen, kan deze goddelijke zegen wellicht helpen te verklaren waarom de reusachtige toename in industriële capaciteit zo dramatisch groeide zoals ze deed.

De Bijbel openbaart dat God de macht heeft over gebeurtenissen en die laat plaatsvinden overeenkomstig zijn plan en tijdschema (Jesaja 46:9-10). Lang geleden maakte Hij bekend dat door de aarts-

vader Jakob Jozefs nakomelingen de eerstgeboorterechtigden zouden ontvangen "in de laatste dagen" (Genesis 49:1, 22-26).

Andere bijbelse profetieën over problemen onderscheiden onze tijd als de laatste dagen die leiden tot de gebeurtenissen die in Mattheüs 24 en het boek Openbaring zijn geprofeteerd. Ze bevestigen dat de vervulling van Gods beloften aan Abraham aangaande de laatste dagen nu plaatsvinden.

(Voor meer inzicht in de profetieën over de eindtijd kunt u ons vragen om een gratis exemplaar van het boekje *Are We Living in the Time of the End?*).

Het jaar 1776 was een mijlpaal. In dat jaar was de stoommachine operationeel geworden en binnen tien jaar – slechts enkele jaren voordat de Franse Revolutie van 1789 de industriële ontwikkeling van Frankrijk aanzienlijk vertraagde – werd de stoommachine een commercieel succes. Datzelfde jaar verklaarden Amerikaanse kolonisten zich onafhankelijk.

Deze afscheiding door de Verenigde Staten van Groot-Britannië vervulde de profetie dat Manasse en Efraïm afzonderlijke volken zouden zijn – één groot volk en de ander "een volheid van volken" (Genesis 48:16, 19).

Omstreeks dezelfde tijd vond er nog een belangrijke gebeurtenis plaats. Adam Smith, hoogleraar morele filosofie aan de Schotse universiteit van Glasgow, publiceerde *The Wealth of Nations*, dat de intellectuele en filosofische ondersteuning werd van Englands ontwikkeling van wat is bekend geworden als de kapitalistische economie.

Het kapitalistische systeem begon al spoedig de Westerse wereld in het algemeen, en de Britse economie in het bijzonder, aan te drijven tot ongekende hoogte.

Al mogen Britse diplomaten en staatslieden geen groot plan hebben gehad voor de opbouw van hun imperium, toch werd Groot-Britannië het grootste en meest zegenrijke imperium in de geschiedenis van de mensheid. Geen wonder dat historici de 19e eeuw beschrijven als de Britse eeuw.

Amerika's bloei

De oorlogen tussen Frankrijk en Engeland die in 1815 uitmondten in de Britse overwinning op Napoleon bij Waterloo, hadden een indirecte invloed op Amerika's opkomst als grote mogendheid. Napo-

De Verenigde Staten verdubbelden hun oppervlak met de "Louisiana Purchase" in 1803 en binnen enkele decennia was de uitbreiding over het hele continent een feit. In minder dan een eeuw had de jonge natie enkele van 's werelds rijkste gronden en hulpbronnen verworven. De omvang verdubbelde en het land kreeg de status van een wereldmacht.

leons behoefte aan geld om de kosten van de oorlog met Engeland te betalen bracht hem ertoe de grote Franse gebieden in Amerika aan de Verenigde Staten te verkopen, sindsdien bekend als de "Louisiana Purchase".

De verwerving van het Louisiana-gebied in 1803 gaf de Amerikaanse republiek onmiddellijk de status van wereldmacht. Het jonge land kocht de 2 miljoen vierkante kilometers van het vruchtbaarste land in de wereld – de Amerikaanse Mid-west – voor minder dan 3 cent per acre! Van de ene op de andere dag verdubbelde de omvang van de Verenigde Staten, waarmee het land materieel en strategisch enorm werd versterkt.

Na die transactie van 1803 breidde het land zich binnen een generatie uit over het continent, waarmee uitgestrekte gebieden met grote natuurlijke hulpbronnen werden toegevoegd. In 1867 voegden de Verenigde Staten nog eens bijna 1,5 vierkante kilometers toe toen het voor 7,2 miljoen dollar – ongeveer 2 cent per acre – Alaska kocht van Rusland.

Hoewel niemand het in die tijd beseftte zouden deze grote zegeningen de Amerikaanse burgers in de daaropvolgende

eeuw naar de top van de wereld leiden wat betreft inkomen per hoofd van de bevolking. Sommigen maakten de aankoop van Alaska openlijk belachelijk, maar tegenwoordig belooft het inkomen uit hulpbronnen in Alaska – houtproducten, mineralen, olie en dergelijke – elk jaar in de tientallen miljarden dollars.

Gemenebest van naties

De andere vervulling van Jakobs voorspelling – dat Efraïm een "menigte van volken" zou worden (Genesis 48:19) – werd eveneens langzaam maar zeker vervuld. Het begon als gevolg van Englands overwinning op Frankrijk in 1815. Aan het einde van de Napoleontische oorlogen heerste de Royal Navy over de oceanen.

De Britse economie, die door dit conflict werd gestimuleerd, kwam hieruit naar voren met ongeëvenaarde economische suprematie. Het Franse streven naar wereldhegemonie – min of meer onafgebroken sinds de tijd van Lodewijk XIV (1643-1715) en de openingsronden van de Tweede Honderdjarige Oorlog – had definitief gefaald.

Groot-Brittannië was vrij en in het bezit van de nodige politieke, economische en

militaire macht om een imperium op te bouwen dat al spoedig de hele wereld omvatte. Terwijl het moderne Manasse (de Verenigde Staten) begon te bouwen aan een land dat zich spoedig van zee tot zee uitstreckte, beërfde Efraïm (Groot-Brittannië) landen overal in de wereld. De Britten bouwden een imperium waarover de zon nooit onderging.

De imperiale structuur ervan was bijna oneindig in zijn diversiteit en omvatte mensen van nagenoeg elke etnische afkomst, bestuurd door middel van zowel een centraal gezag als een radja in India of de Britse "agent-general's office" in Egypte of als onafhankelijke dominions, zoals Canada, Australië, Nieuw-Zeeland en Zuid-Afrika.

Vanuit fysiek standpunt bekeken kwam de Anglo-Amerikaanse overheersing van de afgelopen twee eeuwen voort uit de zegen van een gunstige geografische ligging en klimaat en de schijnbaar eindeloze voorraad natuurlijke hulpmiddelen die zich in die tijd opstapelden.

De Britse gebieden waren geconcentreerd in de meest productieve streken van de gematigde zone. Een overvloedige en betrouwbare voedselvoorraad stelde de

Britten in staat hun vanaf de 18e tot een groot deel van de 20e eeuw gestaag toenemende bevolking te voeden. De hedendaagse afstammelingen van Jozef zijn bevestigd een “vruchtboom,” (Genesis 49:22-25; zie ook Leviticus 26:9; Deuteronomium 6:3; 7:13-14; 28:4-5). Het Britse volk en het Amerikaanse volk beërfded een schat aan natuurlijke hulpbronnen. Wat de Britten niet op hun eigen eilanden hadden, haalden zij uit een imperium dat de hele planeet omspande. De Amerikanen hadden alles wat nodig was voor een economische grootmacht – uitgestrekte gebieden met vruchtbare grond; schijnbaar eindeloze bossen; goud, zilver en andere edelmetalen klaar om gedolven te worden; grote hoeveelheden ijzererts, kool, olie en andere minerale afzettingen – binnen het gebied van de continentale Verenigde Staten en zelfs nog meer in Alaska. Beide volken bezaten “het uitnemendste der aloude bergen” – “de kostelijkste gave der eeuwige heuvelen” en de “kostelijkste gave van de aarde en haar volheid” binnen het gebied dat onder hun exclusieve macht viel (Deuteronomium 8:9; 28:1, 6, 8, 13; 33:13-17).

Strategische punten

Gods belofte aan Abraham omvatte nog een belangrijk punt: “... uw nageslacht zal de poort zijner haters bezitten” (Genesis 22:17). In dit verband betekent “poort” een strategische doorgang die commercieel en militair toegang tot een gebied verschaft. Voorbeelden van strategische “poorten” zijn de Straat van Gibraltar, het Suezkanaal en het Panamakanaal.

Het is een historisch feit dat Groot-Brittannië en de Verenigde Staten de macht verwierven over de meerderheid van ‘s werelds belangrijkste land- en zeepoorten (zie de kaart op bladzijde 41). Deze zijn van doorslaggevend belang geweest voor hun economische en militaire overheersing in de 19e en 20e eeuw.

Laten we eens zien op welke wijze Jozefs nakomelingen de drie hierboven genoemde belangrijke zeepoorten verwierven.

Het eerste voorbeeld was als een gevolg van de Spaanse Successieoorlog (1701-1714). De Spaanse koning Karel II (1661-1700) had geen kinderen en dus geen erfgenaam. Dit leidde tot een strijd om de Spaanse troon. Enige tijd leek het erop dat de zaak vreedzaam kon worden opgelost. Toen Karel echter Filips van Anjou, de

kleinzoon van de Franse koning Lodewijk XIV, als zijn opvolger aanwees, ontworpen hij het Europese machtsevenwicht. Karels besluit bevestigde de ergste vrees van andere Europese staatslieden be-

“Wij zijn te trots geworden om te bidden tot de God die ons heeft gemaakt.”

“Wij zijn de ontvangers van de meest uitgelezen giften van de hemel. Wij zijn deze vele jaren lang beschermd in vrede en welvaart. Wij zijn gegroeid in aantal, rijkdom en macht als geen andere natie ooit is gegroeid.

Maar wij zijn God vergeten. Wij zijn de genadige Hand vergeten die ons in vrede heeft bewaard en vernieuwvuldigd en rijker gemaakt en versterkt; en wij hebben ons verwaand ingebeeld, in de bedrieglijkheid van ons hart, dat al deze zegeningen het resultaat zijn van een of andere superieure wijsheid en deugdzaamheid van onszelf.

Beneveld door onafgebroken succes zijn wij te arrogant geworden om de noodzaak van de verlossende en reddende genade te voelen, te trots om te bidden tot de God die ons heeft gemaakt.”

– Abraham Lincoln,
president van VS 1861-1865.

treffende de Franse bedoelingen. In Versailles hoorde men de Spaanse ambassadeur, geknielend voor de nieuwe koning – nu Filips V van Spanje – mompelen: “Il n’y a plus de Pyrénées” (Er zijn geen Pyreneeën meer). Hiermee bedoelde hij dat de troonsbestijging van de koning neerkwam op een eenheid van Frankrijk en Spanje.

Maar Englands toenemende overheersing voorkwam dat dit gebeurde.

In 1701 was Engeland, dat met Frankrijk in oorlog was, vastbesloten een gunstig machtsevenwicht in Europa te herstellen. Engeland slaagde daarin en de Franse ambitie het continent te overheersen faalde. Engeland kwam zelfs uit het conflict tevoorschijn met de grootste Europese vloot en zijn status als grootmacht werd bekrachtigd. Als gevolg van de oorlog verloor Engeland Newfoundland, Nova Scotia, de eilanden in de Hudsonbaai, Menorca en het belangrijkste, Gibraltar, een onmisbare internationale zeestraat.

Het bezit van Gibraltar betekende dat Engeland nu de controle had over de ingang van de Middellandse Zee. Deze verworvenheden maakten deel uit van de voorwaarden van de Vrede van Utrecht, gesloten op 11 april 1713. Ruim anderhalve eeuw later verwierven de Britten de directe controle over een andere belangrijke zeepoort aan het andere einde van de Middellandse Zee: het Suezkanaal.

De Britten bleven bijna driekwart eeuw in Suez. Deze 163 kilometer lange, door de mens aangelegde passage tussen de Middellandse en de Rode Zee was lange tijd een van de drukste scheepvaartwegen ter wereld. De lange en moeilijke reis rond de zuidelijke punt van Afrika werd erdoor opgeheven. In overeenstemming met de bijbelse profetieën gaf God deze zeepoort aan het Britse volk – de hedendaagse afstammelingen van Efraïm, de zoon van Jozef. Een belangrijke derde zeepoort die door de nakomelingen van Jozef werd verworven was het Panamakanaal.

Evenals Thomas Jefferson’s aankoop van het Louisiana-gebied of Benjamin Disraeli’s verwerving van het Suezkanaal, ondernam de Amerikaanse president Theodore Roosevelt vastberaden stappen om Amerika te verzekeren van het Panamakanaalgebied. Deze daad was enigszins van dubieuze rechtsgeldigheid.

Over deze aanmatiging merkte Roosevelt op: “Ik nam de landstong, begon het Kanaal en liet toen het Congres debatteren, niet over het Kanaal, maar over mij” (Roger Butterfield, *The American Past*, 1966, pag. 323).

Zegen voor andere landen

De opkomst van grootmachten als Groot-Brittannië en de Verenigde Staten was niets minder dan verbazingwekkend.

Een groot volk en een menigte volken: deze oude profetie is op de Verenigde Staten en het Britse Gemenebest volmaakt van toepassing. Op het hoogtepunt van hun bezittingen beheersten het Britse volk en het Amerikaanse volk grote gebieden van 's werelds meest vruchtbare land en grond met mineralen evenals strategische posities die militair en commercieel van groot belang zijn. Nooit eerder in de geschiedenis waren er zulke zegeningen als die aan de zonen van Jozef.

De historicus James Morris schrijft: "Tijdens de ... jaren van koningin Victoria's regering (1837-1901) werd het Imperium ruim tien keer zo groot, van hier of daar een veronachtzaamde bezitting tot een kwart van de landmassa van de aarde ... Het had het aanzicht van de continenten veran-

derd met zijn steden, zijn spoorwegen, zijn kerken, ... en *het had de levenswijze van hele bevolkingen veranderd, en drukte het stempel van zijn eigen waarden op beschavingen* van het Creemeer [in Canada] tot aan Birma, en schiep bovendien verscheidene geheel ontwikkelde nieuwe naties. Een dergelijk wereldrijk was er sinds het begin van de geschiedenis nooit geweest..." (*Heaven's Command: An Imperial Progress*, 1973, pag. 539; nadruk van ons).

Morris vervolgt: "Het was niet slechts het recht van de Britten een kwart van de wereld te regeren, dachten de imperialisten, het was in feite hun plicht ... Zij zouden zo hun eigen methoden, principes en liberale tradities over de aarde verspreiden en *daarmee de toekomst van de mensheid een nieuwe vorm geven*. Er zou gerechtigheid worden gevestigd, ellende opgeheven, onwetende wilden zouden worden onderwezen, alles door middel van de Britse macht en het Britse geld" (*Pax Britannica*, pag. 26; nadruk toegevoegd).

God gebruikte de Engelstalige volken om de rest van de mensheid bekend te maken met een nieuw stelsel van normen en individuele vrijheden.

De Britten bewezen kundige bestuurders te zijn, die de infrastructuur en levensstan-

daard in de gebieden waarover zij regeerden aanzienlijk hebben verbeterd.

Hoewel niet alle aspecten van hun bestuur steeds even rechtvaardig en billijk waren als had moeten worden uitgevoerd, was Gods geprofeteerde bedoeling bereikt.

De zonen van Jozef leidden de wereld in een tijdperk van ongeëvenaarde kennis, welvaart en technische vooruitgang. Voor het eerst werden de Bijbel en bijbels georiënteerde standaardwerken wereldwijd verspreid. Nadat de Verenigde Staten vele jaren lang een isolationistische politiek hadden nagestreefd, werden zij uiteindelijk door gebeurtenissen die buiten hun macht lagen gedwongen een grotere rol in het wereldgebeuren te spelen – waarmee zij het internationale model voor vrijheid en individuele rechten werden. Toen de onvoorbereide Verenigde Staten in 1941 door Japan werden aangevallen, zagen zij zich plotseling in oorlog met de As-mogendheden. De industriële macht werd snel in een hogere versnelling gebracht, hoewel die reeds in de eerdere jaren van de oorlog was versterkt teneinde Groot-Brittannië te steunen.

De Verenigde Staten kwamen uit de Tweede Wereldoorlog tevoorschijn als de machtigste natie ter wereld. Maar in plaats van hun macht te gebruiken om te over-

Het Panamakanaal, een snelle doorgang tussen de Atlantische en de Grote Oceaan, was lange tijd een van Amerika's meest vitale strategische zeepoorten.

De Bijbel in de Britse en de Amerikaanse geschiedenis

Toen Jakobus I (James) van Engeland opdracht gaf om de Bijbel uit haar oorspronkelijke talen in het Engels te vertalen, werd deze grote onderneming verricht door een uitgebreid comité van geleerden die de beste interpreters van die tijd vertegenwoordigden. Al bijna 400 jaar is dit monumentale werk, dat in 1611 werd voltooid, erkend als een van de beste vertalingen ooit. Hoewel de Bijbel in bijna elke taal is vertaald, is de Engelse versie nog steeds de meest invloedrijke.

Waarom is de Bijbel in Groot-Brittannië en de Verenigde Staten zo belangrijk? *The Dictionary of Cultural Literacy* merkt op dat de Bijbel "het meest bekende boek in de engelstalige wereld [is] ... Niemand in de engelstalige wereld kan zonder een fundamentele kennis van de Bijbel als geleerd worden beschouwd" (Hirsch, Kett and Trefil, pag. 1). In Groot-Brittannië werd de Bijbel beschouwd als een van de 50 meest interessante boeken. In de Verenigde Staten is het een voortdurende bestseller en het enige boek waarvan Amerikanen zeggen dat het hun leven diepgaand heeft beïnvloed. De Bijbel wordt geciteerd door mensen met allerlei achtergrond, onder wie staatslieden, politici, filosofen, dichters en astronauten. Hier is een aantal commentaren van enkele gerespecteerde leiders:

- "Het is al vele jaren mijn gewoonte eens per jaar de Bijbel in zijn geheel te lezen" (John Quincy Adams).
- "Een grondige kennis van de Bijbel is meer waard dan een academische opleiding" (Theodore Roosevelt).
- "Ik geloof dat de Bijbel het beste is dat God ooit aan de mens heeft gegeven. Al het goede van de Verlosser van de wereld wordt ons door dit Boek bekendgemaakt. Ik ben al vele malen op mijn knieën gedwongen door de overweldigende overtuiging dat ik nergens anders heen kon" (Abraham Lincoln).
- "Het is onmogelijk de wereld op de juiste wijze te besturen zonder God en de Bijbel" (George Washington).
- "Wij verwerpen met minachting al deze geleerde en doorwrochte mythen dat Mozes slechts een legendarische figuur zou zijn. Wij geloven dat de meest wetenschappelijke zienswijze, de meest actuele en rationele opvatting volledig tot hun recht komen door het bijbelverhaal letterlijk te nemen" (Winston Churchill).

Is het mogelijk dat de Bijbel het volk van Groot-Brittannië en de Verenigde Staten zo heeft beïnvloed, omdat dit boek hun geschiedenis bevat?

Sterker nog: het is niet alleen het verhaal van hun verre voorouders, maar ook van hun toekomst.

heersen en de zwakkere naties in een verslagen wereld te verdrukken, zetten de Amerikanen zich in hun verslagen vijanden weer op te bouwen – waarmee een compassie werd getoond die zeldzaam is in de annalen van de internationale betrekkingen. Vanaf 1945 tot 1952 sluisden de Verenigde Staten \$24 miljard (\$150 miljard in hedendaagse dollars) naar Europa om het, inclusief Duitsland, te redden en op te bouwen.

Japan werd verscheidene jaren lang door de Verenigde Staten geregeerd, terwijl ze het herbouwden. In meer recente jaren hebben deze voormalige vijandige landen zich als economische wereldmachten ontpopt. Sinds die tijd hebben zowel de Verenigde Staten als Groot-Brittannië nog veel meer miljarden voor buitenlandse hulp aan andere landen gegeven.

Dit zijn enkele manieren waarop Groot-Brittannië en de Verenigde Staten een zegen voor de naties van de wereld zijn geweest. Deze zegeningen gingen echter gepaard met misleide inspanningen en onrechtvaardigheden. Dat is de nalatenschap van de zeer gezegende naties die de God die hen zegende hebben veronachtzaamd en genegeerd.

Anglo-Amerikaanse macht permanent?

In de 19e en 20e eeuw waren de Anglo-

Amerikaanse volken de heersende macht in de wereldzaken. Zal dit patroon in de 21e eeuw voortduren? De Britse wereldheerschappij is allang voorbij. De twee grote oorlogen van de 20e eeuw hebben van Groot-Brittannië en haar volk een verschrikkelijke tol geëist. De conflicten beroofden het van twee generaties jonge mannen en ondermijnden de economie. Aan het eind van de Tweede Wereldoorlog hadden de Britten geen hulpmiddelen meer en evenmin de wil hun imperium in stand te houden. Nadat Groot-Brittannië in 1947 India onafhankelijkheid had verleend, begon het Britse Rijk met duizelingwekkende vaart uiteen te vallen.

De Britse suprematie maakte in de tweede helft van de 20e eeuw snel plaats voor de Amerikaanse overheersing. Hoewel de Amerikaanse militaire, economische, industriële en technische macht nog altijd het machtigst zijn, voorspelt het dalende morele verval van de Verenigde Staten niet veel goeds.

De op de Bijbel gebaseerde waarden waarop de "Founding Fathers" en het Amerikaanse volk de Verenigde Staten van Amerika hadden opgebouwd hebben plaatsgemaakt voor ontkenning van God en dezelfde soort zelfzuchtige en materialistische oriëntatie die leidden tot de val van de oude koninkrijken Israël en Juda.

Zal zonder een verandering van richting en accent het resultaat voor Amerika

anders zijn? Veel te veel Amerikanen en Britten weigeren God en zijn zegeningen te erkennen. In hun intellectuele en geestelijke arrogantie hebben velen besloten het bestaan van de Schepper te ontkennen en de valse religie van evolutie en haar seculier-humanistische theologie te aanvaarden. Zij geven er de voorkeur aan te geloven dat de ontzagwekkende zegeningen van nationale welvaart en macht toeval zijn dan wel het resultaat van hun eigen inspanningen. Evenals het oude Israël zijn zij in een val van hun eigen makelij getrapt en negeren zij de waarschuwendende woorden van God:

"Gij zult eten en verzadigd worden en de Here, uw God, prijzen om het goede land dat Hij u gaf. Neem u ervoor in acht, dat gij de Here, uw God, niet vergeet door zijn geboden, zijn verordeningen en zijn inzettingen, die ik u heden opleg, te verwaarlozen, opdat, wanneer gij eet en verzadigd wordt, goede huizen bouwt en die bewoont, uw runderen en kleinvee zich vermenigvuldigen en uw zilver en goud zich vermeederen, ja, al wat gij hebt, zich vermeedert, uw hart zich niet verheffe, en gij de Here, uw God, vergeet, die u uit het land Egypte, uit het diensthuis, geleid heeft" (Deuteronomium 8:10-14).

In het volgende hoofdstuk zullen we zien wat de Verenigde Staten en Groot-Brittannië te wachten staat. En wat hun overkomt raakt de hele mensheid.

Hoofdstuk 6:

Van straf tot bestemming

“Wee, want groot is die dag, zonder weerga; een tijd van benauwdheid voor Jakob; maar daar-uit zal hij gered worden” (Jeremia 30:7)

Hoewel de Verenigde Staten en Groot-Brittannië in de bijbelse profetieën niet verschijnen onder hun eigen naam, heeft God deze landen niet genegeerd.

Hij identificeert hen in de profetieën aan de hand van hun afkomst. De meeste mensen hebben er eenvoudig geen idee van waar ze hen moeten zoeken. In de hele geschiedenis van de 10 verloren stammen van Israël heeft God altijd geweten wie en waar zij waren.

Precies zoals Hij heeft beloofd aan hun voorvaders in de oudheid, heeft hij de tegenwoordige afstammelingen van Jozef – hoofdzakelijk Groot-Brittannië en de Verenigde Staten – de zegeningen van het eerstgeboorterecht gegeven en veel van de beste zegeningen van de aarde. Deze naties hebben een unieke gelegenheid gekregen de wereld in haar geheel leiding te geven.

Maar wat zegt de Bijbel over hun toekomst? Het antwoord is ontvankelijk. Veel bijbelse profetieën geven een beeld van een berouwvol Israël bij de terugkeer van Christus. Israëls afstammelingen zullen zich tot God keren en beginnen zijn wetten te gehoorzamen – maar alleen nadat zij door crises zijn gegaan die in veel opzichten erger zijn dan de catastrofes die de koninkrijken Israël en Juda in de oudheid overkwamen.

De nakomelingen van Israël die zich eindelijk tot God zullen keren – beschreven in de profetieën als slechts een “rest” van hun voormalige bevolking (Jesaja 11:11, 16; Jeremia 23:3; Ezechiël 6:8) – zullen enorm lijden gedurende de in de Bijbel geprofeteerde tijd van de “grote verdrukking” (Mattheüs 24:21). Alleen wanneer zij zijn vernederd tot op het punt dat zij zich zullen bekeren van hun zonden, zullen zij in staat zijn hun door God ingestelde bestemming van het dienen als een zegen voor de naties te vervullen.

Deze wonderbaarlijke tijd zal echter worden voorafgegaan door een van de ernstigste beproevingen. Zoals Mozes de oude Israëlieten uit de Egyptische slavernij bevrijdde, zo komt Jezus Christus om

het huidige Groot-Brittannië en Amerika en de andere volken die van Israëlitische afkomst zijn te bevrijden uit de onderwerping aan een godsdienstig en politiek systeem dat “het Grote Babylon” wordt genoemd (Openbaring 17) en in Europa zal zijn gevestigd.

Deze bevrijding in de eindtijd omvat de vervulling van enkele van de meest verbazingwekkende profetieën van de Bijbel: “Daarom zie, de dagen komen, luidt het woord des Heren, dat niet meer zal gezegd worden: Zo waar de Here leeft, die de Israëlieten uit het land Egypte heeft gebracht, maar veeleer: Zo waar de Here leeft, die de Israëlieten heeft doen optrekken uit het Noorderland en uit al de landen waarheen Hij hen verdreven had; ja, Ik zal hen terugbrengen in het land dat Ik aan hun vaders gegeven had” (Jeremia 16:14-15). Maar waarom zullen deze calamiteiten de Verenigde Staten en Groot-Brittannië overkomen?

Wat God verwachtte

Als vervulling van zijn beloften aan Abraham, Isaak en Jakob vestigde God Israël als een natie met als doel zegeningen aan andere naties te brengen (Deuteronomium 9:5; Genesis 12:3). Vanaf hun vroegste dagen verwachtte God van de Israëlieten dat zij voor de andere landen om hen heen een voorbeeld zouden zijn van de goddelijke zegeningen die zouden worden uitgestort op allen die Hem eren en gehoorzamen (Deuteronomium 4:6; 14:2).

Als de Israëlieten hun deel van de verbondsovereenkomst met God zouden vervullen zou Hij hen tot de belangrijkste natie van de wereld maken (Deuteronomium 26:19; 28:1, 12-13). Maar als de Israëlieten niet gehoorzaamden, zouden zij de gevolgen ondervinden (Deuteronomium 28:15-68).

God zei hun dat andere naties hen zouden gevangennemen (vers 25, 32-33, 36). Ook hun bestraffing zou een les voor andere naties zijn: “Gij zult een voorwerp van ontzetting worden, een spreekwoord

en een spotrede onder alle volken, naar wier land de Here u voert” (vers 37).

De Israëlieten moesten voor andere landen een model zijn van de zegeningen voor gehoorzaamheid en de straffen voor ongehoorzaamheid aan Gods richtlijnen. Ongeacht de beslissingen die zij namen, zowel in de oudheid als tegenwoordig, is dit nog altijd de rol die God hun heeft gegeven. En Hij houdt hen verantwoordelijk voor de manier waarop zij die rol vervullen. Bijna 3.500 jaar geleden zei God tot Israël: “Neemt u ervoor in acht, dat gij het verbond van de Here, uw God, dat Hij met u gesloten heeft, niet vergeet en u een beeld maakt in de gedaante van iets, dat de Here, uw God u verboden heeft. Want de Here, uw God, is een verterend vuur, een naijverig God. Wanneer gij kinderen en kindskinderen verwekt hebt en in het land ingeburgerd zijt en gij dan verderfelijkt handelt door een beeld te maken in welke gedaante ook, en doet wat kwaad is in de ogen van de Here, uw God en Hem krenkt – ik neem heden de hemel en de aarde tegen u tot getuigen ... de Here zal u onder de natiën verstrooien en gij zult met een klein getal overblijven onder de volken, bij wie de Here u brengen zal” (Deuteronomium 4:23-27).

Verantwoordelijkheden verzaakt

Met het herstel van Jozefs geboorterecht-beloften aan zijn nakomelingen, Groot-Brittannië en de Verenigde Staten, hebben de mensen van deze naties ongeëvenaarde welvaart genoten. Eens te meer hadden zij, evenals hun voorvaders, de gelegenheid een “heiligt” volk te zijn, een voorbeeld van gerechtigheid voor andere naties. Groot-Brittannië had de gelegenheid een ethische, goddelijke beschaving in een groot deel van de wereld te verspreiden.

Op het hoogtepunt van hun imperium bracht het Britse volk de Bijbel naar de meest afgelegen uithoeken van de aarde. Tegenwoordig echter wordt religie in de nationale nieuws- en amusementsmedia routinematig belachelijk gemaakt en kalft

het christendom steeds meer af. Veel kerkgelouwen zijn gesloten omdat er geen mensen meer komen. Een grote meerderheid van het Britse volk toont weinig of geen belangstelling voor de leer van de Bijbel.

Ook de Verenigde Staten werden grondvest door leiders die voor het grootste deel diep respect voor de Bijbel hadden. Hoewel er officieel geen bepaalde godsdienst werd begunstigd, werd het land spoedig erkend als de leidende christelijke natie in de wereld. Maar in de laatste tijd wordt de leer van de Bijbel door een groot deel van het volk evenzeer genegeerd.

Paradoxaal genoeg zijn de Verenigde Staten zowel een van de welvarendste als een van de meest immorele landen ter wereld. Het heeft een van de hoogste criminaliteitscijfers van alle landen. Evenals in het oude Israël (Jeremia 5:7-9) is de immoraliteit in de Verenigde Staten en de landen die eens het Britse Rijk vormden wijdverspreid.

Het aantal uiteengevallen gezinnen en vaderloze huishoudens stijgt nog steeds evenals de nationale welvaart. Buitenechtelijke kinderen, de abortus van miljoenen onschuldige kinderen en epidemieën van seksueel overdraagbare ziekten zijn de kenmerken van een verlopen voelt-het-goed-doe-het-dan moraal.

Miljoenen zoeken in alcohol en drugs een uitweg. Rauw en gewelddadig amusement overheerst de radio- en tv-uitzendingen. Vuil gaat door voor cultuur. Veel steden zijn beerputten van misdaad, benedegeweld, armoede, analfabetisme en onwettigheid.

Hebzucht en materialisme zijn de nationale godsdienst geworden in landen die er lang prat op gingen "christelijk" te zijn. Tot de ernstigste zonden van het oude huis Israël behoorden afgoderij en sabbatschending, waarmee Israël een regelmatig patroon van het horen en leren van Gods Woord prijs gaf. Let op wat God zei door de profeet Ezechiël nadat Israël in ballingschap was gegaan:

"Ook gaf Ik hun mijn sabbatten als een teken tussen Mij en hen, opdat zij zouden weten, dat Ik, de Here, hen heilig. Maar het huis Israëls was weerspanning tegen Mij in de woestijn; zij wandelden niet naar mijn inzettingen en verwierpen mijn verordeningen – de mens die ze opvolgt, zal daardoor leven. Mijn sabbatten ontheiligden zij ten eerste ... omdat zij mijn verordeningen verwierpen, niet naar mijn inzettingen wandelden en mijn sabbatten ont-

heiligden, want hun hart ging uit naar hun afgoden" (Ezechiël 20:12-13, 16).

Bijgevolg begonnen zij te geloven dat het ene religieuze geloof of gebruik niet beter was dan het andere – dat zij de regels van het leven konden wijzigen als zij dat wensten. Vanwege deze opvattingen en hun zonden liet God toe dat zij in ballingschap gingen. Hetzelfde geldt voor vandaag. Hoewel veel mensen godsdienstige feestdagen vieren, hebben die feestdagen in het algemeen niets te maken met het vereren van de ware God, maar zijn ze geworteld in oude afgodendienst. In veel opzichten zijn de zonden van het volk van vandaag gelijk aan die van het oude Israël.

(Teneinde een beter inzicht te krijgen in de ware oorsprong van veel van de hedendaagse populaire feesten, kunt u ons vragen om een gratis exemplaar van het boekje *Holy Days or Pagan Holidays: Does It Matter Which Days We Keep?*)

De woorden van de profeet Hosea zijn een akelig nauwkeurige beschrijving van de Verenigde Staten en Groot-Brittannië: "Hoor het woord des Heren, gij Israëlieten, want de Here heeft een rechtsgeding met de bewoners van het land, omdat er geen trouw, geen liefde en geen kennis Gods is in het land. Vloeken, liegen, moorden, stelen en echtbreken! Men pleegt geweld, bloedbad volgt op bloedbad. Daarom treurt het land ... Mijn volk gaat te gronde door het gebrek aan kennis... Hoe talrijker zij werden, des te meer zondigden zij tegen Mij ... en op zijn ongerechtigheid zetten zij hun zinnen ... Daarom zal Ik zijn wandel aan hem bezoeken en zijn handel hem vergelden" (Hosea 4:1-3, 6-9).

Evenals God het oude Israël voor zijn zonden strafte, is Hij van plan de hedendaagse afstammelingen ervan te straffen voor hun niet-aflatende ongehoorzaamheid.

God blijft dezelfde

God verandert niet (Maleachi 3:6). Hij reageert standvastig en onpartijdig op het gedrag van de mens. Hij zegent gehoorzaamheid en bestraft ongehoorzaamheid.

De hedendaagse afstammelingen van Israël moeten zijn tijdloze waarschuwingen niet in de wind slaan. Aan het begin van Israëls geschiedenis als natie inspireerde God Mozes te schrijven: "Zie, ik houd u heden zegen en vloek voor: zegen, wanneer gij luistert naar de geboden van de Here, uw God, die ik u heden opleg; maar vloek, indien gij naar de geboden

van de Here, uw God, niet luistert en afwijkt van de weg die ik u heden gebied, door het achterna lopen van andere goden, die gij niet gekend hebt" (Deuteronomium 11:26-28).

Evenzo verklaarde Hij zijn doel en plan voor Israël als natie: "En de Here heeft heden van u het woord aanvaard, dat gij zijn eigen volk zult zijn ... dan zal Hij u verheffen tot een lof, een naam en een sie-raad, boven alle volken die Hij geschapen heeft en dan zult gij een volk zijn, geheiligd aan de Here, uw God, zoals Hij gezegd heeft" (Deuteronomium 26:18-19). Dit zijn precies de zegeningen en gelegenheden die Hij aan Groot-Brittannië en Amerika heeft gegeven, de tegenwoordige afstammelingen van Jozef.

Wat ligt er voor deze landen dan in het verschiet? Wat voor bestraffing zullen zij moeten ondergaan wegens het kiezen van de wegen van de zonde terwijl zij de kansen die God hun heeft gegeven de rug toekeren?

Tijd van Jakobs benauwdheid

De profeet Jeremia sprak in zijn tijd, de 6e eeuw v. Chr., tot het huis Juda, toen Juda werd geconfronteerd met de kastijding door God door middel van het Babylonische Rijk. Maar Jeremia profeteerde ook tot het huis Israël – dat God, meer dan een eeuw voordat hij, Jeremia, werd geboren, had gestraft en in ballingschap had gezonden. Hij schreef over een tijd van nationale problemen die nu in het verschiet ligt voor de hedendaagse afstammelingen van Israël. Let op hun omstandigheden ten tijde dat Christus terugkeert: "Want zie, de dagen komen, luidt het woord des Heren, dat Ik in het lot van mijn volk Israël en Juda een keer breng ... en hen terugbreng in het land dat Ik aan hun vaderen gegeven heb, zodat zij het zullen bezitten" (Jeremia 30:3).

Vervolgens schrijft Jeremia waarom God zal moeten interveniëren om de moderne Israëlieten te redden. "Wee, want groot is die dag, zonder weerga; een tijd van benauwdheid is het voor Jakob; maar daaruit zal hij gered worden. Op die dag zal het gebeuren, luidt het woord van de Here der heerscharen, dat Ik het juk van hun hals zal verbreken en hun banden zal verscheuren; vreemden zullen hen niet meer knechten" (vers 7-8). Let erop dat het "juk" en de "banden" die de afstammelingen van Jakob in slavernij houden

hun worden opgelegd door “vreemden” – vijandige naties. Het is uit deze vreemde overheersing en slavernij dat Christus hen zal bevrijden bij zijn wederkomst. Dit zal de tijd zijn wanneer koning David en Christus’ 12 apostelen – samen met de rest van Gods heiligen – zullen opstaan en gaan regeren met Christus over een hersteld Israël in het Koninkrijk van God (Ezechiël 37:24; Mattheüs 19:28).

Sprekend over de tijd van het einde vervolgt Jeremia: “Maar zij zullen de Here, hun God, dienen en David, hun koning, die Ik hun verwekken zal. Gij dan, vrees niet, mijn knecht Jakob, luidt het woord des Heren, en wees niet verschrikt, Israël, want zie, Ik verlos u uit verre streken, uw nakroost uit het land hunner gevangenschap; Jakob zal terugkeren en rustig en veilig zijn, door niemand opgeschrikt. Want Ik ben met u, luidt het woord des Heren, om u te verlossen; want Ik zal met alle volken waaronder Ik u verstrooid heb, voorgoed afrekenen, doch naar recht u tuchtigen, al zal Ik u zeker niet vrij laten uitgaan” (Jeremia 30:9-11).

De Bijbel geeft de meeste van de profetieën die op deze tijd van ernstige problemen betrekking hebben binnen de context van hoe God van plan is de Israëlieten te redden nadat Hij hen opnieuw heeft gestraft. Wanneer Christus terugkeert voor “de wederoprichting aller dingen, waarvan God gesproken heeft bij monde van zijn heilige profeten, van oudsher” (Handelingen 3:21), zullen de tegenwoordige afstammelingen van Jakob zich opnieuw in staat van gevangenschap bevinden.

Dit betekent dat de “tijd van benauwdheid” voor Jakob in de eindtijd, zoals Jeremia voorspelde, inderdaad zeer hard zal zijn.

Problemen en bevrijding

Daniël zegt: “Te dien tijde zal Michaël opstaan, de grote vorst, die de zonen van uw volk terzijde staat; en er zal een tijd van grote benauwdheid zijn, zoals er niet ge-

weest is sinds er volken bestaan, tot op die tijd toe. Maar in die tijd zal uw volk ontkomen...” (Daniël 12:1).

Waarom zal God deze tijd van zware beproevingen toelaten? Door de profeet Zefanja spreekt God over zijn toorn wegens de hardheid van het hart van de naties in de laatste dagen. Hij zegt: “Want mijn vonnis is, volken te verzamelen, over hen mijn gramschap uit te gieten, heel mijn brandende toorn, want door het vuur van mijn naijver zal de ganse aarde verteerd worden” (Zefanja 3:8).

Hij zal geen land sparen, niemand. Hoewel alle landen zullen lijden onder zijn toorn, verklaart God expliciet waarom Hij in die tijd de Israëlieten zal bestraffen. In hun tijd van nationale rampspoed zullen degenen vergaan die weigeren te luisteren naar Gods waarschuwing zich te bekeren. Alleen zij die luisteren en gehoor geven aan Gods waarschuwing voor en tijdens deze tijd van wereldomvattende wraak zullen barmhartigheid vinden.

Let op Zefanja’s woorden: “Te dien dage ... zal Ik uit uw midden uw hoogmoedig juichenden verwijderen. En voortaan zult gij niet meer overmoedig zijn op mijn heilige berg. En Ik zal in uw midden overlaten een ellendig en gering volk, en wie schuilen bij de naam des Heren. Het overblijfsel van Israël zal geen onrecht doen noch leugen spreken, en in hun mond zal geen bedrieglijke tong gevonden worden, want zij zullen weiden en nederliggen, zonder dat iemand hen verschrikt. Jubel, dochter van Sion; juich, Israël; verheug u en wees vrolijk van ganser harte, dochter van Jeruzalem! De Here heeft uw gericht weggenomen, Hij heeft uw vijand weggevaagd. De Koning Israëls, de Here, is in uw midden; gij zult geen kwaad meer vrezen” (vers 11-15).

De tegenwoordige afstammelingen van Israël zal deze verschrikkelijke periode van bestraffing en gevangenschap overkomen omdat zij zich niet bekeren van hun zonden en de rol die God hun heeft gegeven niet serieus nemen.

Ook het Joodse volk in Jeruzalem en de moderne staat Israël zullen niet ontkomen aan deze gevangenschap en bestraffing die kort voordat Christus terugkeert zal geschieden: “Zie, er komt een dag voor de Here ... Dan zal Ik alle volken tegen Jeruzalem ten strijde vergaderen ... De helft van de stad zal wegtrekken in ballingschap, maar de rest van het volk zal in de stad niet uitgeroeid worden. Dan zal de Here uittrekken om tegen die volken te strijden, zoals Hij vroeger streed, ten dage van de krijg” (Zacharia 14:1-3). De volgende paar verzen beschrijven de terugkeer van Christus en bevestigen daarmee dat deze gevangenschap in de eindtijd zal plaatsvinden.

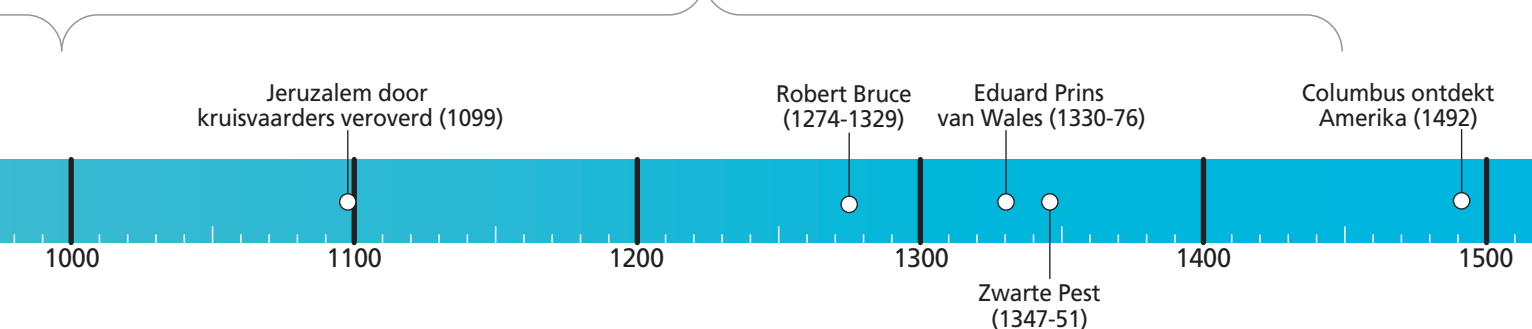
Ezechiëls waarschuwingen

Evenals Jeremia profeteerde de priester Ezechiël lang nadat het oude koninkrijk Israël was verslagen en het volk ervan in de Assyrische ballingschap was weggevoerd. Koning Nebukadnezzars Babylonische legers hadden deze jonge Joodse balling, Ezechiël, en duizenden van zijn landgenoten ongeveer 130 jaar na de verwoesting van het noordelijke koninkrijk Israël met geweld uit het land Juda verwijderd.

Ezechiëls missie en boodschap kon niet voor het oude koninkrijk Israël zijn. Dat koninkrijk was allang verdwenen. God had de bevolking ervan al verbannen naar een vreemd land in de afgelegen streken van het Assyrische Rijk, honderden kilometers van Ezechiëls plaats van ballingschap in Babylon.

Als God Ezechiël gebruikte om het oude koninkrijk Israël te waarschuwen was Hij meer dan een eeuw te laat! Ongetwijfeld richtte Ezechiël een deel van zijn boodschap tot het volk Juda dat in die tijd in ballingschap ging. Maar andere delen ervan waren onmiskenbaar aan het “gehele huis Israël” gericht – alle 12 stammen – en zijn daarmee van toepassing op de tijd van het einde (Ezechiël 39:25; 45:6).

Middeleeuwen

Wat was Gods boodschap voor het “gehele huis Israël” door Ezechiël? “Gij nu, menskind, zo zegt de Here Here over het land Israëls: het einde komt! Het einde over de vier hoeken des lands! Nu breekt het einde voor u aan, want Ik zal mijn toorn tegen u loslaten, Ik zal u richten volgens uw wandel en al uw gruwelen aan u vergelden. Ik zal u niet ontzien en geen deernis hebben, maar Ik zal uw wandel aan u vergelden, uw gruwelen zullen op u neerkomen, en gij zult weten, dat Ik de Here ben ... Angst komt; dan zullen zij behoud zoeken, maar het is er niet ... Overeenkomstig hun wandel zal Ik hun doen, naar hun gedragingen zal Ik hen richten. En zij zullen weten, dat Ik de Here ben” (Ezechiël 7:2-4, 25, 27).

Het boek Ezechiël bevat veel soortgelijke waarschuwingen die van toepassing zijn op de hedendaagse afstammelingen van alle Israëlieten – zowel van het huis Israël als van het huis Juda. God veroordeelt de wijdverspreide immoraliteit, corruptie, hebzucht, het geweld en de verdrukking van de weerlozen door de hedendaagse afstammelingen van de 12 stammen van Israël.

Hij verafschuwt het feit dat zij zich met valse goden hebben verontreinigd, zijn heilige dingen hebben veracht en zijn sabbatten hebben geschonden (Ezechiël 22:7-13). Wegens deze morele degeneratie zegt God: “Ik zal u verstrooien onder de volken en verspreiden over de landen, en Ik zal uw onreinheid geheel van u wegdoen. Zo zult gij door uw eigen toedoen voor het oog der volken ontwijfd worden, en gij zult weten, dat Ik de Here ben” (vers 15-16).

God belooft dat Hij elke individuele mens zal straffen of sparen al naar gelang diens houding en gedrag. Hij verklaart: “Wanneer een rechtvaardige zich van zijn rechtvaardige wandel afkeert en onrecht doet, dan zal hij daardoor sterven. Doch wanneer een goddeloze zich van zijn goddeloosheid bekeert en naar recht en gerechtigheid handelt, dan zal hij daarom

leven ... Ik zal u richten ieder naar zijn eigen wegen” (Ezechiël 33:18-20).

Ondergang en gevangenschap

Deze verwoestende bestraffing zal, zoals we in deze profetieën zien, de nationale ondergang en gevangenschap van de tegenwoordige Israëlieten met zich meebrengen. Laten we nu eens kijken naar andere crises die de Verenigde Staten en andere volken van Britse oorsprong inclusief de andere stammen in die tijd zullen treffen. Let op de nationale vervloekingen die God in zijn verbond met het oude Israël insloot: “Maar indien gij niet luistert naar de stem van de Here, uw God ... dan zullen de volgende vervloekingen alle over u komen en u treffen: Vervloekt zult gij zijn ...” (Deuteronomium 28:15-16).

Deze tijdloze vervloekingen wegens ongehoorzaamheid omvatten ziekten en epidemieën (vers 21-22, 27, 35, 59-62); mentale ziekten (vers 28); verstoorde weerpatronen die tot verwoestende droogten leiden (vers 23-24); insectenplagen die de oogsten vernietigen (vers 38-40, 42) en hongersnood teweegbrengen (vers 53-57); en ten slotte oorlog en gevangenschap (vers 32-33, 36, 41, 47-52, 64-68).

Leviticus 26:14-39 beschrijft soortgelijke consequenties, terwijl God ook de nationale macht zal breken zodat “gij zult vluchten, zonder dat iemand u vervolgt” (vers 17, 19).

Het lijkt erop dat wij in onze tijd reeds getuige zijn van de vervulling van deze profetie. Misschien nog merkwaardiger dan de opkomst van het Britse Rijk was de razendsnelle ontmanteling ervan. Van een imperium waarboven de zon nooit onderging verloor Groot-Brittannië de ene bezitting na de andere. De meeste naties die het Britse Gemenebest vormden zijn nu onafhankelijk en niet langer onderworpen aan het Britse gezag.

De Verenigde Staten, die uit de Tweede Wereldoorlog tevoorschijn kwam als ‘s

werelds grootste militaire macht, zat spoedig in een bloedige impasse in Korea en leed een vernederende nederlaag in Vietnam. Ook in meer recente oorlogen, zoals die in Koeweit, Irak, Bosnië en Servië, waarin Amerika haar militaire doelen bereikte, bleven de Amerikaanse troepen geremd door dure verplichtingen om de vrede te handhaven.

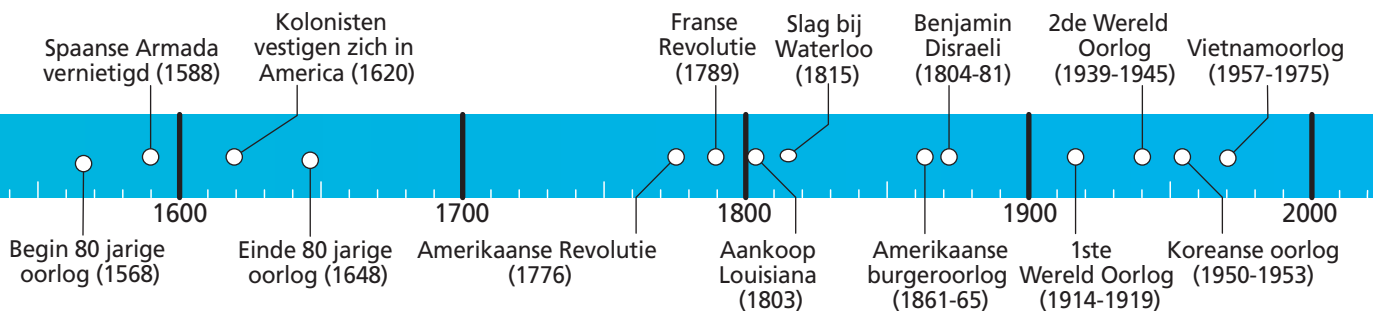
Alleen in zulke overweldigend eenzijdige conflicten zoals in Grenada en Panama zijn de Verenigde Staten naar voren gekomen als de duidelijkste overwinnaar sinds de impasse in de Koreaanse oorlog. Als een ander teken van ondergang hebben Groot-Brittannië en de Verenigde Staten veel van de strategische zeepoorten verloren die zij tegen grote kosten verwierven en handhaafden. In de laatste jaren hebben zij zulke belangrijke strategische bezittingen prijsgegeven als het Panamakanaal en Hong Kong. Ongetwijfeld zal deze ontwikkeling doorgaan.

“Een tijd van verdrukking”

Andere profetieën wijzen erop dat de geprofeteerde beroering die de Verenigde Staten, Groot-Brittannië, Australië, Canada, Nieuw-Zeeland, Zuid-Afrika en de democratieën van Noordwest-Europa zal overspoelen slechts een voorspel zal zijn tot een tijd van beroering en chaos zoals de wereld niet eerder heeft meegemaakt.

In een beschrijving van de verschrikkelijke tijd vlak voor zijn wederkomst zei Jezus: “Er zal een grote verdrukking zijn, zoals er niet geweest is van het begin der wereld tot nu toe en ook nooit meer wezen zal. En indien die dagen niet ingekort werden, zou geen vlees behouden worden; doch ter wille van de uitverkorenen zullen die dagen worden ingekort” (Mattheüs 24:21-22).

Pas in de laatste decennia staat de mensheid voor het schrikwekkende vooruitzicht van de mogelijke vernietiging van de mensheid. We hebben voldoende nucleaire wapens opgeslagen om iedere

man, vrouw en kind verscheidene malen te doden. Sommige landen – met inbegrip van terroristische staten – hebben de middelen om hele landen te verwoesten met chemische en biologische wapens.

Veel bijbelse profetieën zijn kille herineringen van het soort slachtingen die zulke wapens kunnen veroorzaken.

Hoe verwoestend zal deze tijd zijn? Het boek Openbaring beschrijft een combinatie van bovennatuurlijke en menselijke rampen die de aarde zullen treffen in de eindtijd. In één grote ramp zal alleen al eenderde van de wereldbevolking – miljarden mensen – omkomen (Openbaring 9:15, 18).

De omstandigheden zullen zo grimmig zijn dat “de mensen de dood [zullen] zoeken, maar hem geenszins vinden, en zij zullen begeren te sterven, maar de dood vlucht van hen weg” (vers 6).

God scheidt er geen behagen in mensen te straffen. Door Ezechiël zegt Hij: “Zeg tot hen: zo waar Ik leef, luidt het woord van de Here Here, Ik heb geen behagen in de dood van de goddeloze, maar veeleer daarin, dat de goddeloze zich bekeert van zijn weg en leeft. Bekeert u, bekeert u van uw boze wegen. Want waarom zoudt gij sterven, huis Israëls?” (Ezechiël 33:11).

Helaas is dit de enige manier waarop veel mensen tot bekering kunnen worden gebracht.

Herstel

Ondanks deze grote calamiteiten zegen de profetieën dat, na de terugkeer van Jezus Christus op aarde om het Koninkrijk van God te vestigen, de overlevenden van de stammen van Israël een zelfs nog grotere eer zullen ontvangen dan zij daarvoor kenden. God belooft een unieke herverzameling van Israël: “En het zal te dien dage geschieden, dat de Here wederom zijn hand opheffen zal om los te kopen de rest van zijn volk ... En Hij zal een banier opheffen voor de volken, en de verdrevenen van Israël verzamelen en de verstrooide dochters van Juda vergaderen van de vier einden der aarde” (Jesaja 11:11-12).

Zij die terugkeren zullen een veranderd en nederig volk zijn. God zegt: “Dan zult gij daar goden dienen: werk van mensenhanden, hout en steen, die niet zien, noch horen noch eten noch ruiken. En dan zult gij daar de Here, uw God, zoeken en Hem vinden, wanneer gij naar Hem vraagt met uw ganse hart en met uw ganse ziel. Wanneer het u bang zal zijn en in de toekomst al

deze dingen u zullen overkomen, dan zult gij u bekeren tot de Here, uw God, en naar Hem luisteren. Want de Here, uw God, is een barmhartige God, Hij zal u niet verlaten noch u verderven en Hij zal niet vergeten het verbond met uw vaders, dat Hij hun onder ede bevestigd heeft” (Deuteronomium 4:28-31).

Let erop dat de tijd voor deze passage “in de toekomst” is, dat wil zeggen, in de eindtijd (vers 30). God weet dat als mensen zich afkeren van gehoorzaamheid aan Hem, zij gewoonlijk hun les op een pijnlijke wijze moeten leren. Toch is Hij altijd bereid hen die zich van hun zondige wegen afkeren te zegenen.

Door de profeet Ezechiël zegt God van deze tijd: “Toen het huis Israëls nog in zijn land woonde, heeft het dat verontreinigd door zijn handel en wandel ... Ik verstrooide hen onder de volken, zodat zij over de landen verspreid raakten; naar hun handel en wandel richtte Ik hen ... Ik zal u weghalen uit de volken en u bijeenvergaderen uit alle landen, en Ik zal rein water over u sprengen, en gij zult rein worden; van al uw onreinigheden en van al uw afgoden zal Ik u reinigen; een nieuw hart zal Ik u geven en een nieuwe geest in uw binnenste; het hart van steen zal Ik uit uw lichaam verwijderen en Ik zal u een hart van vlees geven. Mijn Geest zal Ik in uw binnenste geven en maken, dat gij naar mijn inzettingen wandelt en naarstig mijn verordeningen onderhoudt. Gij zult wonen in het land dat Ik uw vaders gegeven heb; gij zult Mij tot een volk zijn en Ik zal u tot een God zijn” (Ezechiël 36:17-28).

God heeft deze profetie in het oude Israël of Juda nooit vervuld, daar Hij zijn Geest alleen aan een kleine groep uitgekozen mensen ter beschikking heeft gesteld voordat Hij in 31 n. Chr. de nieuwtestamentische Kerk begon, zoals in Handelingen 2 beschreven staat.

Deze gebeurtenissen moeten nog plaatsvinden. God belooft dat, wanneer deze mensen zich vernederen en bekeren, Hij zijn Geest aan hen zal geven. Zij zullen niet meer opstandig en ongehoorzaam zijn jegens hun Maker. Zij zullen door de Geest geleid bereidwillig God volgen en zijn wetten gehoorzamen.

Herenigd

Naarmate deze profetieën over Israël voor de eindtijd vervuld worden zullen deze mensen God en zijn verwachtingen van hen gaan begrijpen op een manier

zoals zij nooit hebben gedaan. De afstammelingen van de 10 verloren stammen van het noordelijke koninkrijk zullen ontdekken dat zij geen heidenen zijn, zoals zovelen ten onrechte geloven. Als vernederd volk zullen zij zich van hun zondige wegen afwenden en de ware kennis van God zoeken.

Het huis Israël en het huis Juda zullen weer worden verenigd als één natie onder Christus. De profetieën van Ezechiël wijzen op deze dramatische hereniging van de mensen van het “verloren Israël” met hun broeders van Juda:

“Het woord des Heren kwam tot mij: Gij mensenkind, neem een stuk hout en schrijf daarop: voor Juda en de Israëlieten die daarbij behoren; neem dan een ander stuk hout en schrijf daarop: voor Jozef – het stuk hout van Efraïm – en het gehele huis Israëls dat daarbij behoort; voeg ze dan aan elkander tot één stuk hout, zodat zij in uw hand tot één worden ... zeg dan tot hen: Zo zegt de Here Here: zie, Ik haal de Israëlieten weg uit de volken naar wier gebied zij gegaan zijn; Ik zal hen van alle kanten bijeenverzamelen en hen naar hun land brengen. En Ik zal hen tot één volk maken in het land, op de bergen Israëls, en één koning zal over hen allen koning zijn; niet langer zullen zij twee volken zijn en niet langer verdeeld in twee koninkrijken” (Ezechiël 37:16-17, 21-22).

Deze herenigde natie zal bestaan uit zowel het Joodse volk – de nakomelingen van het oude koninkrijk Juda – als de nakomelingen van de andere 10 stammen.

Na de periode van de eindtijd en “de tijd van benauwdheid voor Jakob”, die Gods rechtvaardige en noodzakelijke correctie van het moderne Israël zal zijn, zal een berouwvol overblijfsel overleven. Degenen van de zogeheten verloren stammen van het noordelijke koninkrijk, met inbegrip van Britten en Amerikanen, zullen berouw hebben van het schenden van de wetten van het verbond, inclusief Gods sabbat en heilige dagen. De Joden van het zuidelijke koninkrijk zullen Jezus als de ware Messias erkennen.

Tenslotte zullen de moderne afstammelingen van beide koninkrijken voor het eerst in bijna 3000 jaar zich tot één natie verenigen. God doet nog een verbazingwekkende belofte: “En mijn knecht David zal koning over hen wezen; één herder zal er voor hen allen zijn. Zij zullen naar mijn verordeningen wandelen en naarstig mijn inzettingen onderhouden. Zij zullen wonen in het land dat Ik aan mijn knecht

Jakob gegeven heb en waarin hun vaderen gewoond hebben; ja, zij zullen daarin wonen, zij, hun kinderen en hun kinds kinderen, tot in eeuwigheid, en mijn knecht David zal hun voor eeuwig tot vorst zijn. Ik zal met hen een verbond des vredes sluiten, een eeuwig verbond met hen zal het zijn; Ik zal hun een plaats geven, hen vermeerderen en mijn heiligdom voor eeuwig te midden van hen stellen” (vers 24-26).

Bij Jezus' terugkeer zal God koning David uit de dood doen opstaan. David was “een man naar mijn [Gods] hart” (Handelingen 13:22). Hij zal regeren over het verenigde koninkrijk. Samen met andere getrouwe dienstknechten van God zal hij opstaan tot eeuwig leven (1 Thessalonicenzen 4:16-17; 1 Korinthiërs 15:52). Bovendien zullen, zoals Jezus beloofde, de 12 apostelen elk over een van de stammen regeren (Mattheüs 19:28; Lukas 22:30). Laten wij nu eens kijken naar de toekomstige internationale rol die het herstelde, herenigde Israël in Gods plan zal vervullen. Laten we eens zien hoe de afstammelingen van Jakob een zegen zullen worden voor “alle geslachten des aardbodems” (Genesis 12:3).

Israëls toekomst

Over de vorming van deze herenigde natie zegt God: “Ik zal de rest van mijn schapen verzamelen uit al de landen waarheen Ik ze heb verdreven, en Ik zal ze doen wederkeren naar hun weiden, en zij zullen vruchtbaar zijn en zich vermeerderen. Ook zal Ik over hen herders verwekken om hen te weiden, en zij zullen vrees noch schrik meer hebben, en zij zullen niet gemist worden, luidt het woord des Heren. Zie, de dagen komen, luidt het woord des Heren, dat Ik aan David een rechtvaardige spruit zal verwekken; die zal als koning regeren en verstandig handelen, die zal recht en gerechtigheid doen in het land. In zijn dagen zal Juda behouden worden en Israël zal veilig wonen; en dit is zijn naam, waarmee men hem zal noemen: de Here onze gerechtigheid” (Jeremia 23:3-6).

Deze hoogste machthebber is Jezus Christus. Onder Jezus zullen de opgestane heiligen – de voormalige mensen die deel waren van het lichaam der gelovigen die zijn ware Kerk vormen – trouw dienen als leraars van de ingezetenen van het herstelde Israël (vgl. Jesaja 30:19-21 met Openbaring 1:6; 5:10; 20:4, 6).

Als de Israëlieten zich in berouw en gehoorzaamheid tot God wenden, zal God

weer stoffelijke zegeningen over hen uitstorten. Hun land zal overvloedig productief worden. Over deze toekomstige voorspoed schreef Amos: “Zie, de dagen komen, luidt het woord des Heren, dat de ploeger zich aansluit bij de maaier en de druiventreder bij hem die het zaad strooit; dan zullen de bergen druipen van jonge wijn en al de heuvelen daarvan overvloeien. Ik zal een keer brengen in het lot van mijn volk Israël: verwoeste steden zullen zij herbouwen en bewonen; wijngaarden zullen zij planten en de wijn ervan drinken; boomgaarden zullen zij aanleggen en de vrucht daarvan eten. Dan zal Ik hen planten in hun grond, en zij zullen niet meer worden uitgerukt uit de grond die Ik hun gegeven heb, zegt de Here, uw God” (Amos 9:13-15).

Deze tijd zal tevens een tijd van vrede zonder weerga aankondigen: “En Hij [Jezus Christus] zal richten tussen vele volkeren en rechtspreken over machtige naties tot in verre landen. Dan zullen zij hun zwaarden tot ploegscharen omsmeden en hun speren tot snoeimessen; geen volk zal tegen een ander volk het zwaard opheffen, en zij zullen de oorlog niet meer leren. Maar zij zullen zitten, een ieder onder zijn vijgeboom, zonder dat iemand hen opschrikt; want de mond van de Here der heerscharen heeft het gesproken” (Micha 4:3-4).

De profeten openbaren ook dat dit een tijd van genezing zal zijn. Zij die lam zijn, zullen lopen. Zij die ziek zijn, zullen worden genezen (Jesaja 35:5-6). Als andere landen Israëls welvaart en relatie met God zien, zullen zij informeren hoe ook zij kunnen worden gezegend.

Zij zullen dan horen dat Israëls voorspoed voortvloeit uit haar gehoorzaamheid aan God. Dan zullen de heidense volken over de God van Israël willen leren. “In die dagen zullen tien mannen uit volken van allerlei taal vastgrijpen, ja vastgrijpen de slijp van een Judeese man, en zeggen: wij willen met u gaan, want wij hebben gehoord, dat God met u is” (Zacharia 8:23).

De naties zullen met behulp van een herenigd en gehoorzaam Israël Gods wegen leren kennen. Jeruzalem zal het centrum van godsdienstonderwijs zijn in de wereld. Zoals de profeet Micha verklaart: “En het zal geschieden in het laatste der dagen: dan zal de berg van het huis des Heren vaststaan als de hoogste der bergen, en hij zal verheven zijn boven de heuvelen. En volkeren zullen derwaarts

heenstromen, en vele naties zullen optrekken en zeggen: Komt, laten wij opgaan naar de berg des Heren, naar het huis van de God Jakobs, opdat Hij ons lere aangaande zijn wegen en opdat wij zijn paden bewandelen. Want uit Sion zal de wet uitgaan en des Heren woord uit Jeruzalem” (Micha 4:1-2).

Uiteindelijk zal Israël werkelijk het model zijn voor de wereld, een voorbeeld van zegeningen en een levenswijze die andere volken zullen nastreven. God zal zijn waarheid onderwijzen op de sabbat – de heilige tijd om op wekelijkse basis dichter tot God te komen – voor alle mensen (Jesaja 66:23). Gods heilige dagen – die zijn plan van behoud samenvatten – zullen eveneens een belangrijk deel van de verering van God in dat toekomstige tijdperk uitmaken. God zegt ons zelfs dat vertegenwoordigers van andere naties elk jaar naar Jeruzalem zullen komen om Hem tijdens het grote najaarsfeest te aanbidden.

“Allen, die zijn overgebleven van al de volken, die tegen Jeruzalem zijn opgerukt, zullen van jaar tot jaar heentrekken om zich neer te buigen voor de Koning, de Here der heerscharen, en het Loofhuttenfeest te vieren. Maar wie uit de geslachten der aarde niet naar Jeruzalem zal heentrekken om zich voor de Koning, de Here der heerscharen, neder te buigen, op hem zal geen regen vallen” (Zacharia 14:16-17).

De glorie van het herstelde Israël zal groter zijn dan die van Israëls gouden eeuw onder Salomo of die van enig ander volk of koninkrijk dat de wereld ooit gezien heeft. Dit zal allemaal worden verwezenlijkt omdat Christus het Hoofd van het land zal zijn. Door zijn Schepper zal Israël “tot een lof onder alle volken der aarde” zijn (Zefanja 3:20).

Israël zal ten slotte het voorbeeld worden dat God voor ogen had gestaan. God heeft zijn beloften aan Abraham, Isaak en Jakob niet vergeten en zal dat ook nooit doen. De geschiedenis en de profetieën die nog vervuld moeten worden laten zien dat God trouw is aan elk detail van zijn woord.

Aandeel in Gods plan

Nu komen we bij de belangrijkste vraag waarover u zult nadenken: wat zal u overkomen wanneer deze profetieën vervuld zullen worden? Wij hebben in deze brochure een groot deel van de geschiedenis van Israël behandeld. Wij hebben gezien hoe dit volk werd verdeeld in twee naties,

hoe zij zich van God afkeerden en in ballingschap gingen. We hebben de bijbelse profetieën en historische gegevens onderzocht die erop wijzen dat Groot-Brittannië, de Verenigde Staten en de andere Britse volken de tegenwoordige afstammelingen van Jozef zijn, de vader van de Israëlitische stammen Efraïm en Manasse. We hebben de profetieën bekeken die openbaren wat deze volken zal overkomen zowel voor als na de terugkeer van Jezus. Iedere natie zal het effect van hun ondergang en herstel ervaren.

U hebt een keuze. U kunt deze kennis naast u neerleggen als u wilt. Niemand kan u dwingen die te aanvaarden. Het verhaal is zo ongelooflijk dat veel mensen het eenvoudig weigeren te geloven. Zij redeneren er liever omheen. Maar wat er op het spel staat is veel. Of God is trouw aan zijn beloften of Hij is het niet. Als Hij het wel is, zal iedere belofte en voorspelling die Hij heeft gedaan uitkomen – de goede en de slechte.

Bij het beslissen welke koers u zult nemen is het goed te bedenken wat God de oude Israëlieten zei nadat Hij de voorwaarden van de relatie die zij met Hem zouden hebben uiteenzette: “Ik neem heden de hemel en de aarde tegen u tot getuigen; het leven en de dood stel ik u voor, de zegen en de vloek; kies dan het leven, opdat gij leeft, gij en uw nageslacht, door de Here, uw God, lief te hebben, naar zijn stem te luisteren en Hem aan te hangen, want dat is uw leven ...” (Deuteronomium 30:19-20).

Ook zegt God “heden aan de mensen, dat zij allen overal tot bekering moeten komen; omdat Hij een dag heeft bepaald, waarop Hij de aardbodem rechtvaardig zal oordelen ...” (Handelingen 17:30-31). Deze aansporing geldt evenzeer voor Israëlieten als voor niet-Israëlieten. Maar ook zegt Hij bescherming toe aan degenen die zich tot Hem keren (Openbaring 3:10; 12:13-17).

En Jezus zegt: “Waakt te allen tijde, biddende, dat gij in staat moogt wezen te ontkomen aan alles wat geschied zal, en gesteld te worden voor het aangezicht van de Zoon des mensen” (Lukas 21:36).

God laat ons niet in het duister. Hij openbaart wat er voor de Verenigde Staten, Groot-Brittannië en de oorspronkelijk Britse volken en de rest van de wereld staat te gebeuren. Zoals de Bijbel zegt: “Voorzeker, de Here Here doet geen ding, of Hij openbaart zijn raad aan zijn knechten, de profeten” (Amos 3:7).

In dienst van de Schepper van alle rassen en mensen hebben de schrijvers en uitgever van deze brochure laten zien wat de toekomst inhoudt voor veel naties en mensen, tenzij zij zich bekeren (Jeremia 18:7-8). Evenals de profeet Ezechiël, die de taak kreeg een “wachter over het huis Israëls” te zijn (Ezechiël 3:17-19; 33:1-7), zo dringen wij er bij u op aan Gods richtlijnen te aanvaarden en te volgen, zodat u ook zult worden gezegend en beschermd.

Uw toekomst hangt af van uw beslissing. Moge u de wijsheid hebben en het karakter om juist te beslissen.

Aanbevolen literatuur

Als u meer wilt weten over de onderwerpen die in deze brochure aan de orde zijn gekomen, stellen wij u voor de volgende gratis publicaties aan te vragen:

- “Bestaat God?”
- “Wat is uw bestemming?”
- “De Bijbelse Rustdag – Zaterdag Of Zondag?”
- “Schepping of Evolutie?”
- “Het Evangelie van het Koninkrijk”
- “De weg naar Eeuwig leven”
- “Gods Plan volgens Zijn Heilige Dagen”
- “Bijbelstudie Cursus”
- “Are We Living in the Time of the End”
- “The Book of Revelation Unveiled”
- “You Can Understand Bible Prophecy”
- “Pagan Holidays or God's Feast Days”
- “The Good News” (met Nederlands supplement)

Al deze publicaties kunt u gratis ontvangen. Schrijf naar: United Church of God Holland, Postbus 93, 2800 AB Gouda, of kijk op onze website: www.ucg-holland.nl.

© 2008 United Church of God Holland, Alle rechten voorbehouden.

Zover niet anders aangegeven zijn de in deze publicatie aangehaalde bijbelverzen afkomstig uit de NBG.

Auteurs: Roger Foster, Jeff Patton, John Ross Schroeder, David Treybig *Bijdragende schrijvers:* Scott Ashley, Tom Kirkpatrick, Melvin Rhodes, Randy Stiver *Redactionele raadgevers:* John Bald, Wilbur Berg, Howard Davis, Robert Dick, Peter Eddington, Kevin Epps, Jim Franks, Bruce Gore, Arnold Hampton, Roy Holladay, Gerald Hoyer, Marcos Rosales, Paul Kieffer, Graemme Marshall, Burk McNair, Mario Seigle, Richard Thompson, Leon Walker, Donald Ward, *Ontwerp:* Shaun Venish.

United Church of God Holland The Good News

Postbus 93, 2800 AB Gouda, Nederland.
Telefoon/fax 084-8704080

E-mail: info@ucg-holland.nl

Website: www.ucg-holland.nl

Bankrekening: 53.83.60.747

Deze uitgave is gratis en is mogelijk geworden door de vrijwillige bijdragen van leden van UCG Holland en sympathisanten die dit werk steunen.

Giften zijn altijd welkom en worden dankbaar geaccepteerd. Giften in Nederland gegeven aan UCG Holland zijn aftrekbaar voor de belasting.

Ons bankrekeningnummer is 53.83.60.747 ten name van UCG Holland te Gouda.

Overige postadressen:

Britse Eilanden: United Church of God
P.O. Box 705, Watford, Herts, WD19 6FZ, England
Tel.: 020-8386-8467 Fax: 01257-453978
Website: www.goodnews.org.uk

United States: United Church of God
P.O. Box 541027, Cincinnati, OH 45254-1027
Tel: (513) 576-9796 Fax: (513) 576-9795
Websites: www.ucg.org en www.gnmagazine.org
E-mail: info@ucg.org

Frankstalige gebieden:

Frankrijk:
Église de Dieu Unie-France
B.P. 51254, 45002 Orléans Cedex 1, France

Canada: United Church of God-Canada
Box 144, Station D
Etobicoke, ON M9A 4X1, Canada
Tel.: (416) 231-9379, (800) 338-7779
Fax: (416) 231-8238 Web site address: www.ucg.ca
Website: www.goodnews.org.uk

Duitsland: Vereinte Kirche Gottes/Gute Nachrichten
Postfach 30 15 09, D-53195 Bonn, Germany
Tel.: 0228-9454636 Fax: 0228-9454637
Website: www.gutenachrichten.org

Italië: La Buona Notizia, Chiesa di Dio Unita
Casella Postale 187, 24100 Bergamo, Italy
Tel.: 0039-035583474 Fax: 0039-035582140
Website: www.labuonanotizia.org
E-mail: redazione@labuonanotizia.org

Zuid Afrika: United Church of God, Southern Africa
P. O. Box 2209, Beacon Bay, East London 5205
Tel/ fax: 043 748-1694
Website: www.ucgrsa.org
E-mail: rsa@ucg.org

Spaanstalige gebieden: Iglesia de Dios Unida
P.O. Box 541027, Cincinnati, OH 45254-1027, U.S.A.
Tel.: (513) 576-9796 Fax: (513) 576-9795

Australië: United Church of God-Australia
GPO Box 535 Brisbane, Qld. 4001, Australia
Tel.: 07 55 202 111
Free call: 1800 356 202 Fax: 07 55 202 122
Website: www.ucg.org.au
E-mail: info@ucg.org.au